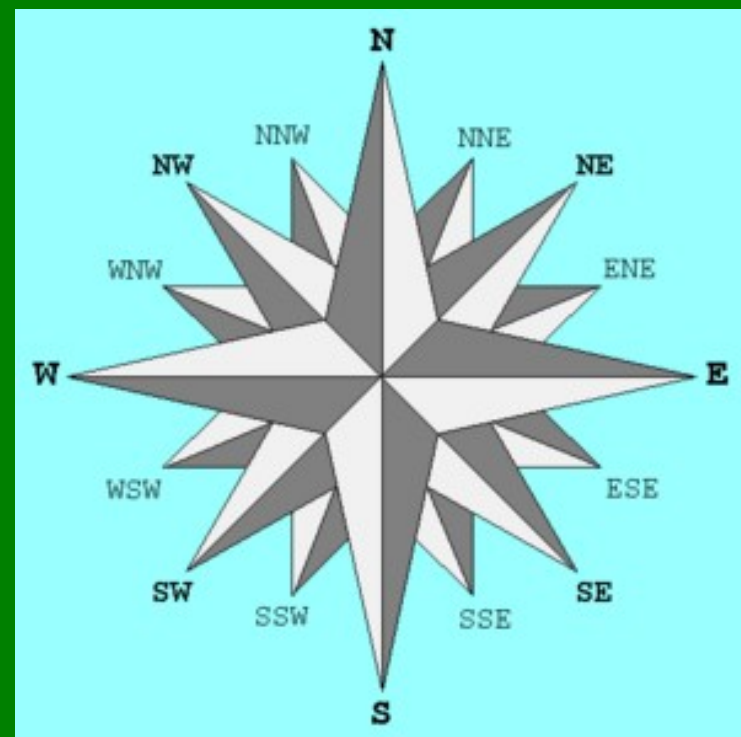

Astronomiczne podstawy geografii

wykład dla I roku
studiów pierwszego
stopnia, 2015/16.

Piotr A. Dybczyński

www.astro.amu.edu.pl

Strona Wydziałowa

Informacje ogólne

Materiały dla studentów, z którymi mam zajęcia.

Dla doktoranta FB (wymaga hasła)

Dla doktoranta LG (wymaga hasła)

Co nowego?

Text Size - 0 +

Powered by

Astronomiczne podstawy geografii - wykład

Tematyka wykładu:

- Sfera niebieska
- Układy współrzędnych i ich związki
- Zjawiska ruchu dobowego
- Zjawiska ruchu rocznego
- Czas
- Zasady wyznaczania szerokości i długości geograficznej z obserwacji astronomicznych

Terminy wykładów: 6, 13, 20 i 27 października oraz 3, 10 i 17 listopada 2015, godz. 14:00, Sala 3

Informacje o kolokwium zaliczeniowym i poprawkowym, w tym przykłady zadań.

Wykłady:

Poniżej udostępniam prezentacje z wykładów na licencji:

-
-

Polecana literatura:

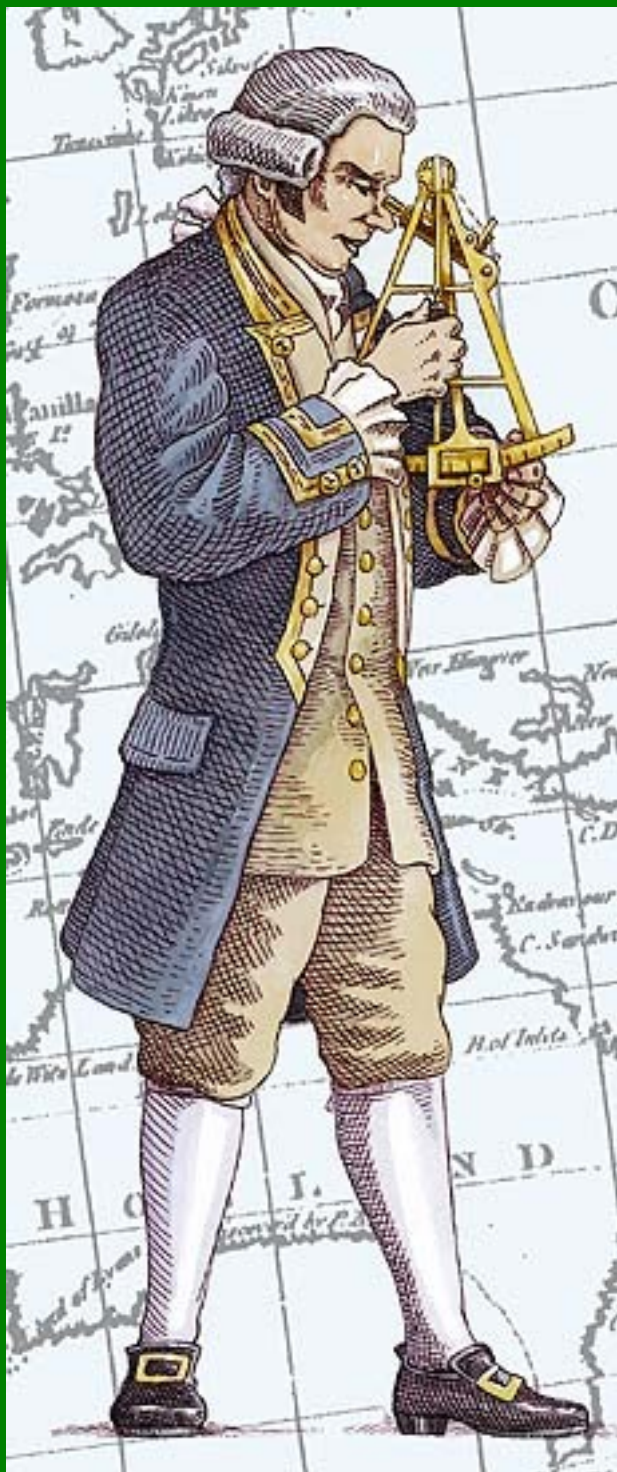
1. Jerzy M. Kreiner, [Ziemia i Wszechświat – astronomia nie tylko dla geografów](#), 2009, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego – Kraków
2. [Doskonaly materiał \(plik PDF\)](#), opracowany przez Panią dr Iwonę Wytrzyścizak z naszego obserwatorium.

Inne pozycje:

1. Jan Mietelski, [Astronomia w geografii](#), 2005, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Dla zainteresowanych:

- [Almagest, by R.Fitzpatrick](#)
- [User's Guide to the Night Sky, by John Lucey](#)

Cel tych zajęć:

**zobaczyć
i zrozumieć (!!)**

**astronomiczne
podstawy geografii.**

Nic nie trzeba uczyć się na pamięć !

Zarówno na kolokwium zaliczeniowym jak i na poprawkowym **będzie można korzystać z dostarczonej przeze mnie ściągki. Można będzie używać kalkulatorów** ale nie telefonów, tabletów, laptopów czy innych elektronicznych urządzeń komunikacyjnych.

Wykład udostępniam na licencji Creative Commons:

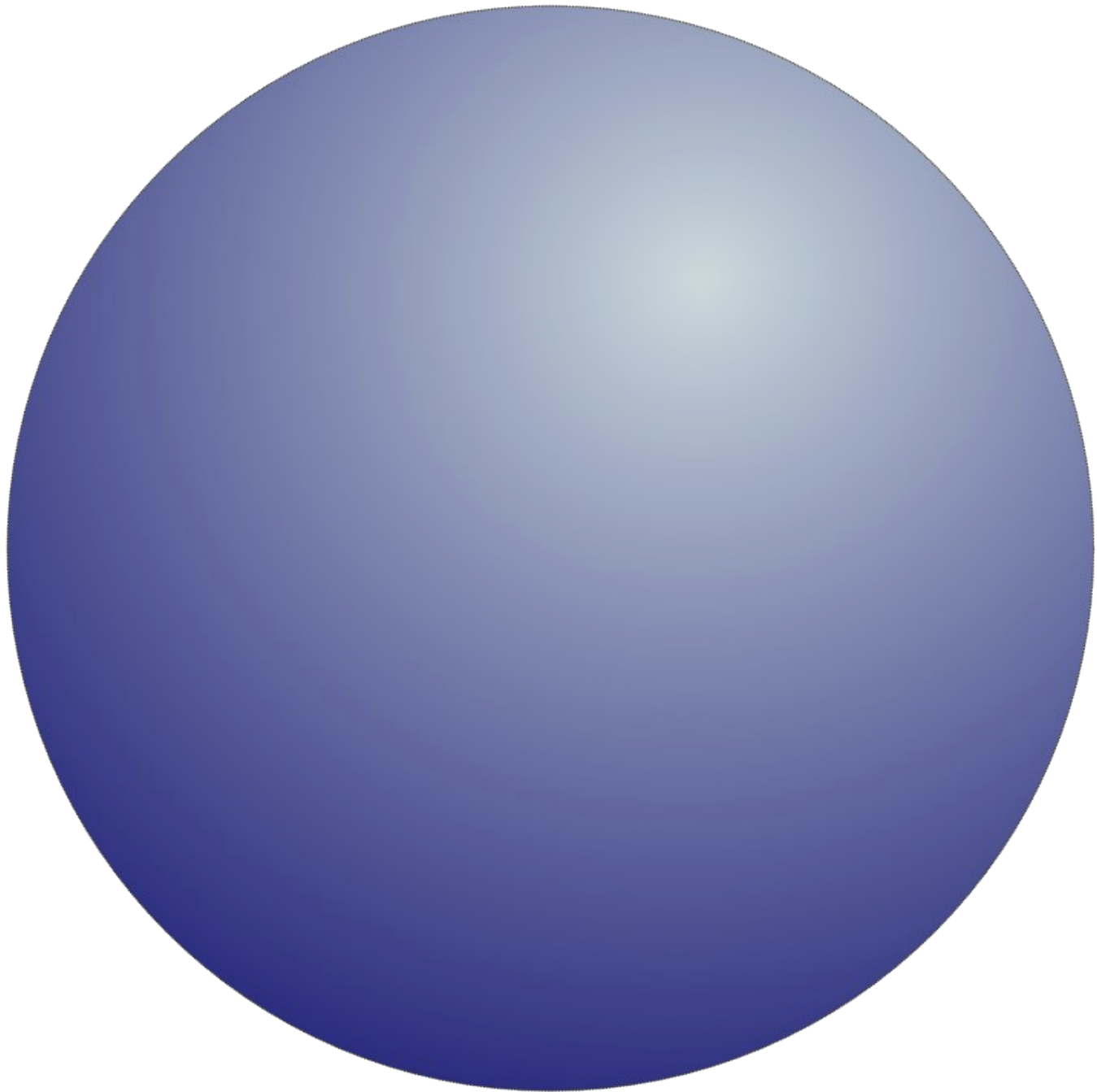
Wykład 1

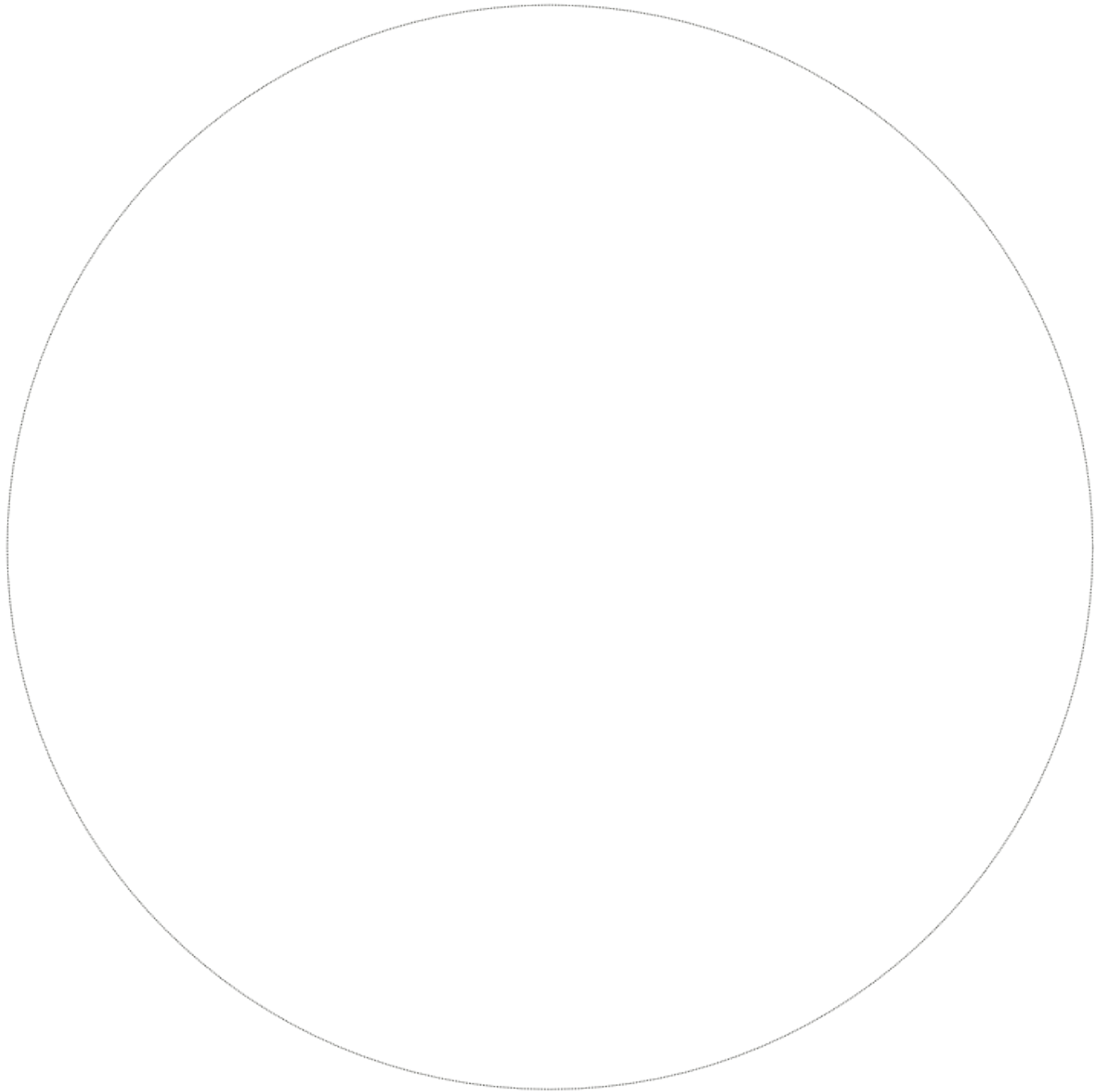
Sfera niebieska, ruch dobowy.

Piotr A. Dybczyński

Ilustracje zawarte w tym wykładzie są w większości mojego autorstwa, w pozostałych przypadkach podane jest źródło. Przy tworzeniu niektórych obrazków wykorzystałem elementy następujących grafik:

- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Eye_lashes_with_makeup.jpg
- http://en.wikibooks.org/wiki/File:Polaris_Altitude.svg
- http://en.wikibooks.org/wiki/File:Celestial_Sphere.bjb.svg

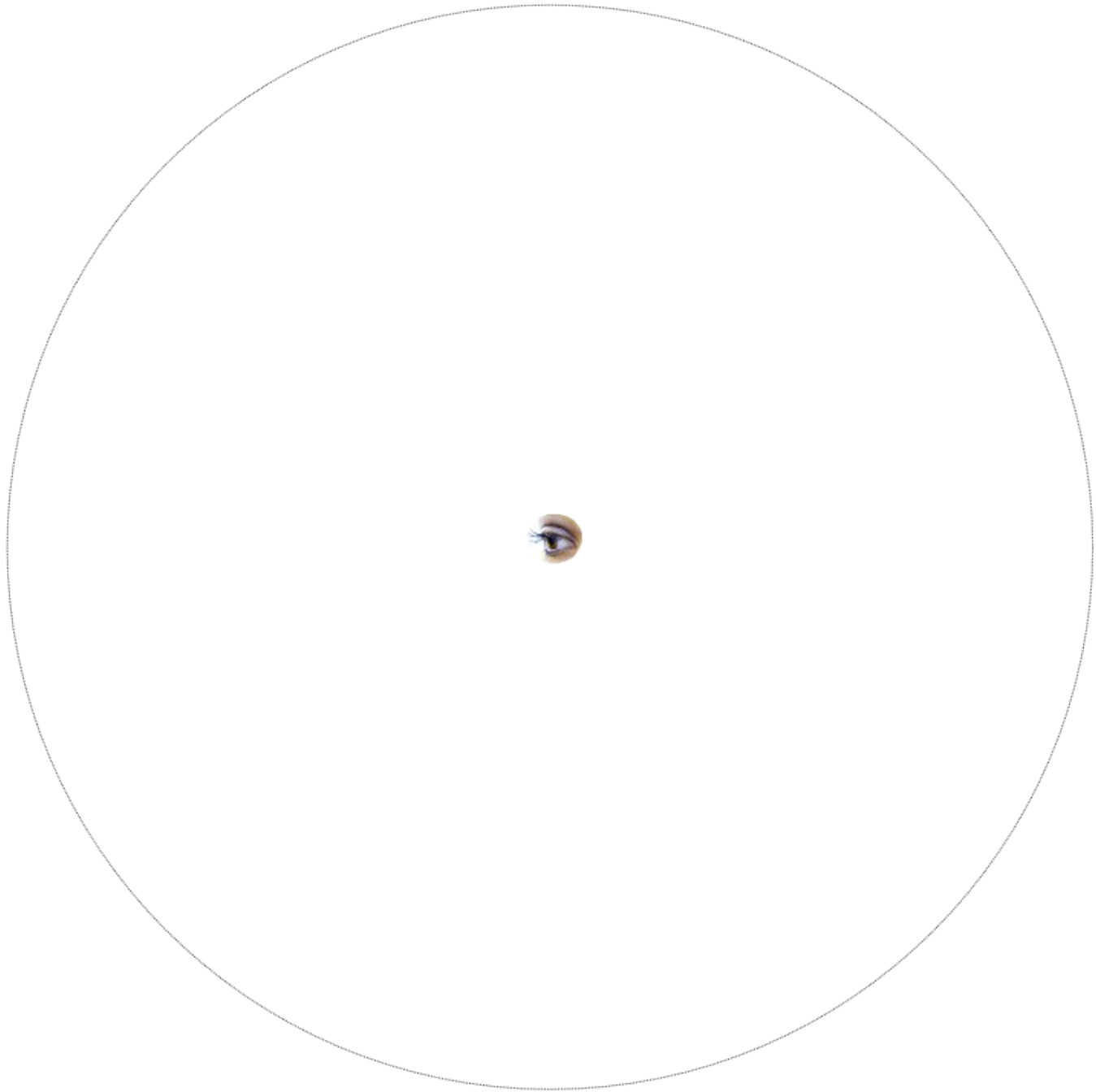

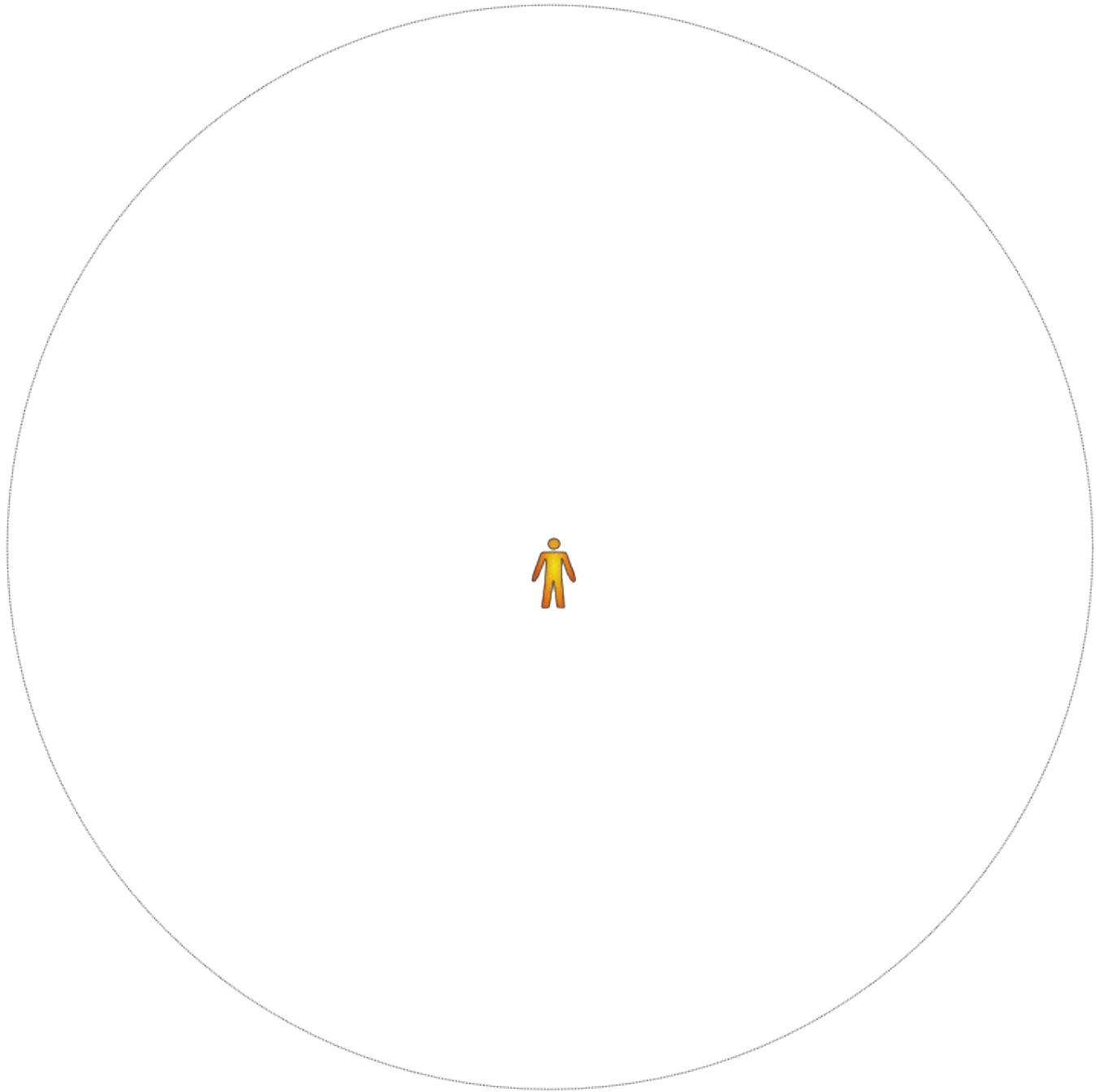

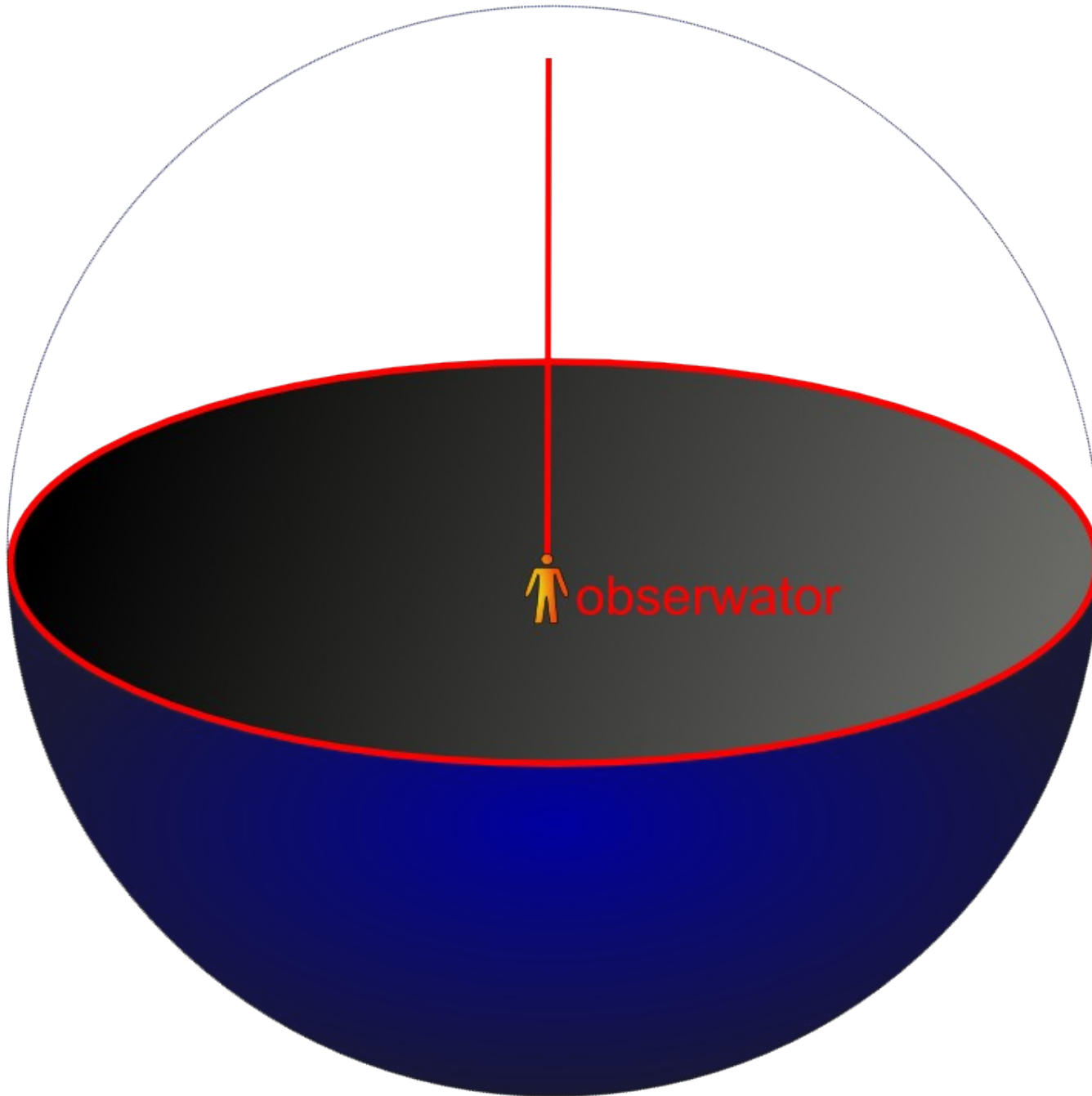

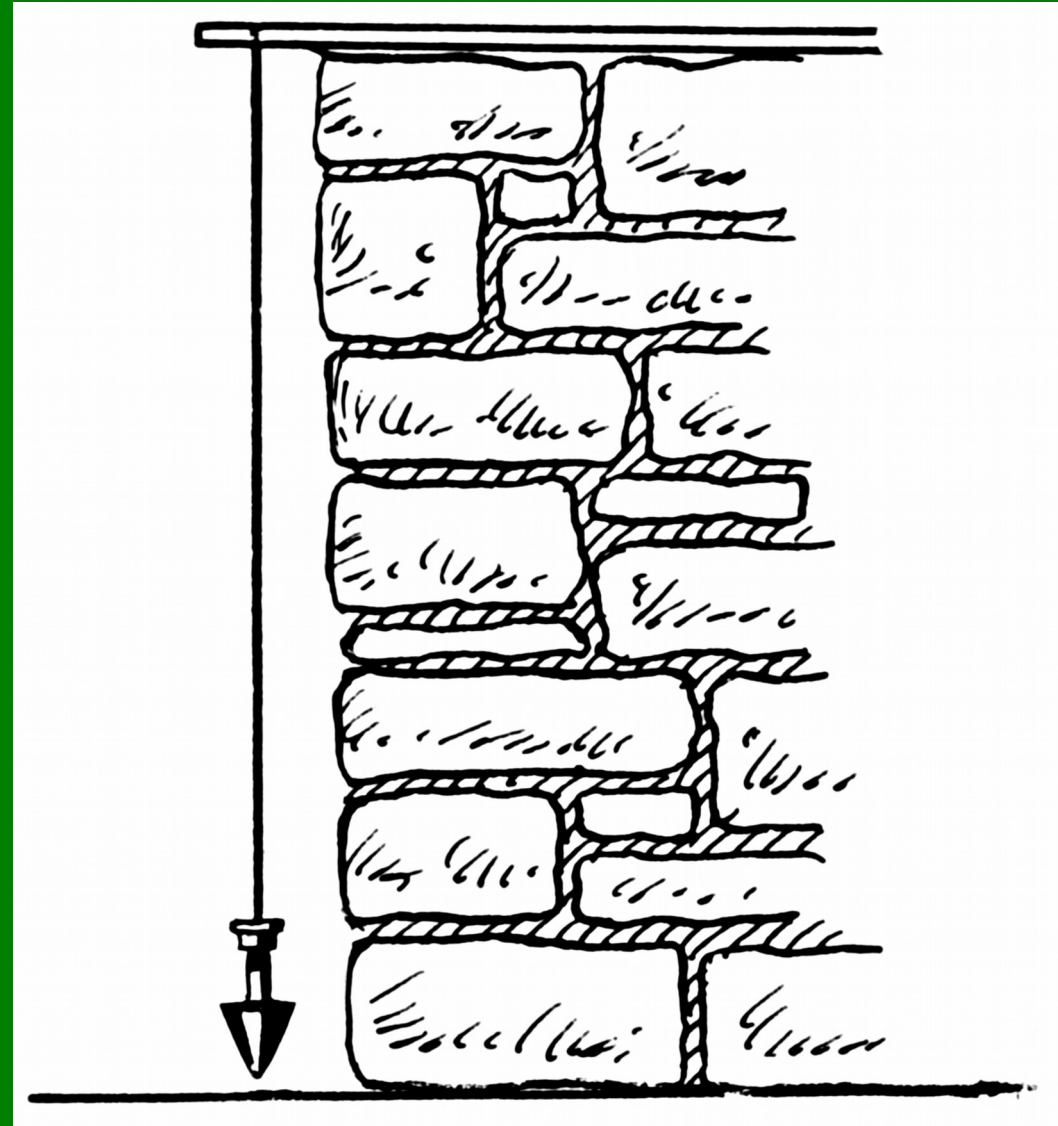

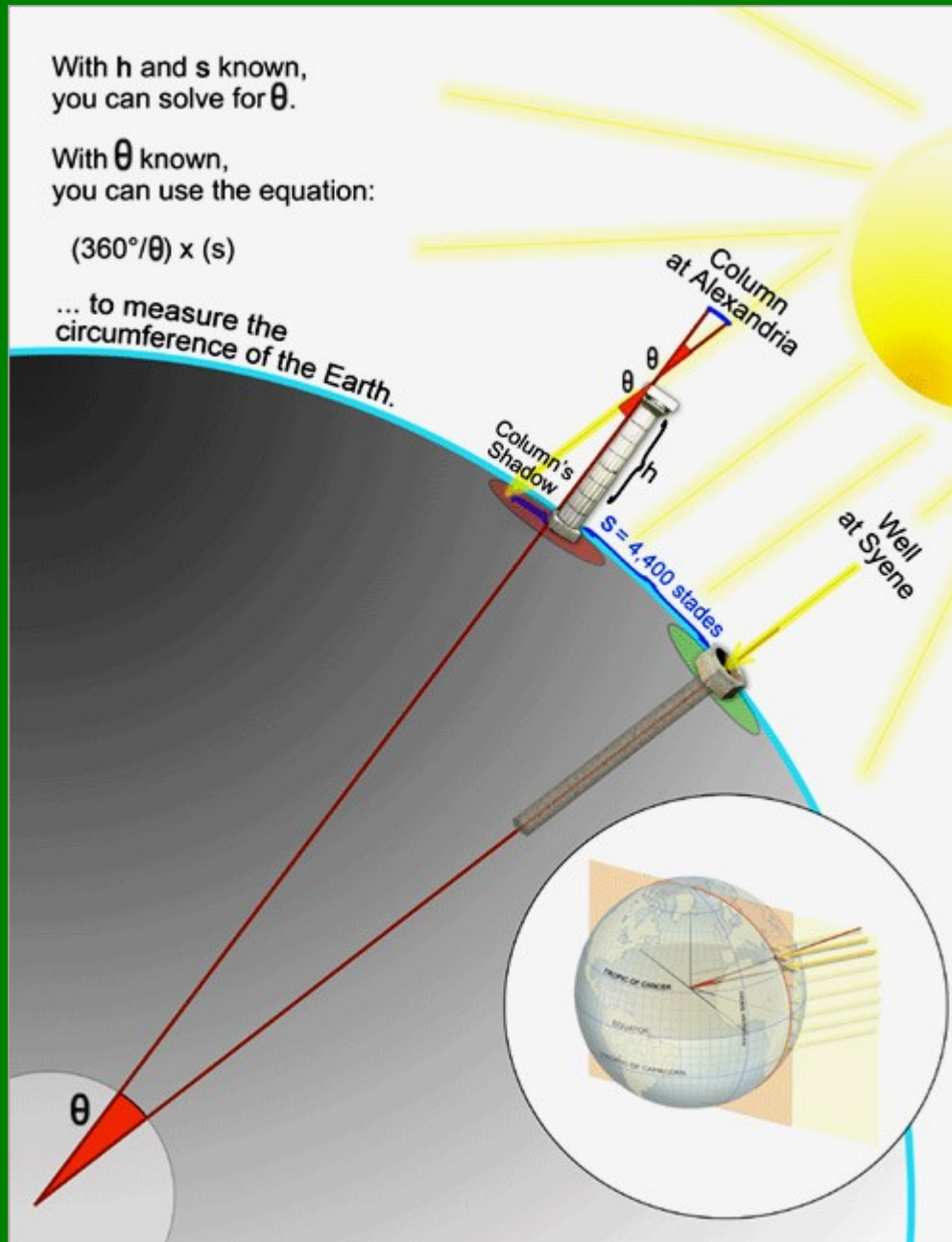
Pion

Fot: Wikimedia by Rob

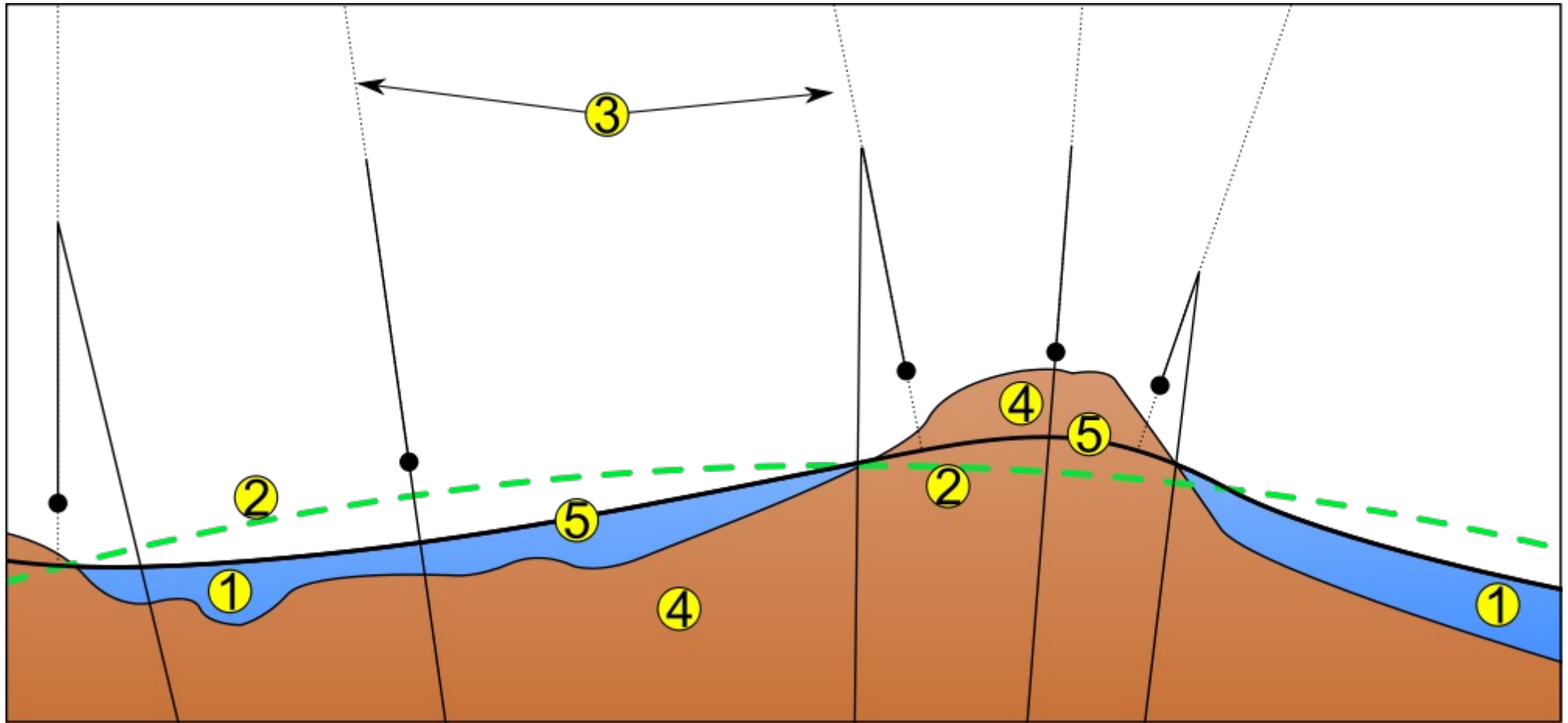

Dygresja 1: pomiar Eratostenesa

- **Praktyczne wykorzystanie kierunku pionu**
- **ok. 230 p.n.e., Eratostenes**
- **Otrzymał obwód Ziemi ok. 40000 km**

Dygresja 2: geoida

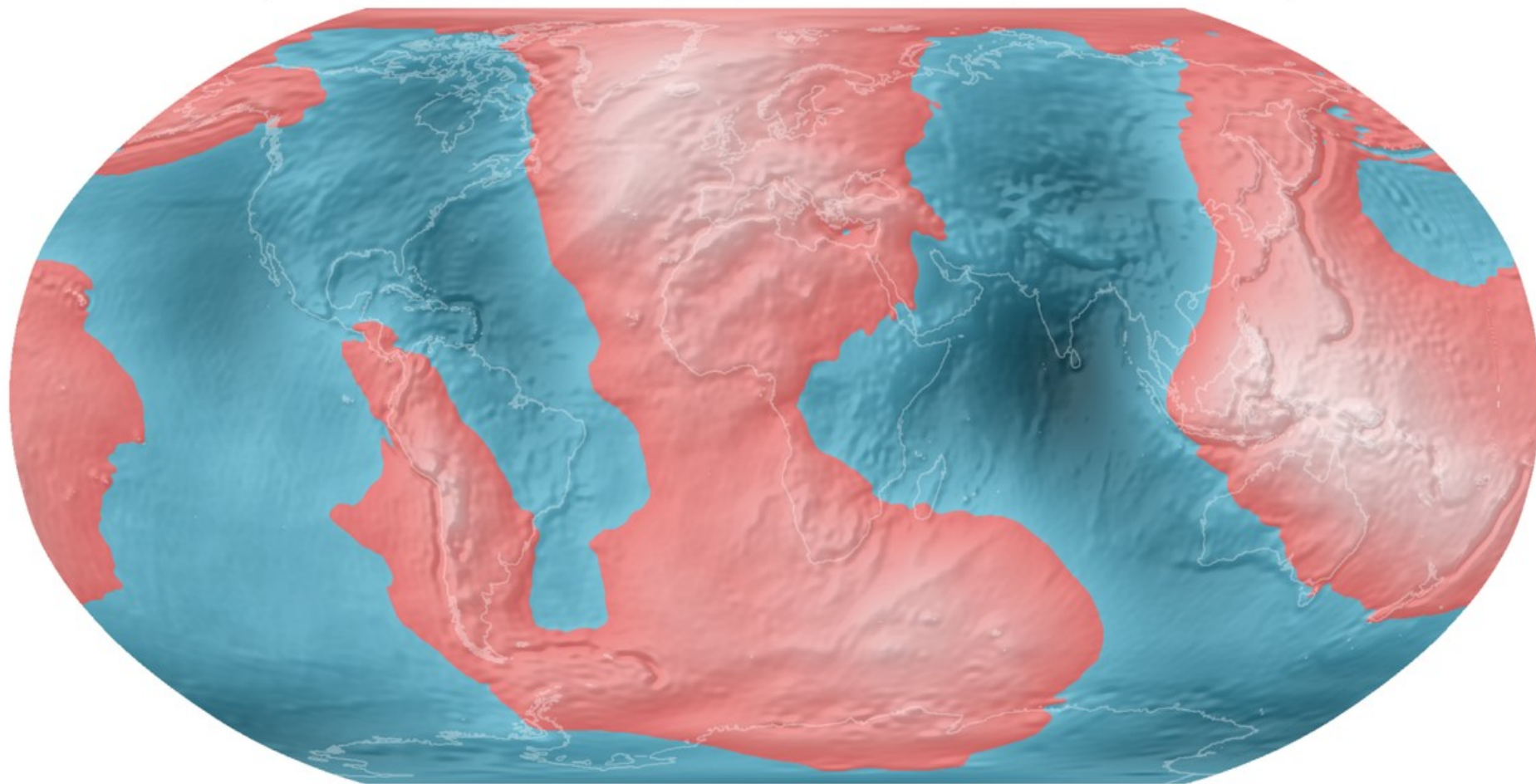
1 – oceany, 2 – elipsoida, 3 – linie lokalnego pionu, 4 – kontynent, 5 - geoida

rys. MesserWoland (Wikimedia)

Kształt Ziemi w porównaniu z idealną elipsoidą

(różnica pomiędzy modelem geoidy EGM96 a elipsoidą odniesienia WGS84)

poniżej idealnej elipsoidy

powyżej idealnej elipsoidy

-107.0 m

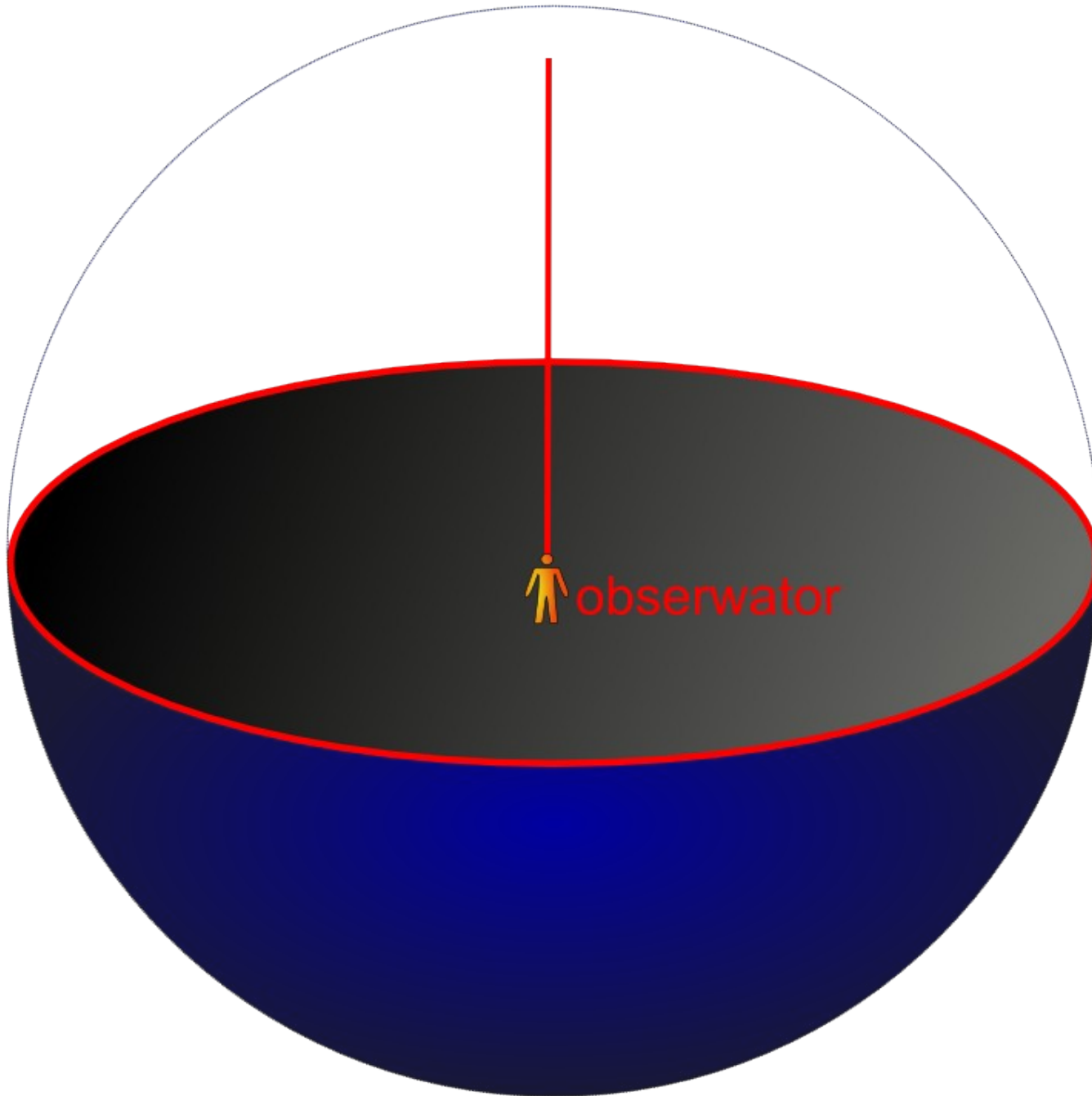
0 m

+85.4 m

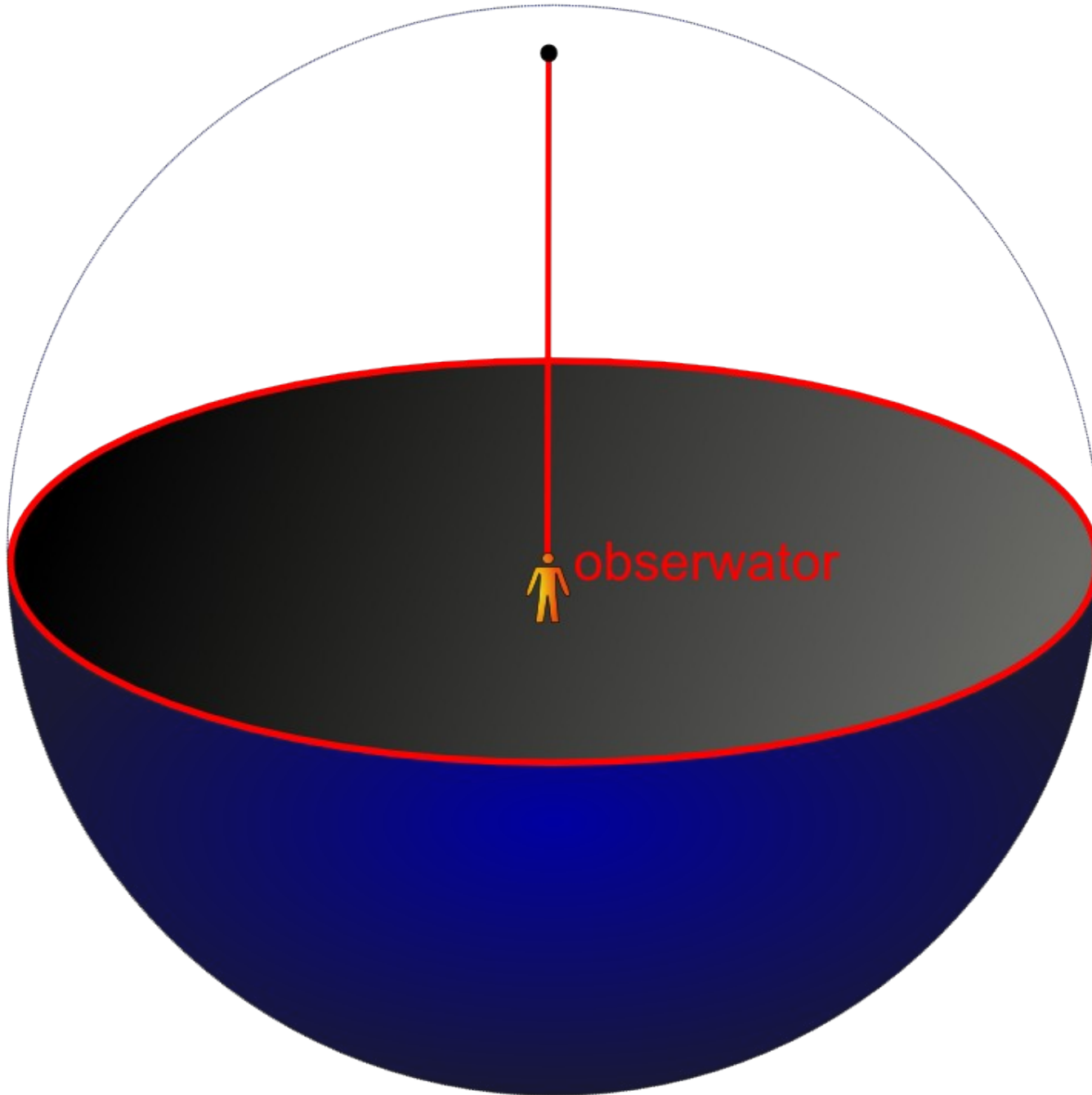
rys. Aldi (Wikimedia)

Elipsoida WGS84: $a=6378,137$ km $b=6356,752$ km

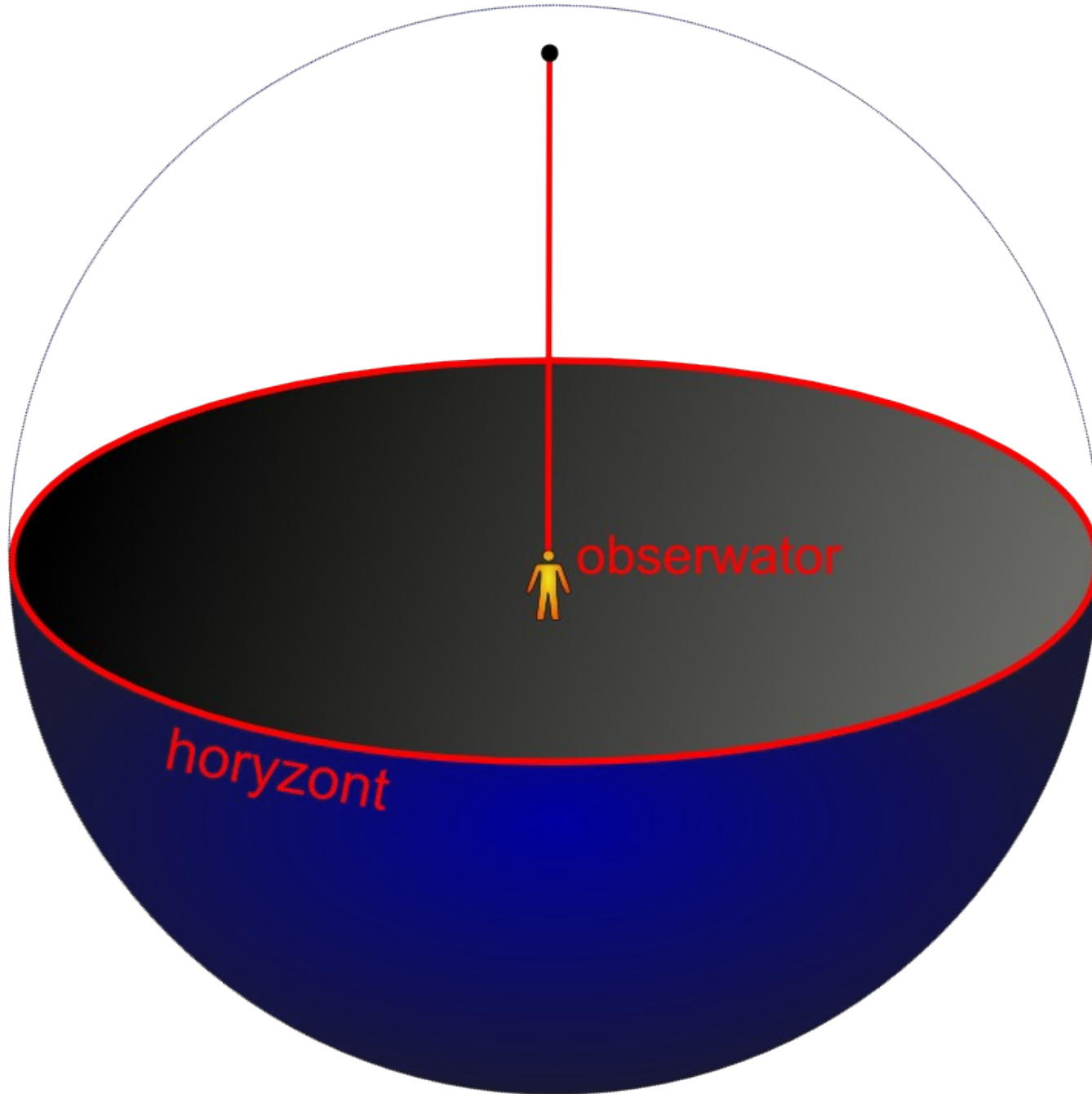

zenit

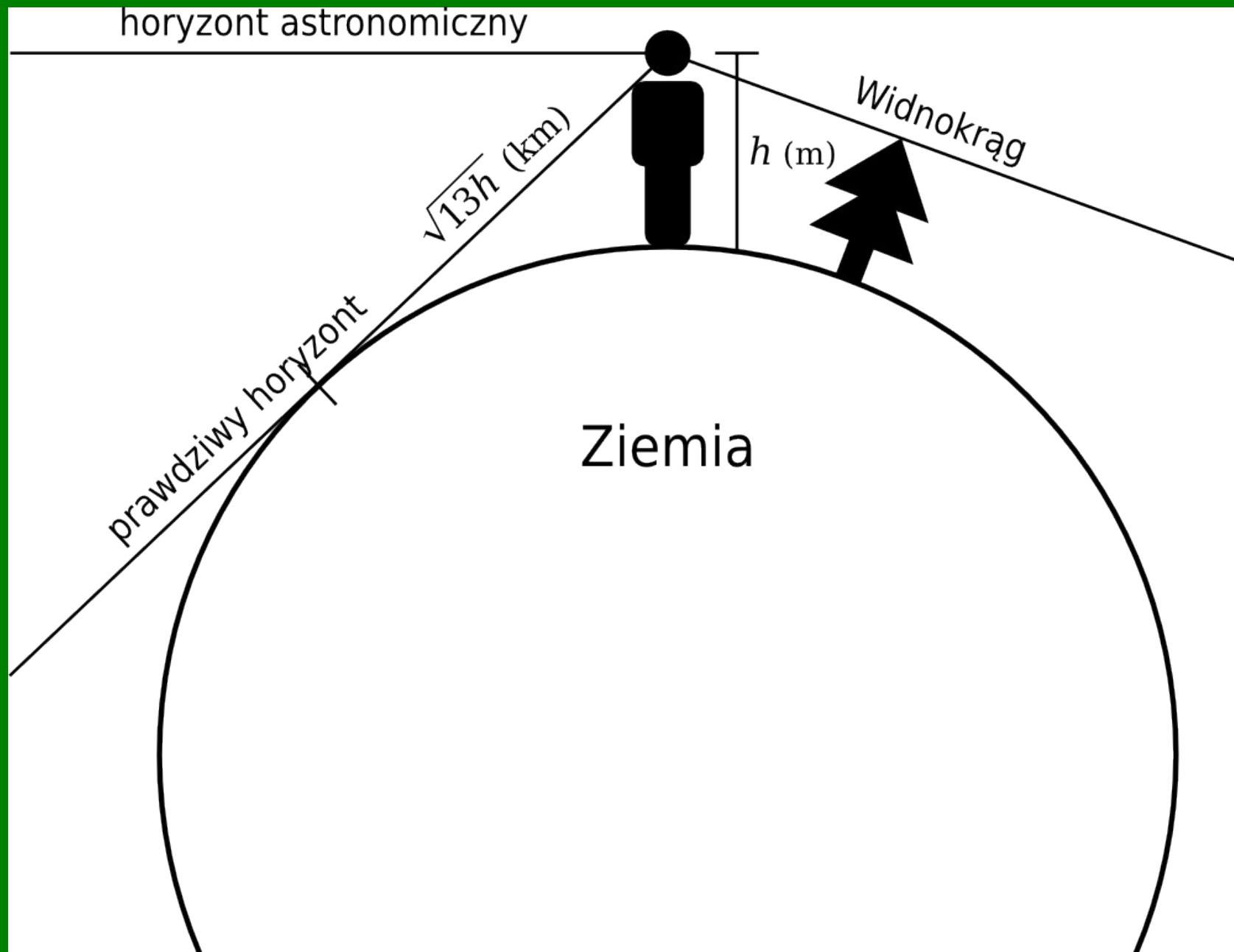
observer

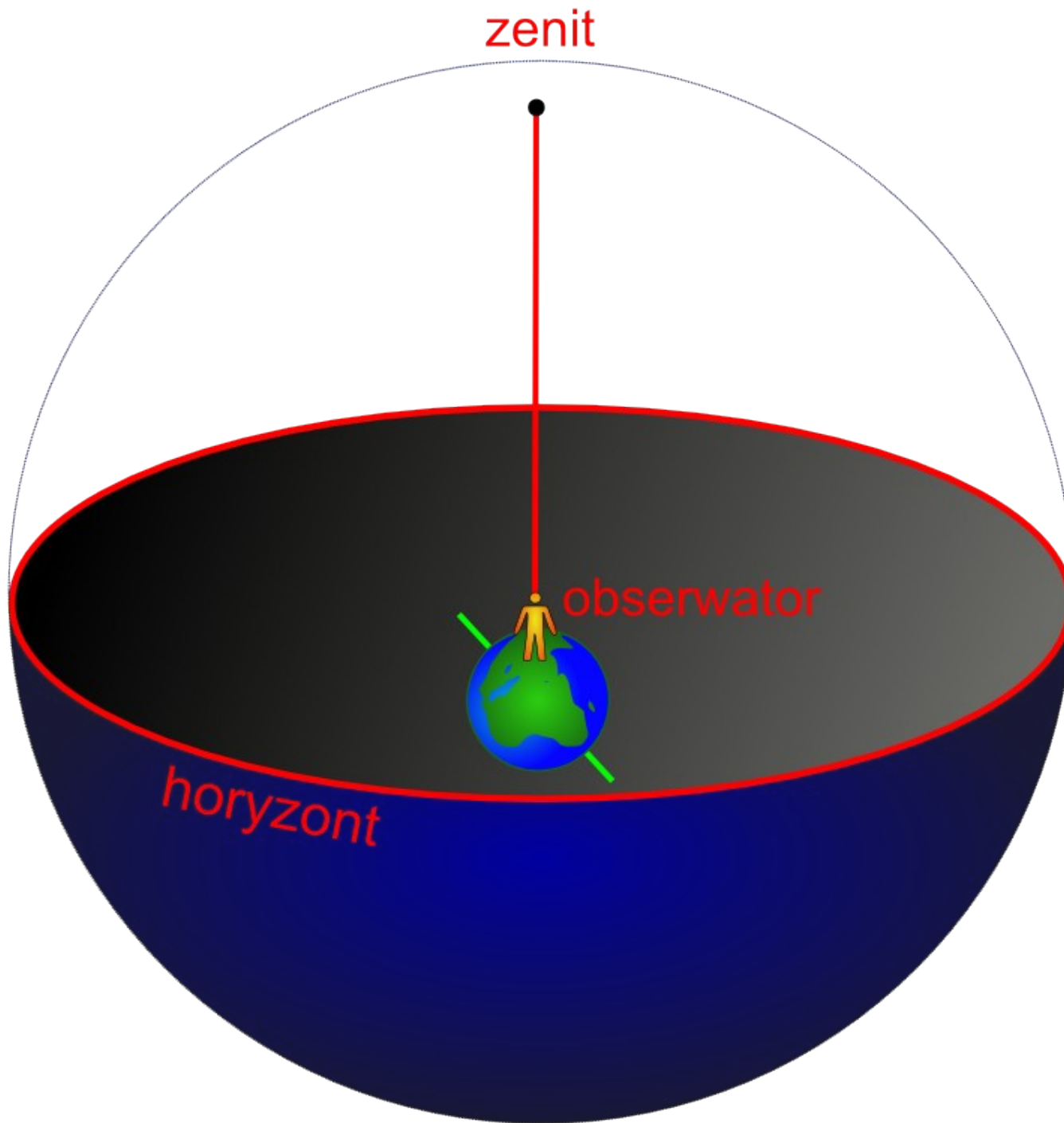
zenit

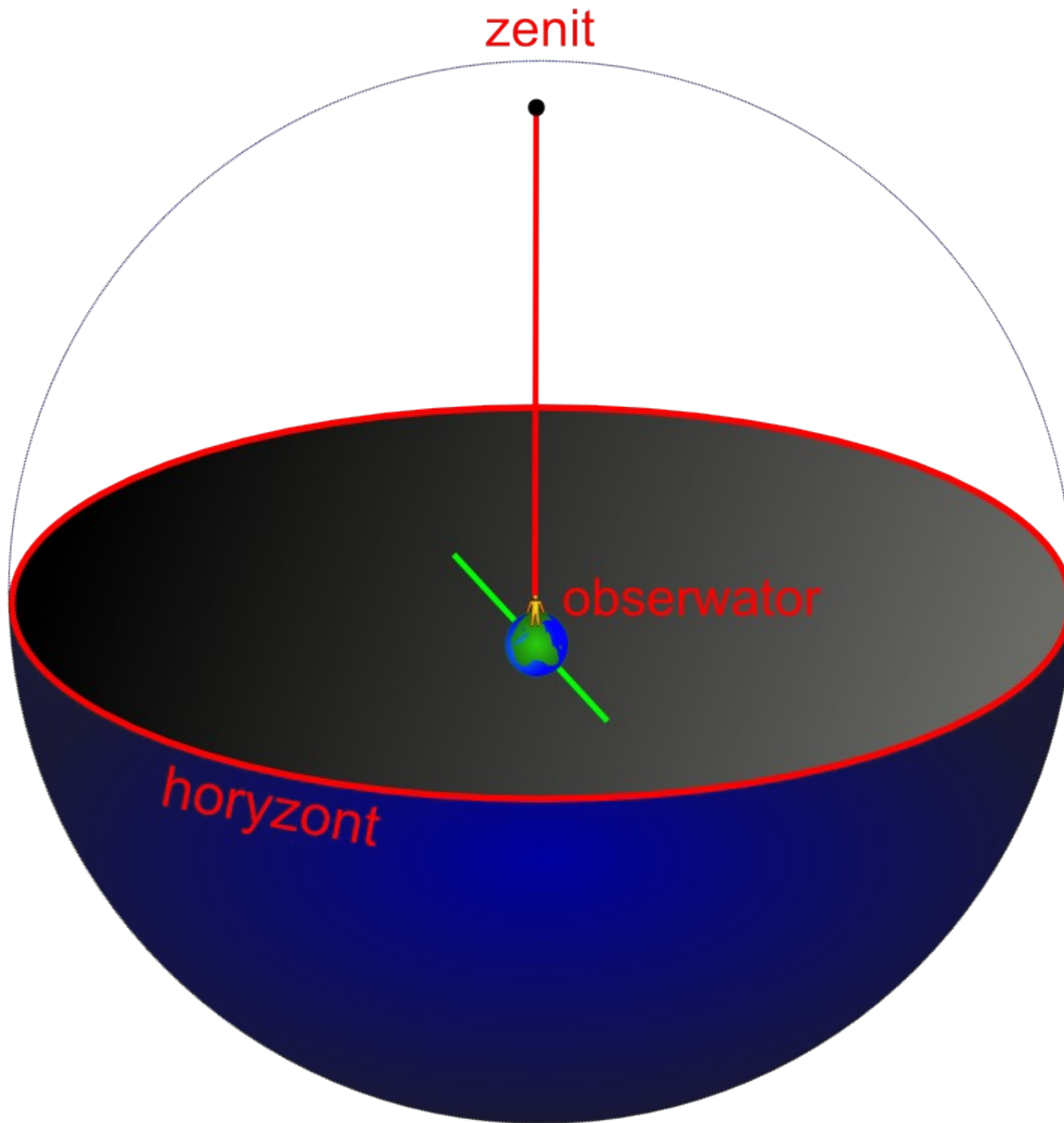

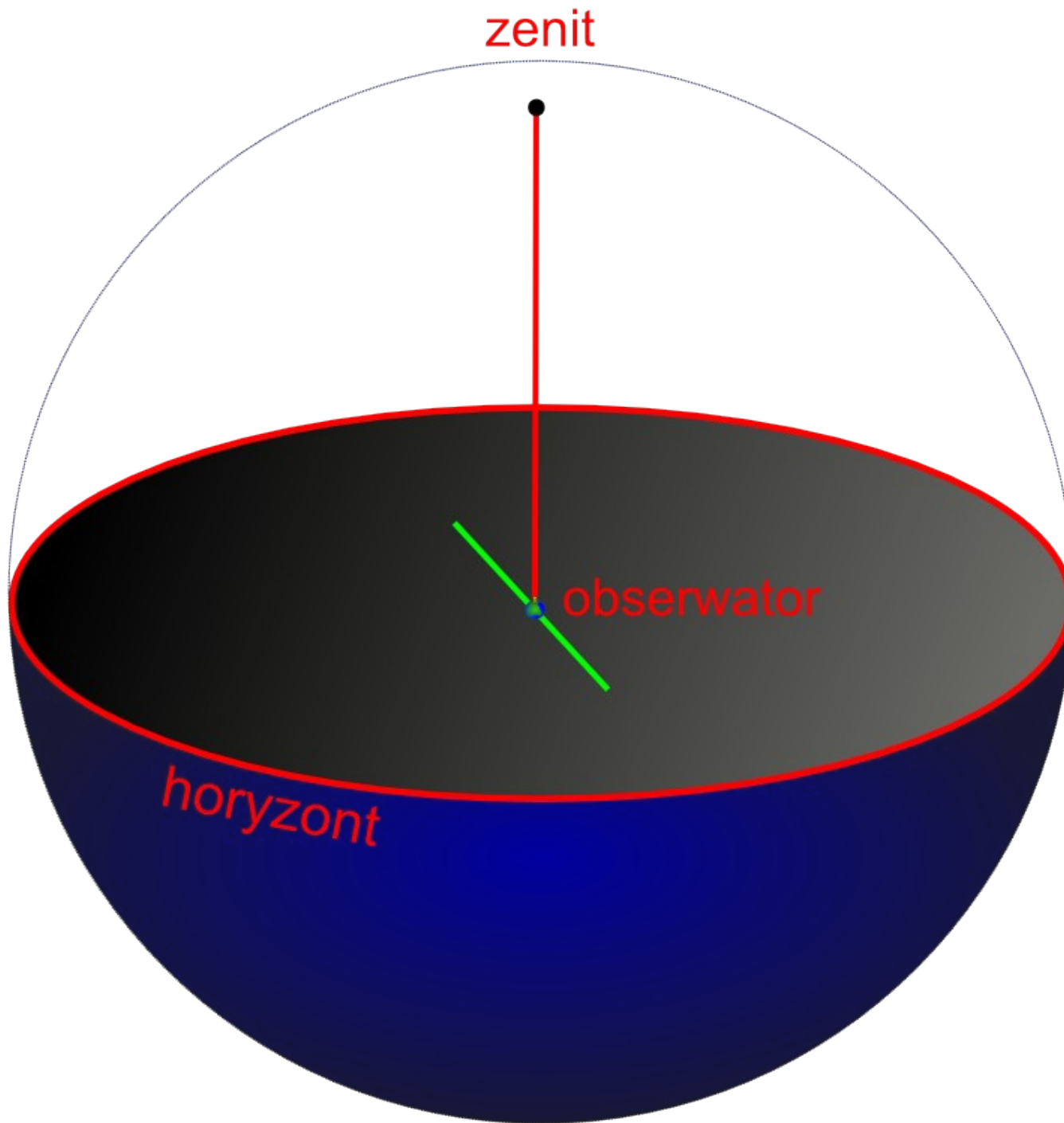
observer

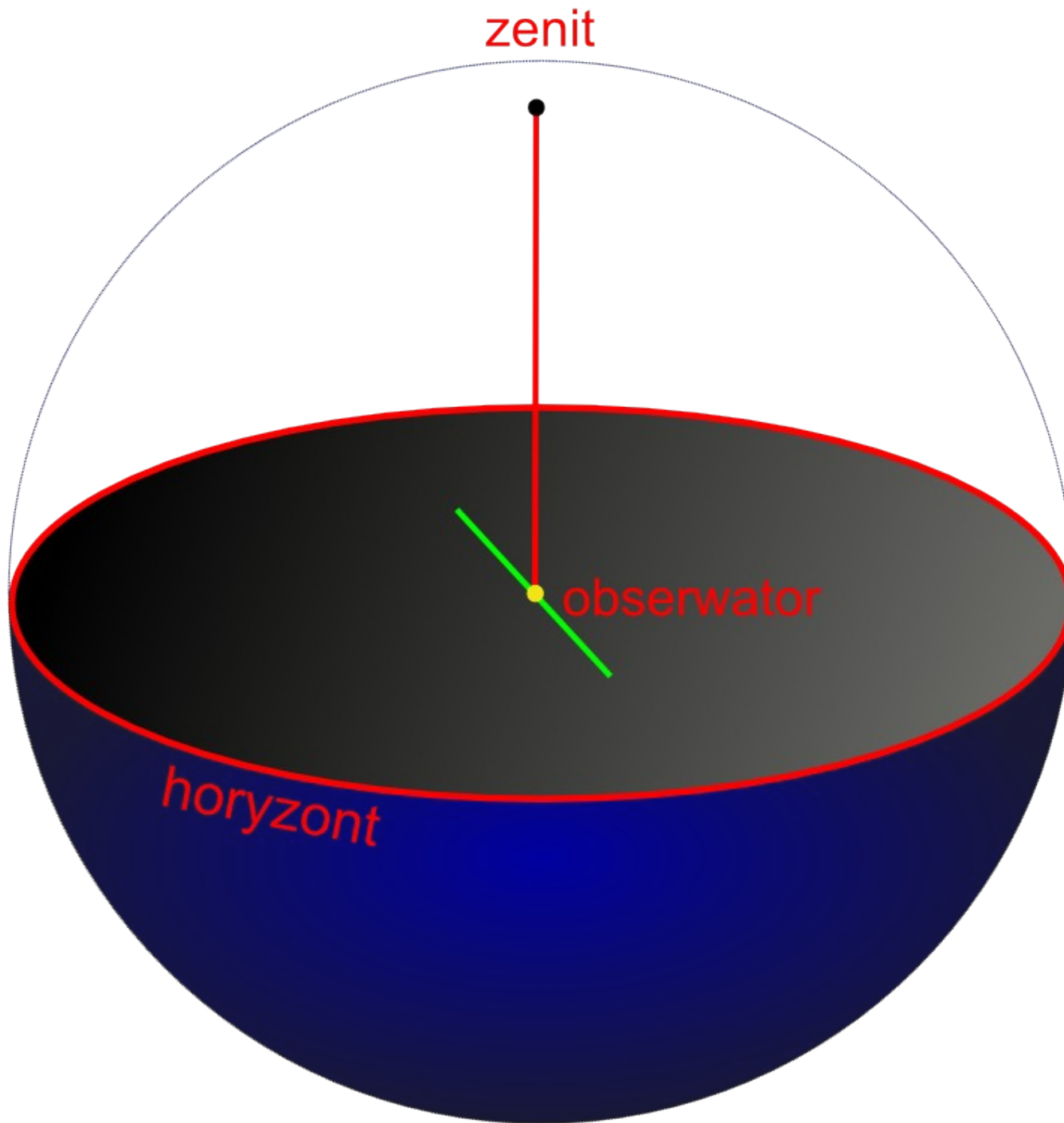
horyzont

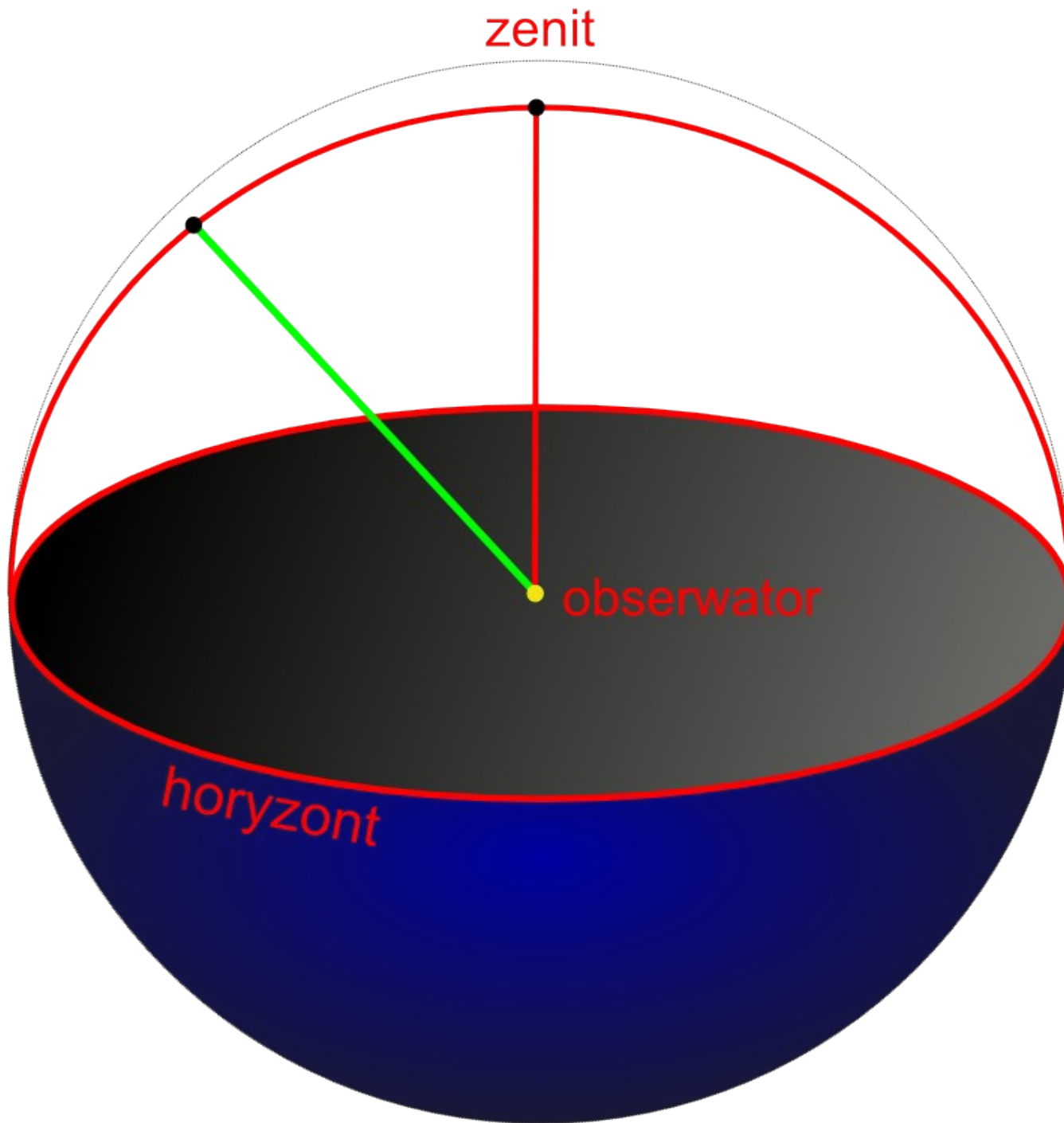

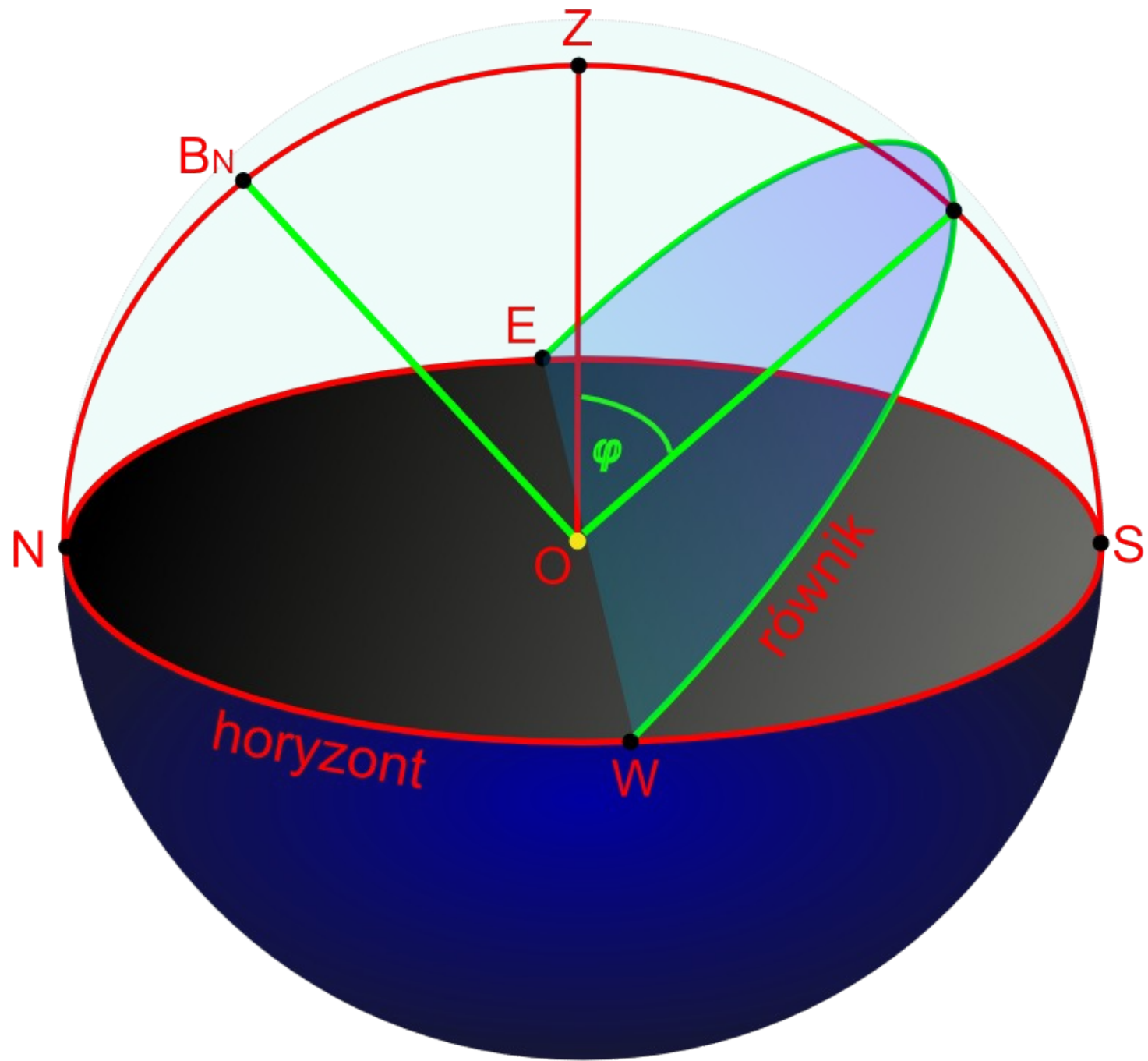

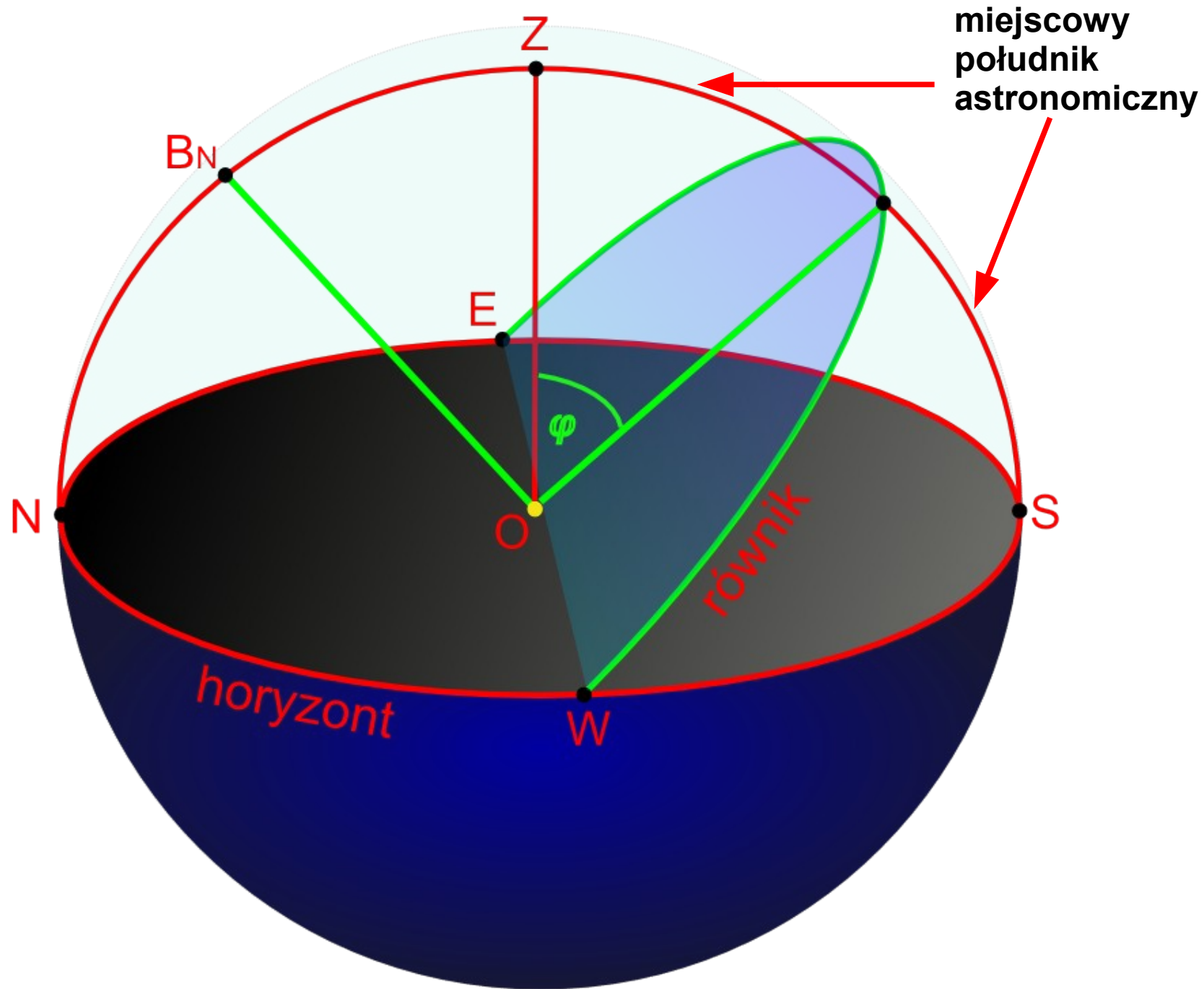

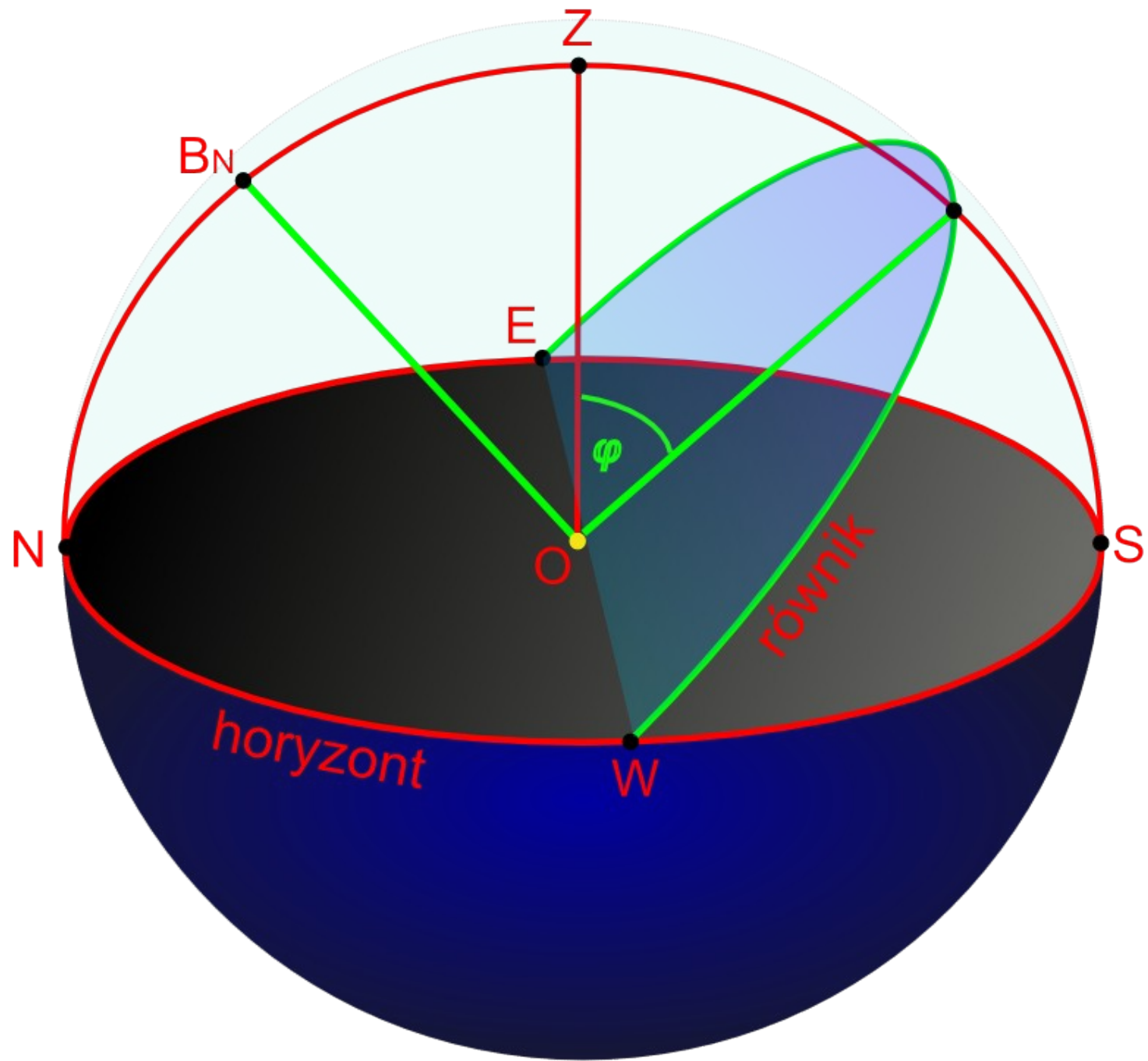

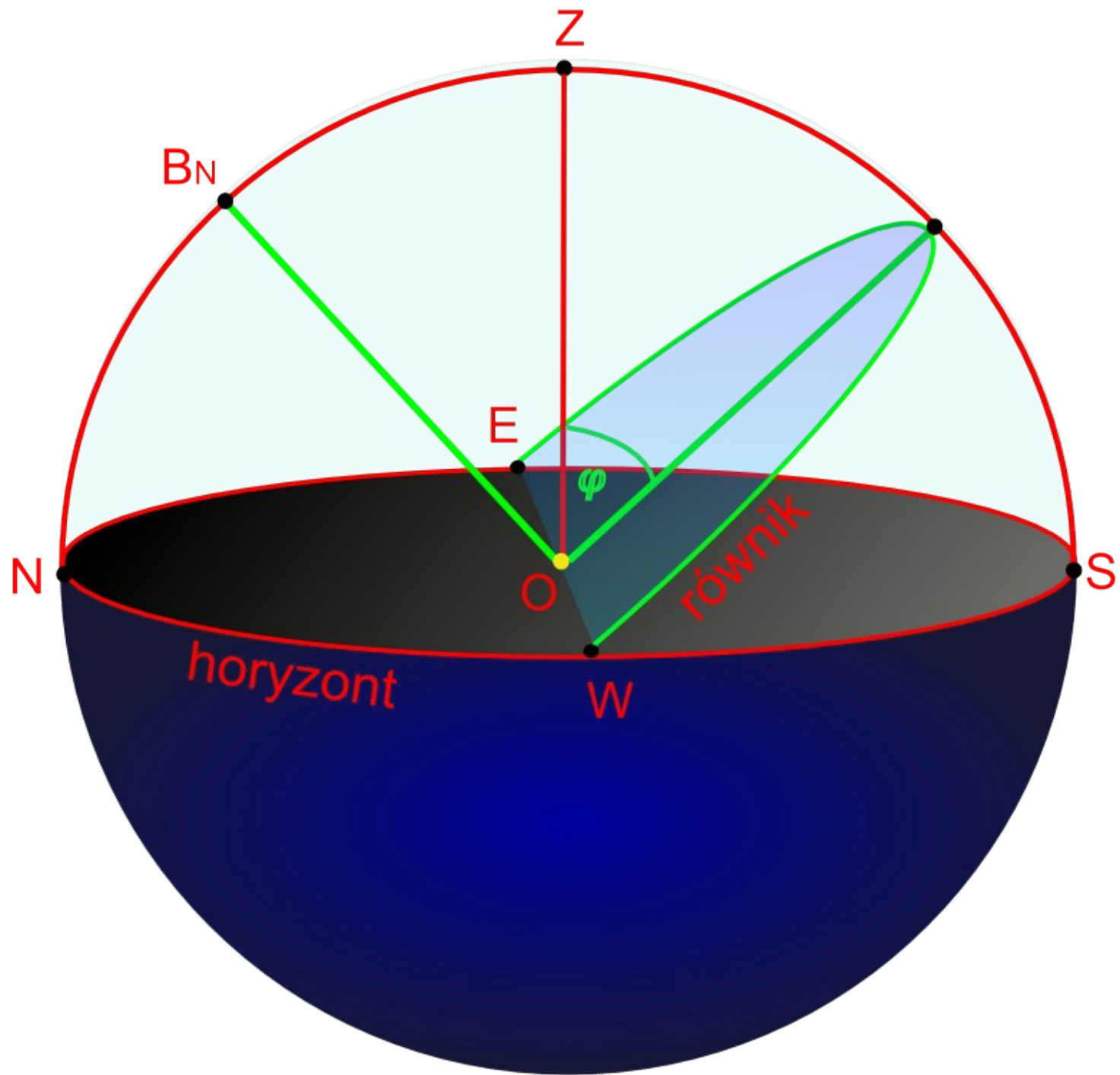

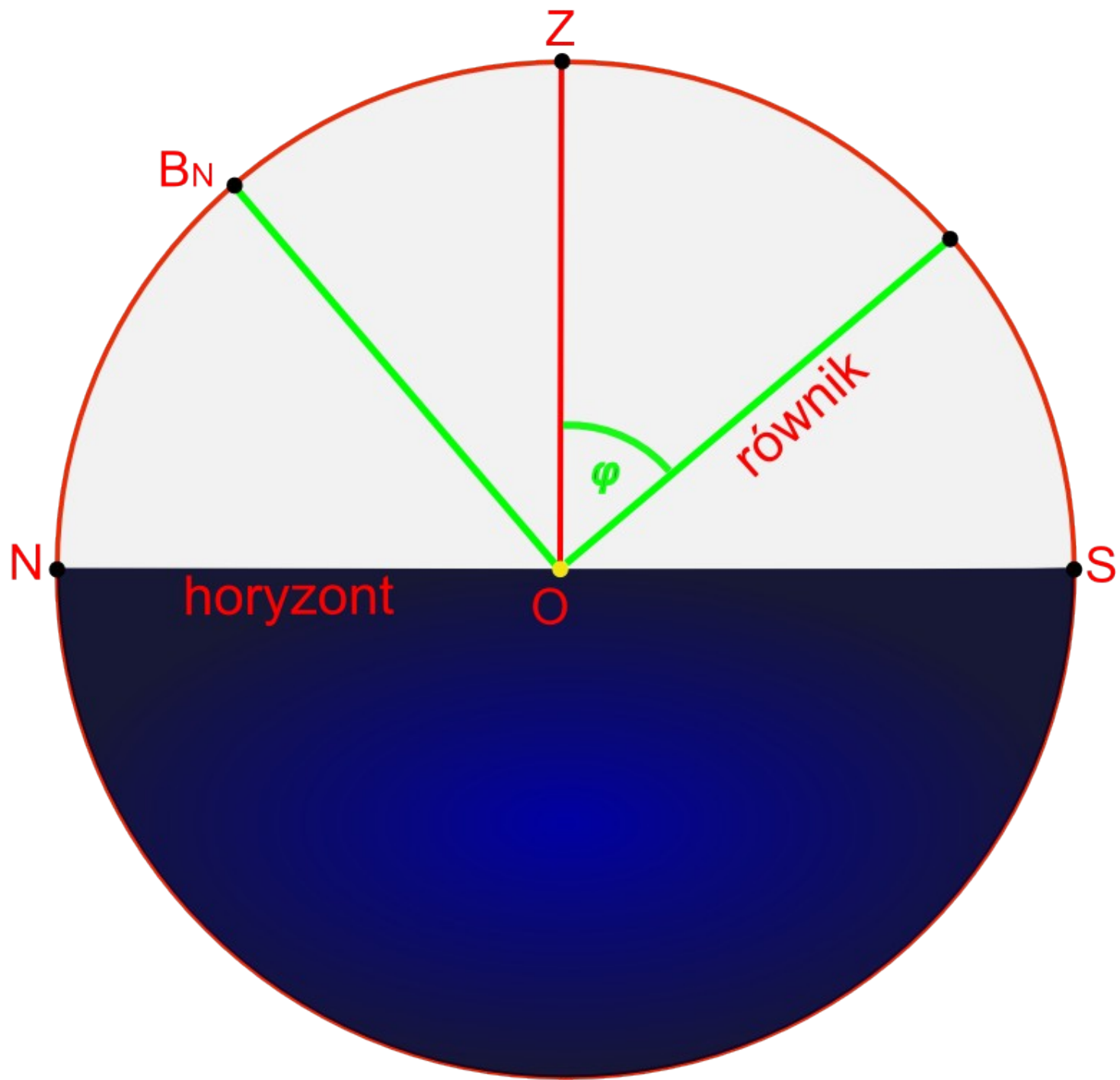

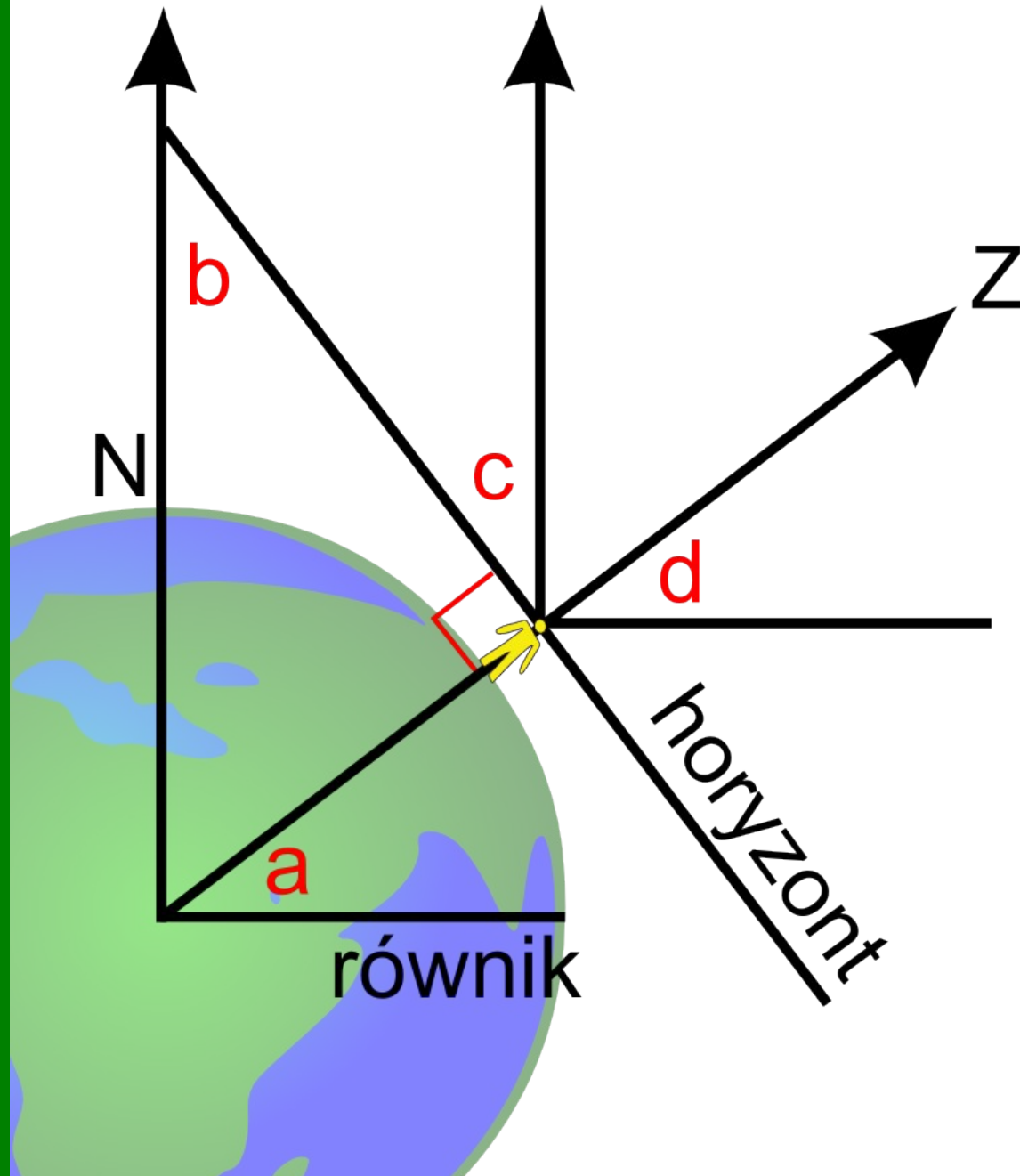

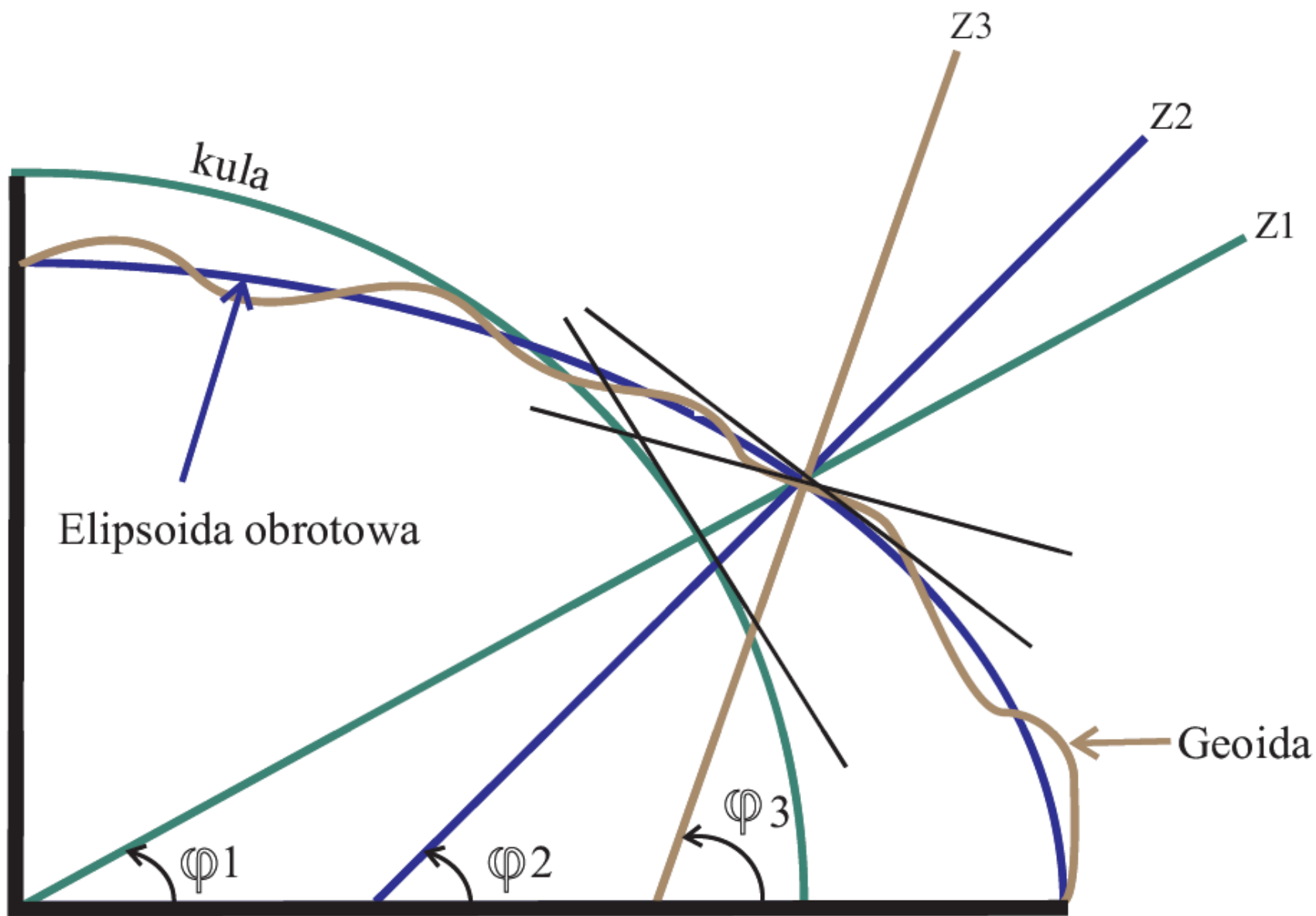

do Bieguna Świata

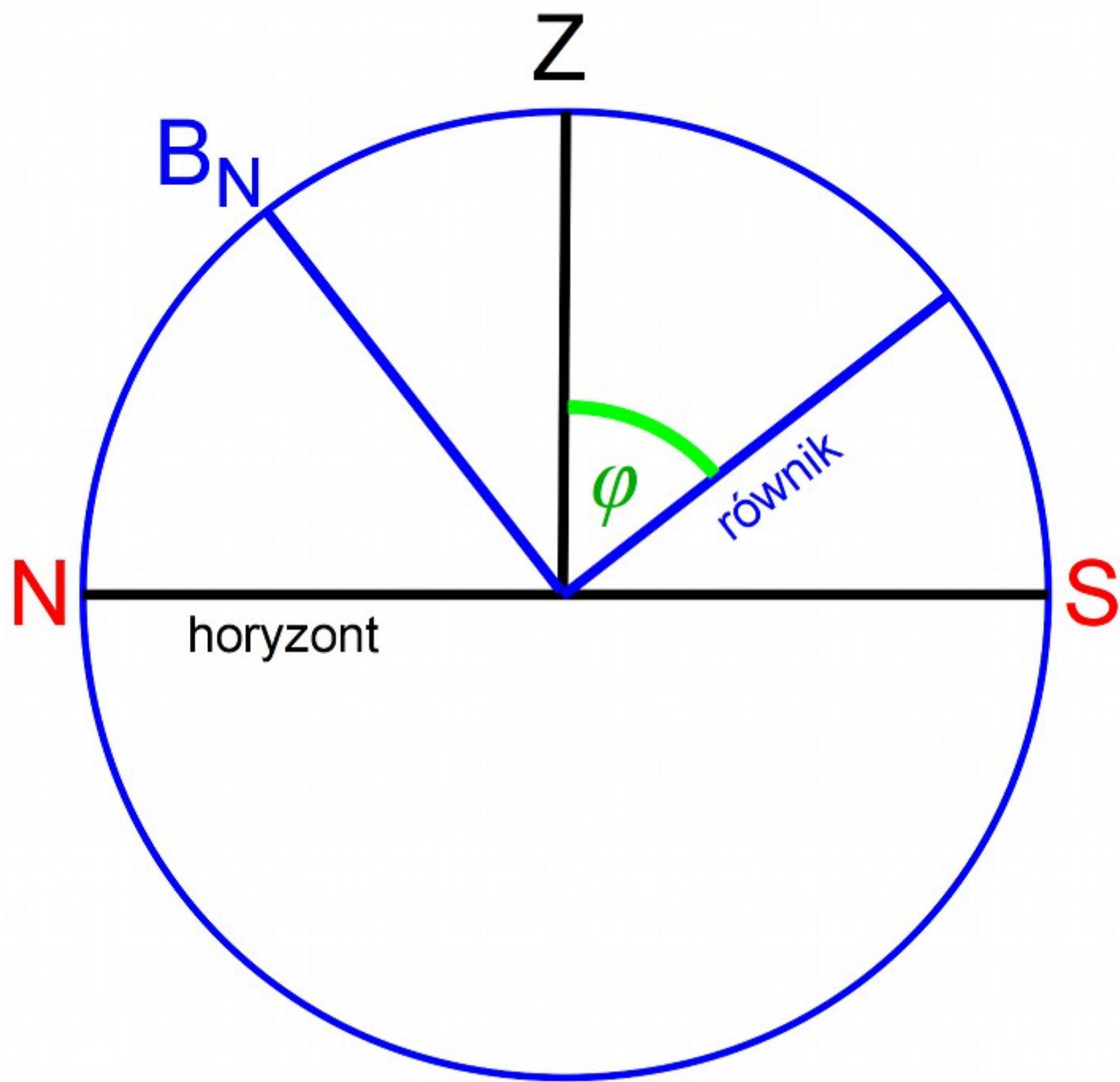

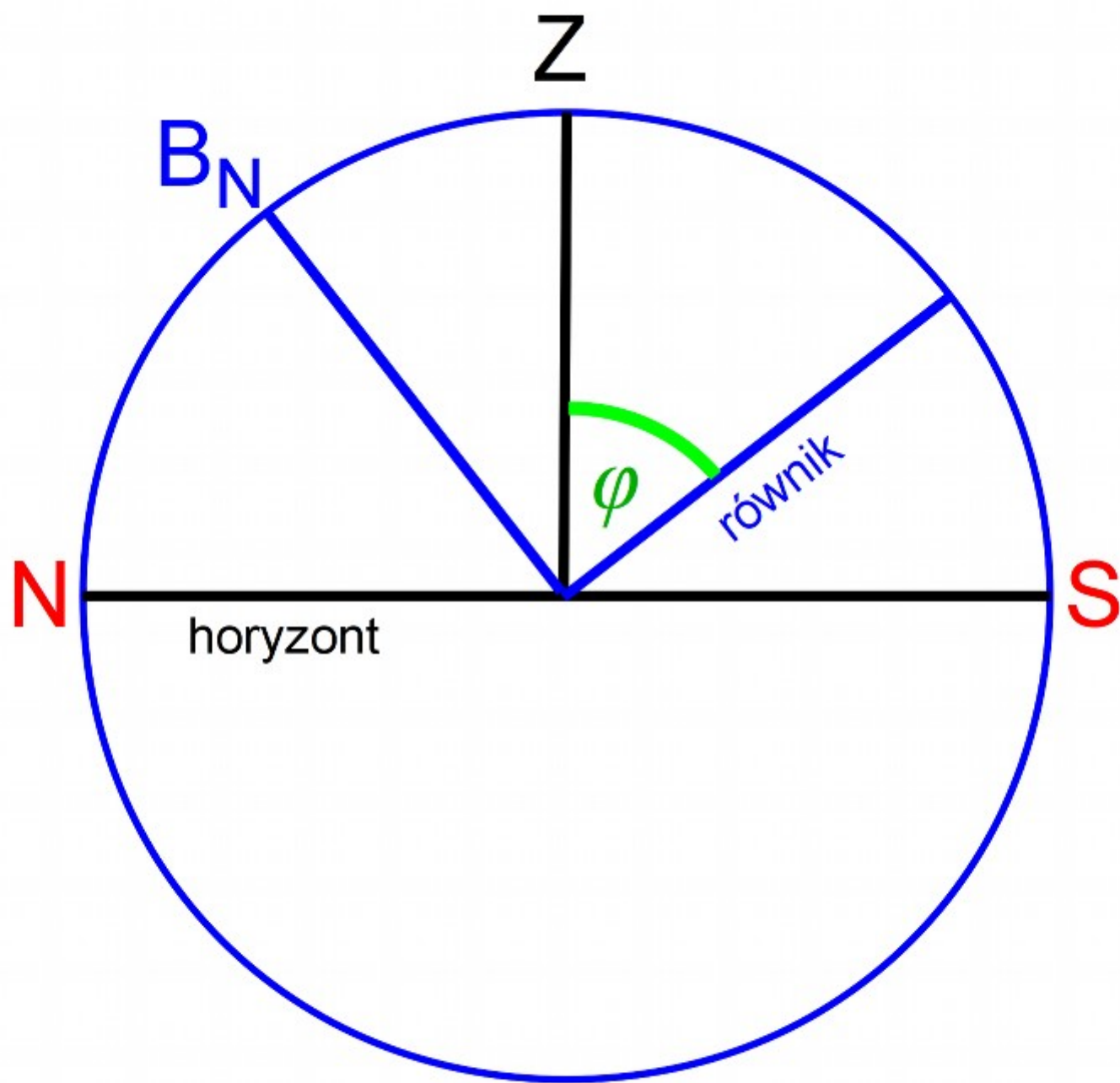

Geocentryczna, geodezyjna i astronomiczna, szerokość geograficzna.

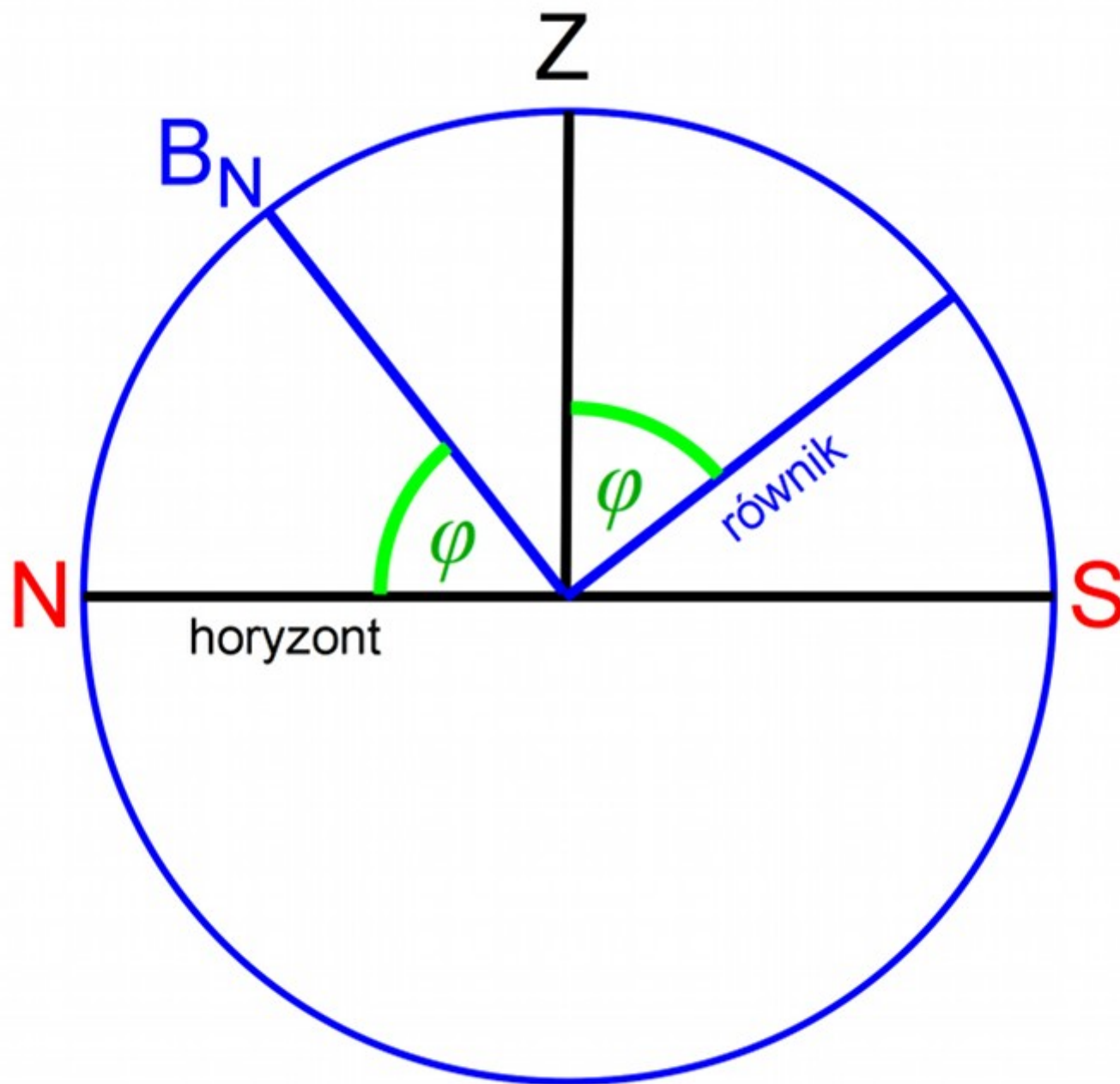

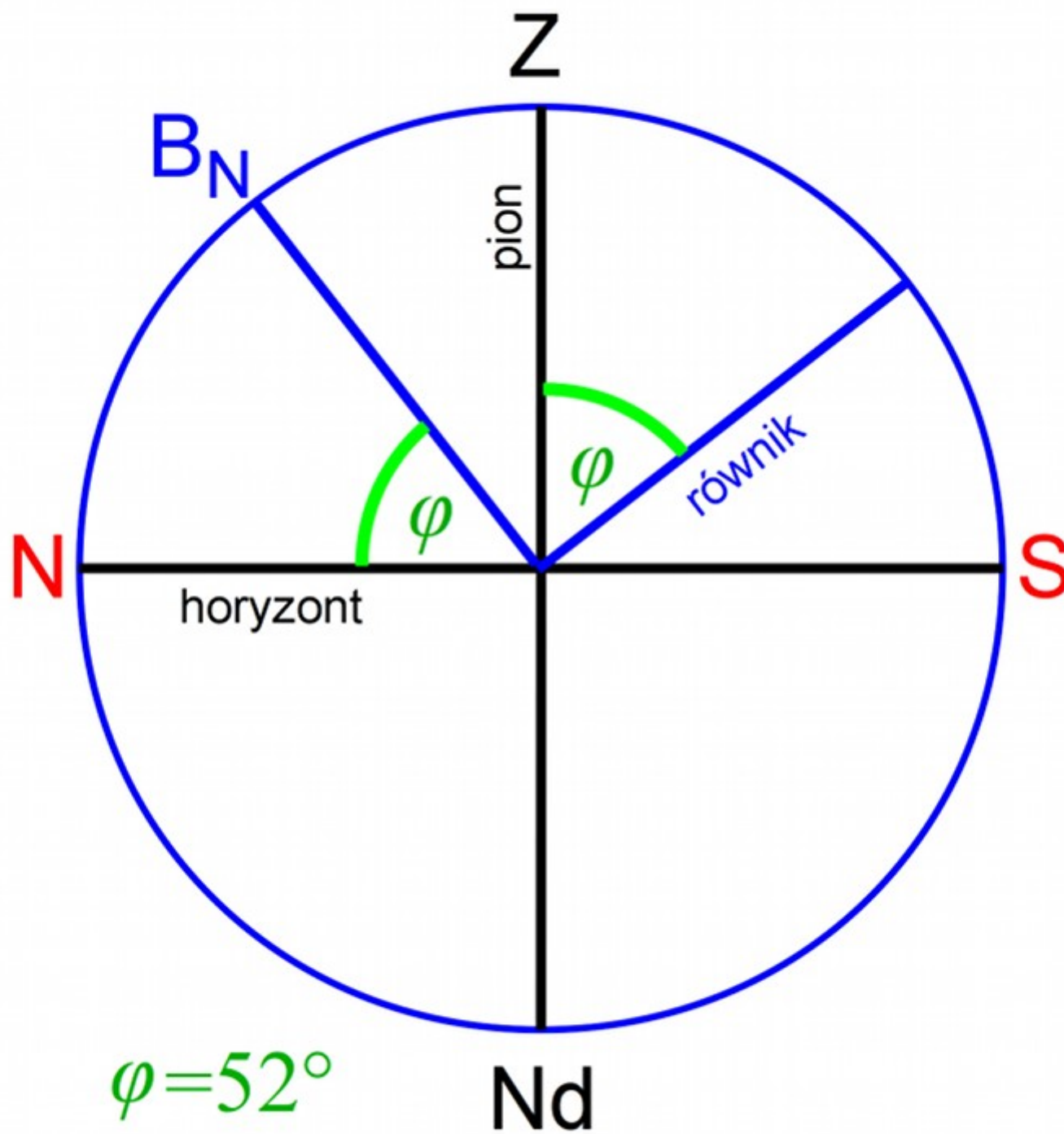

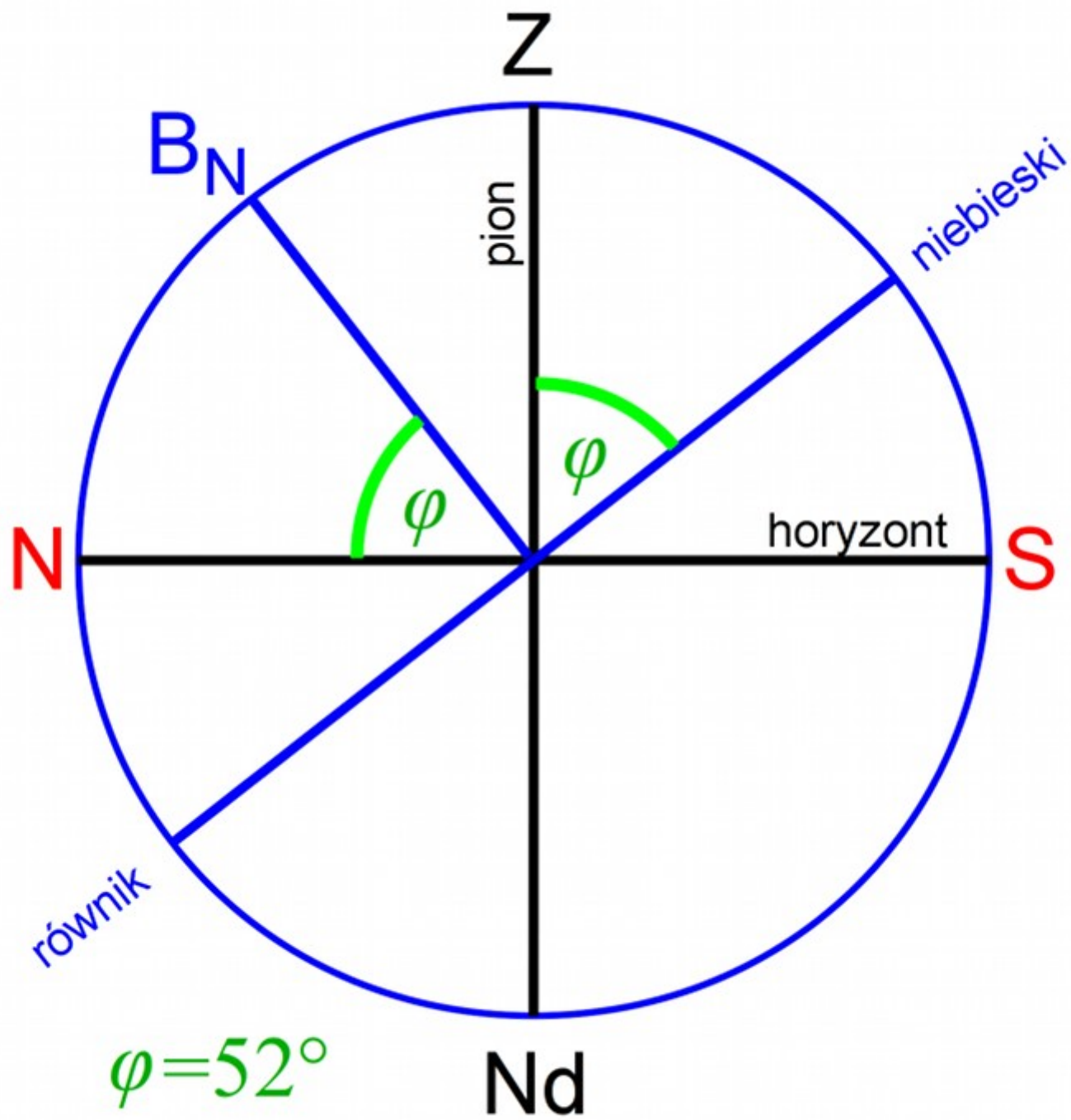

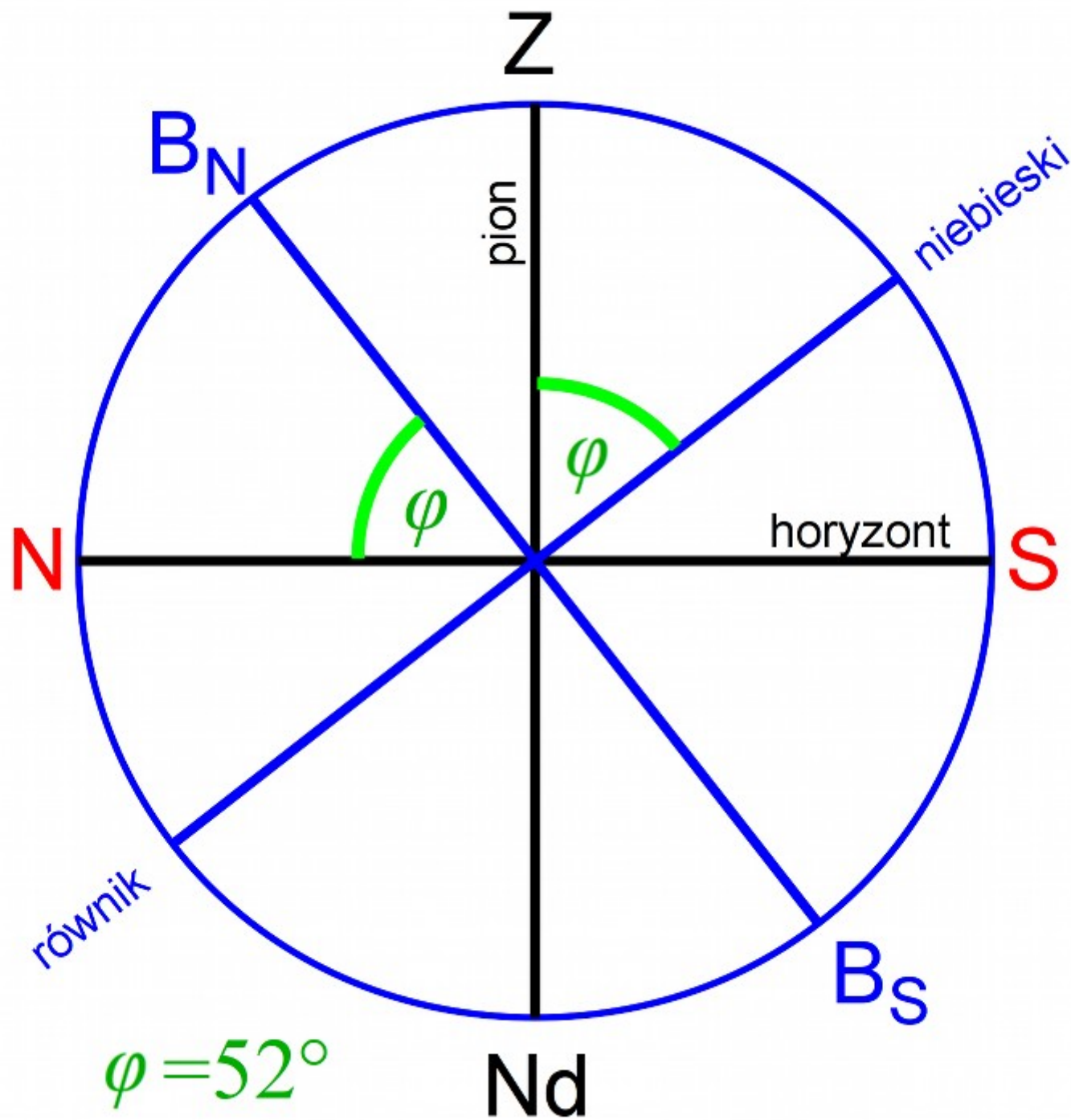
$$\varphi = 52^\circ$$

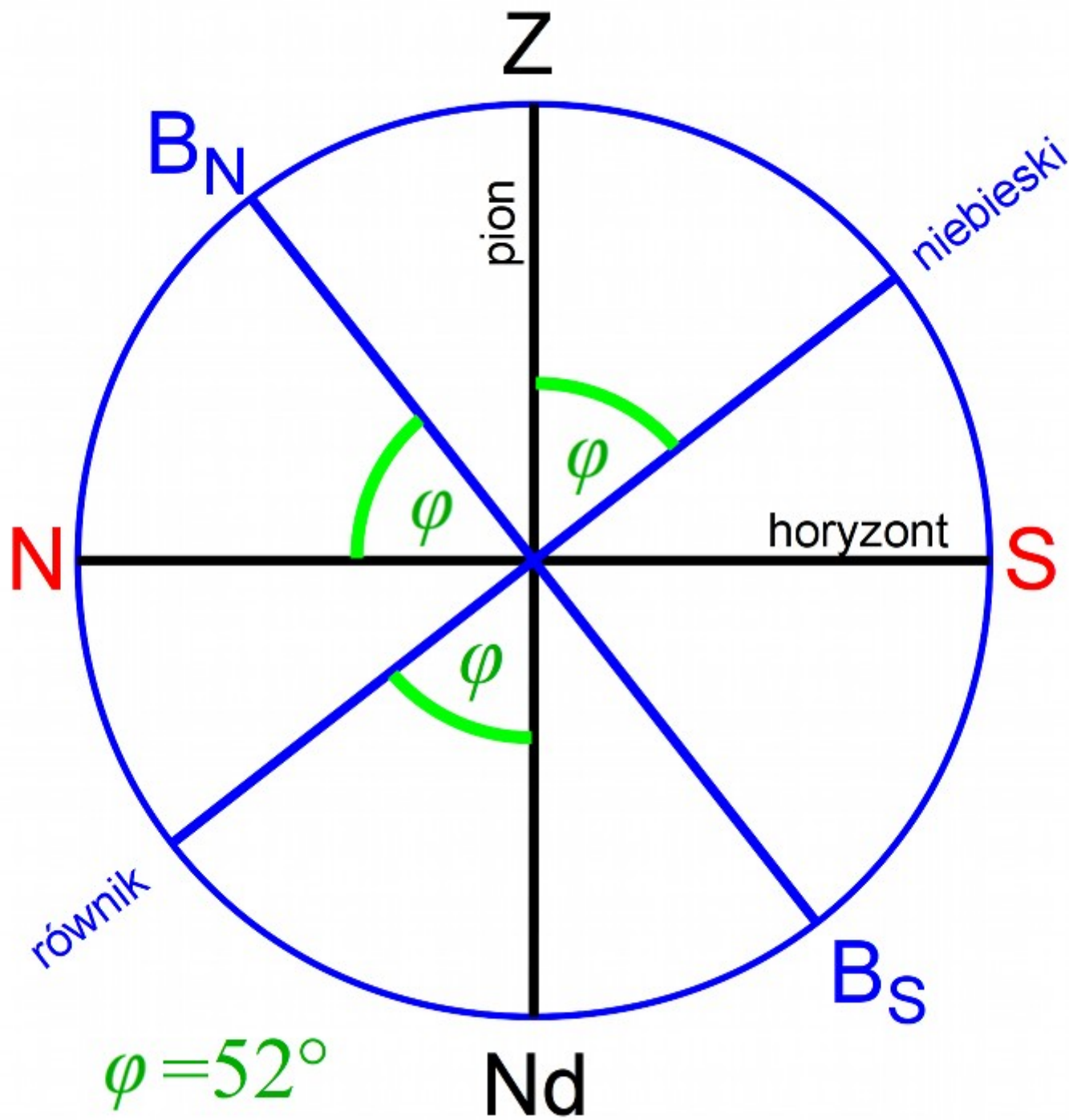
$$\varphi = 52^\circ$$

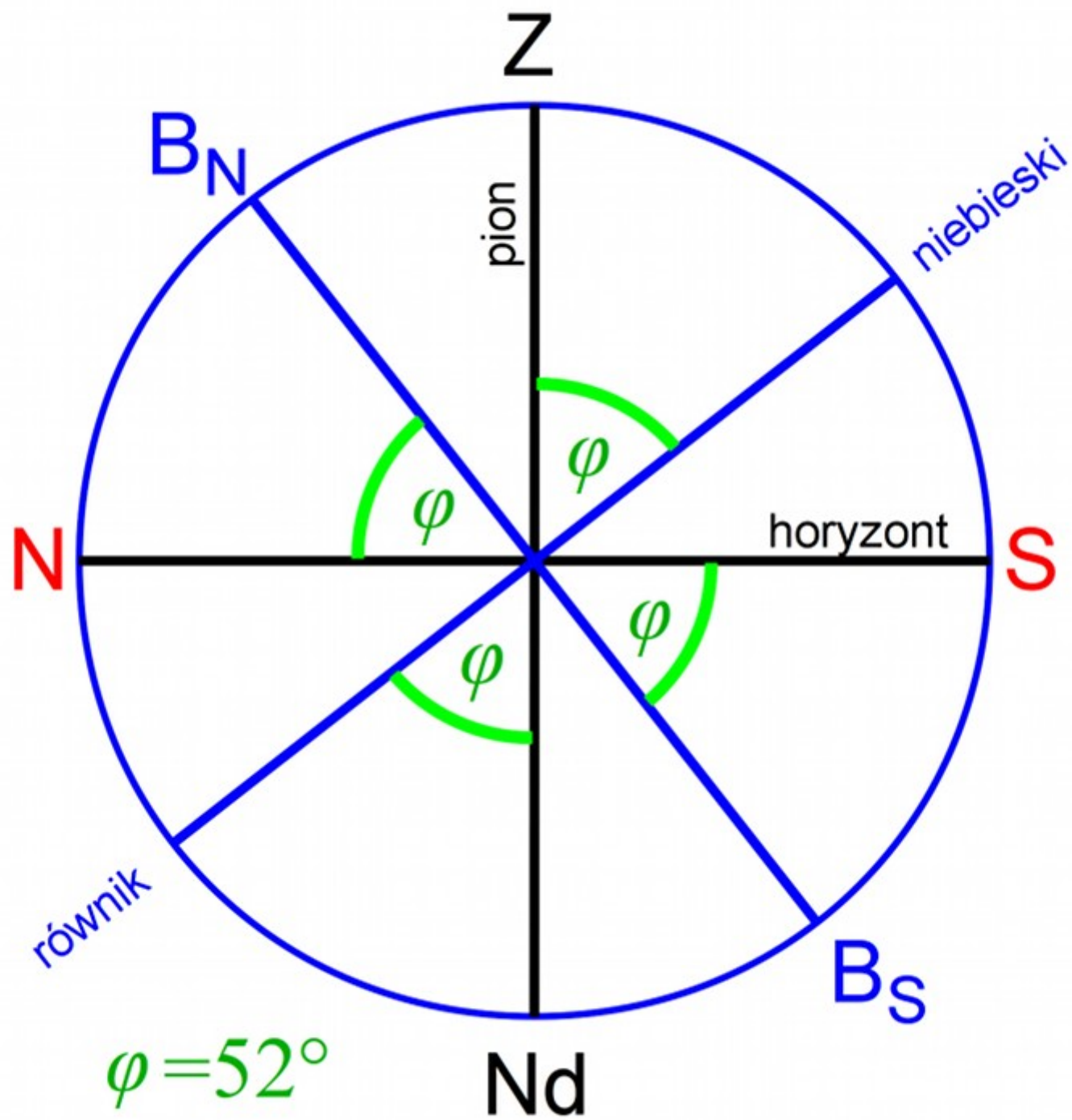

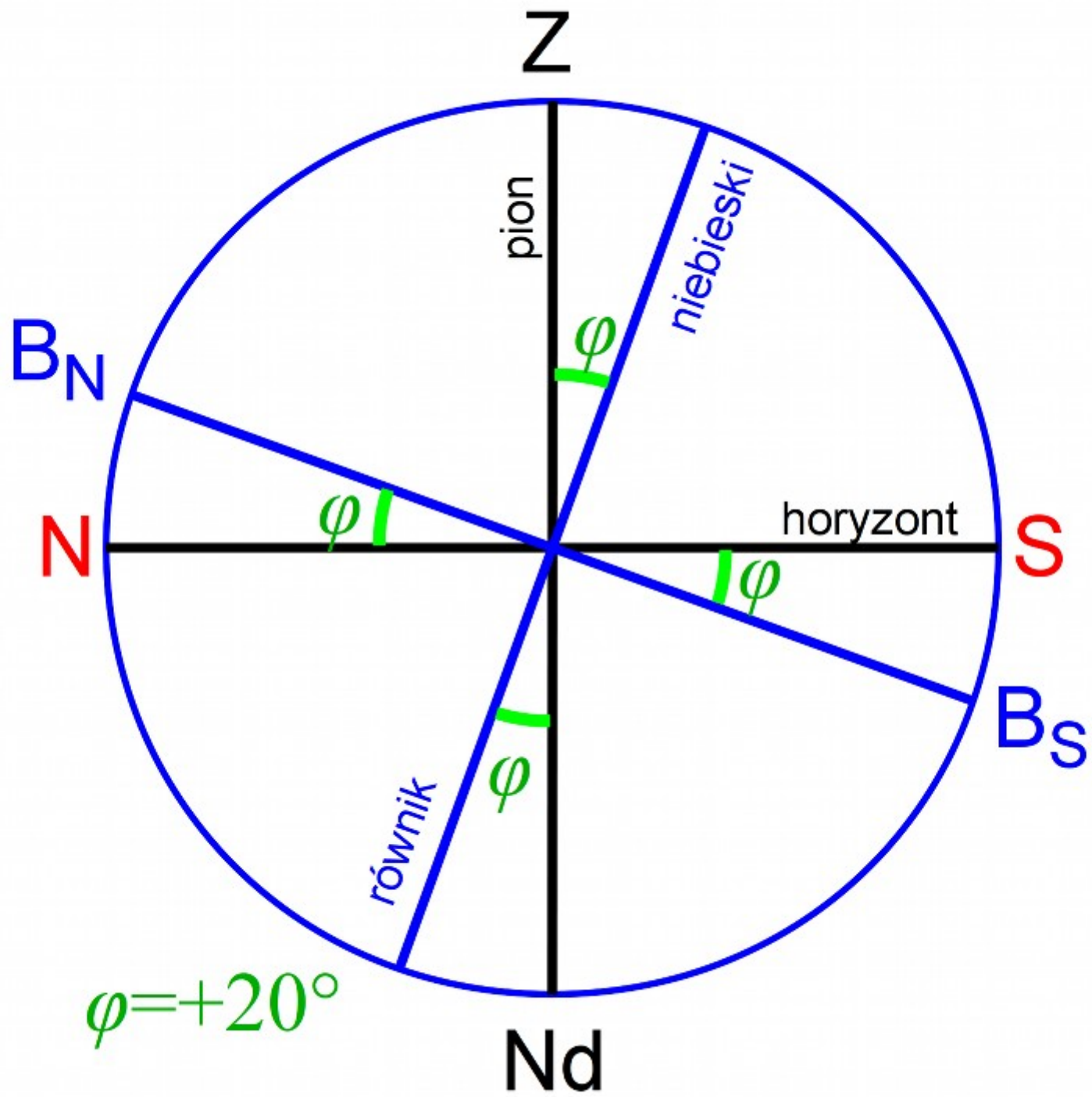

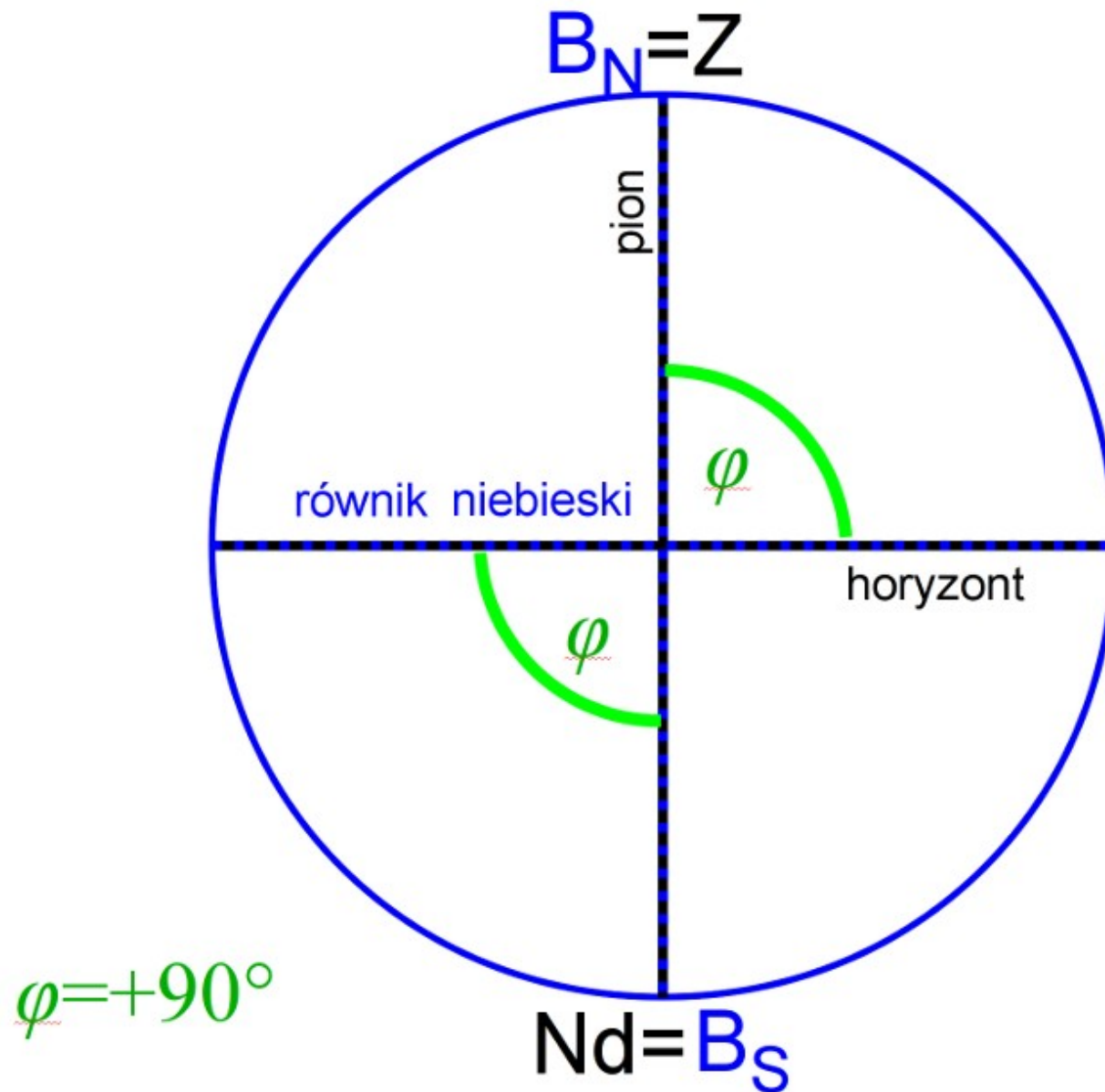

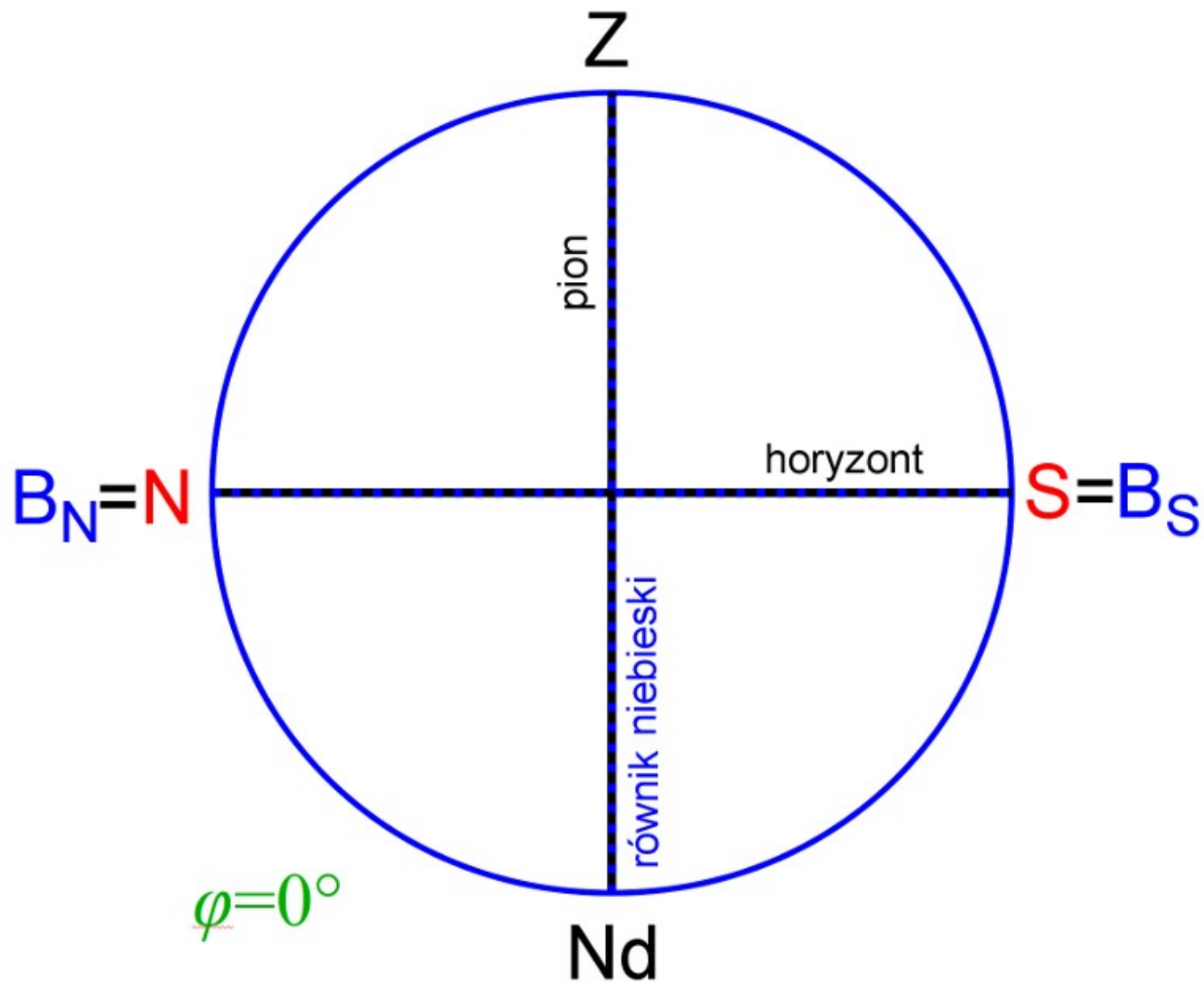

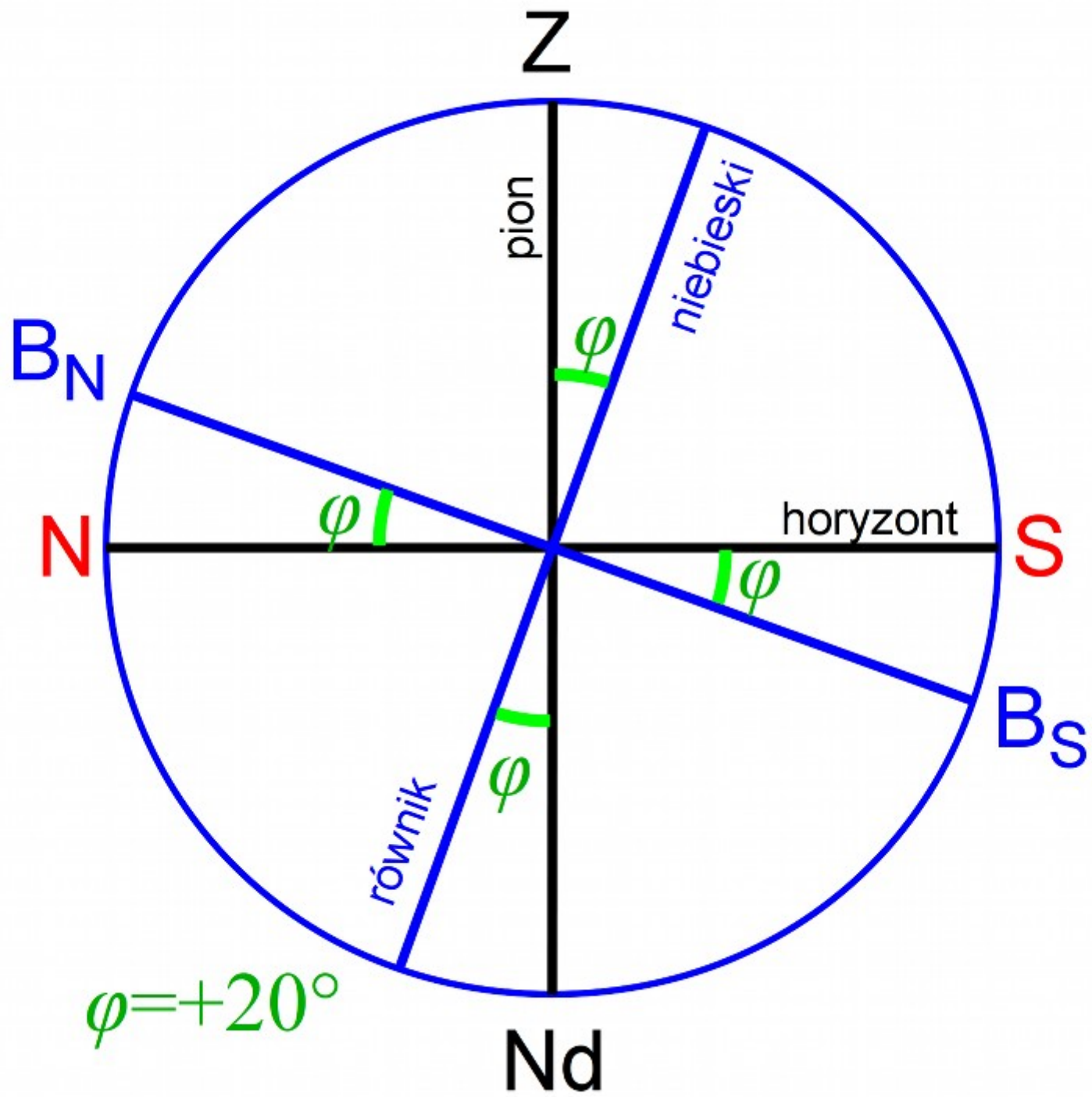
Na biegunie północnym...

Na równiku ...

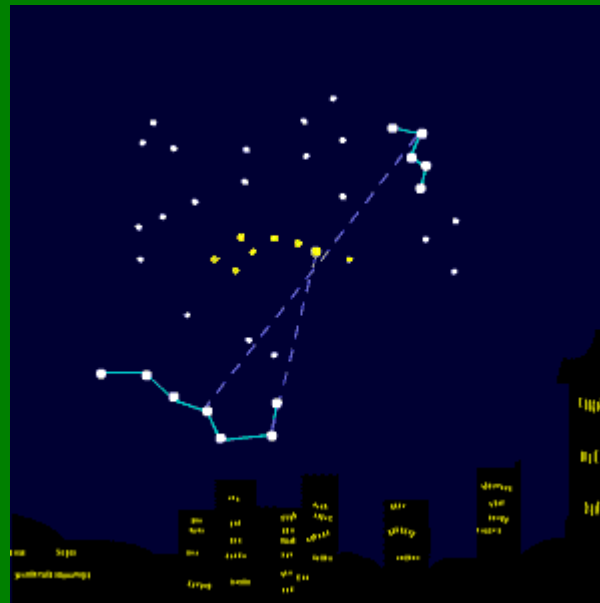

Ruch dobowy sfery niebieskiej

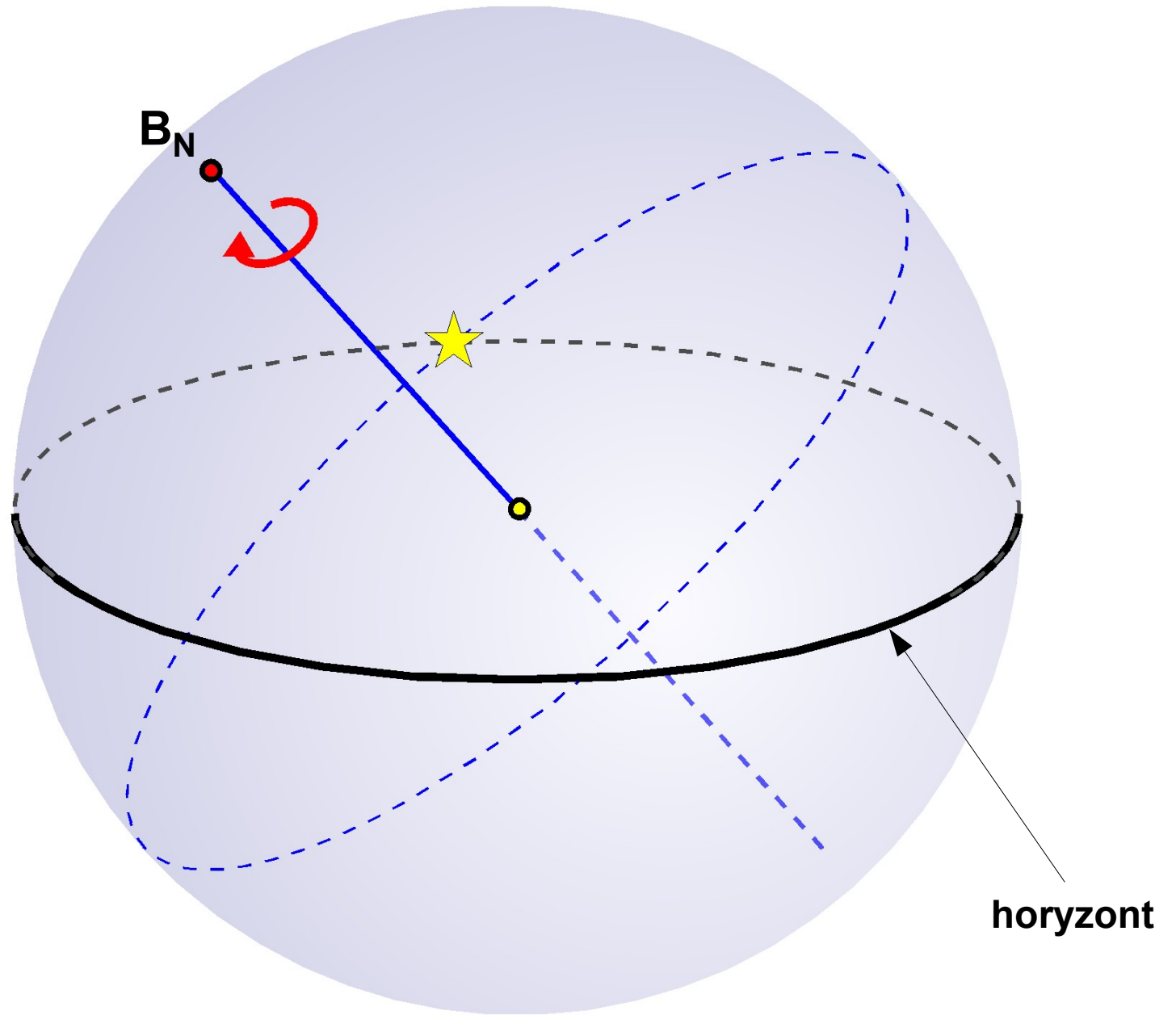
by Mjchael

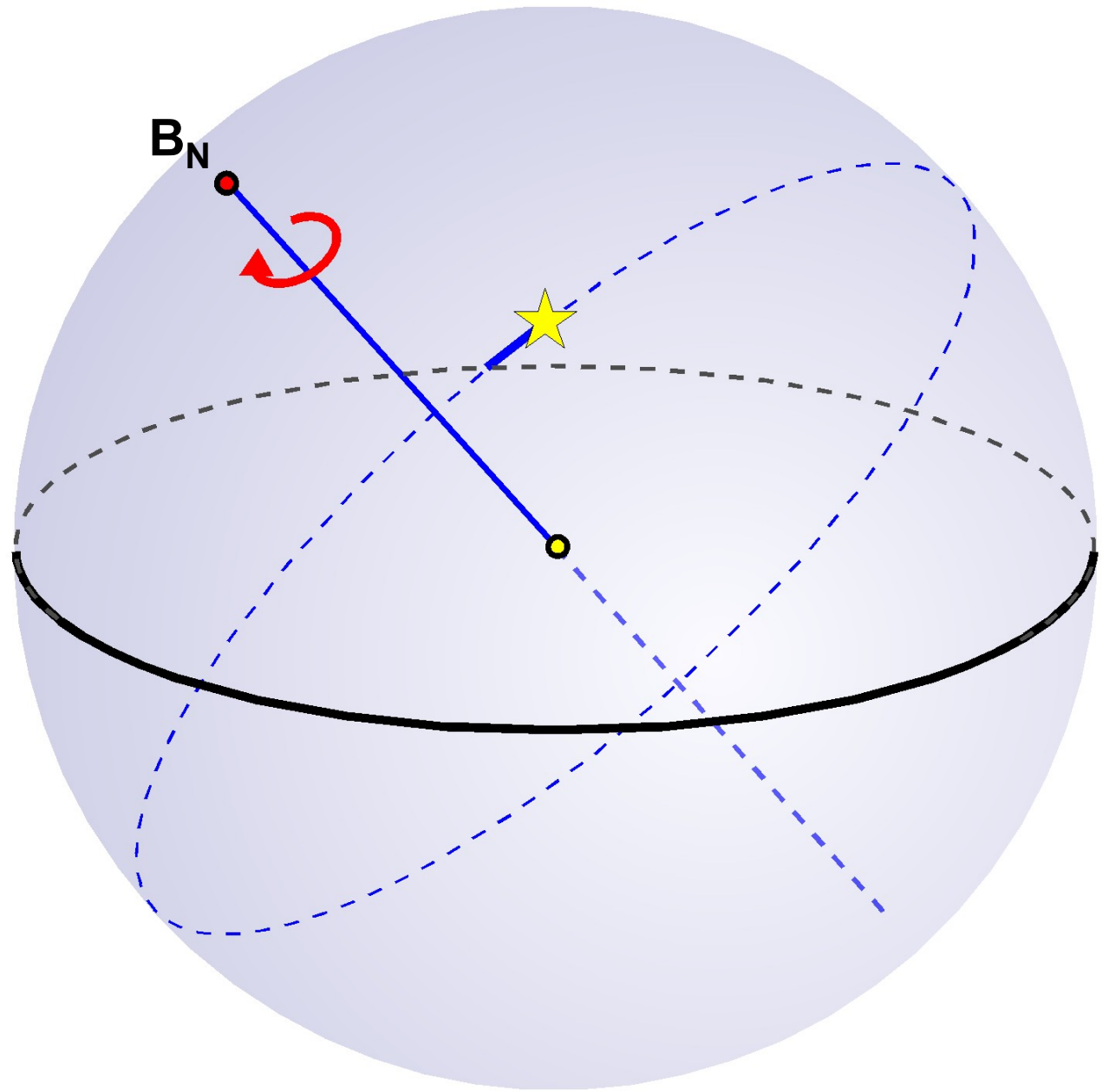
Photo by: Selim S.

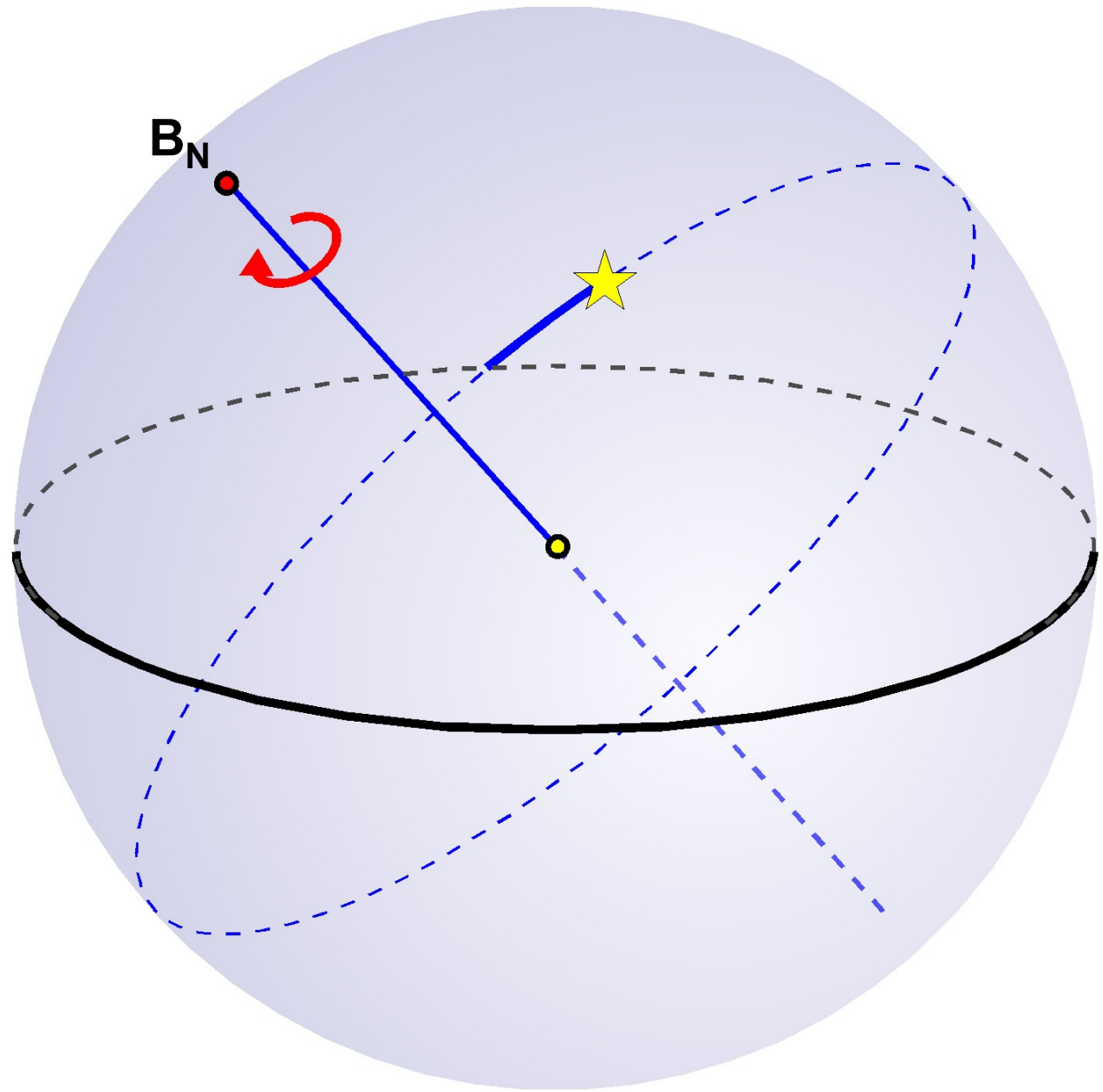

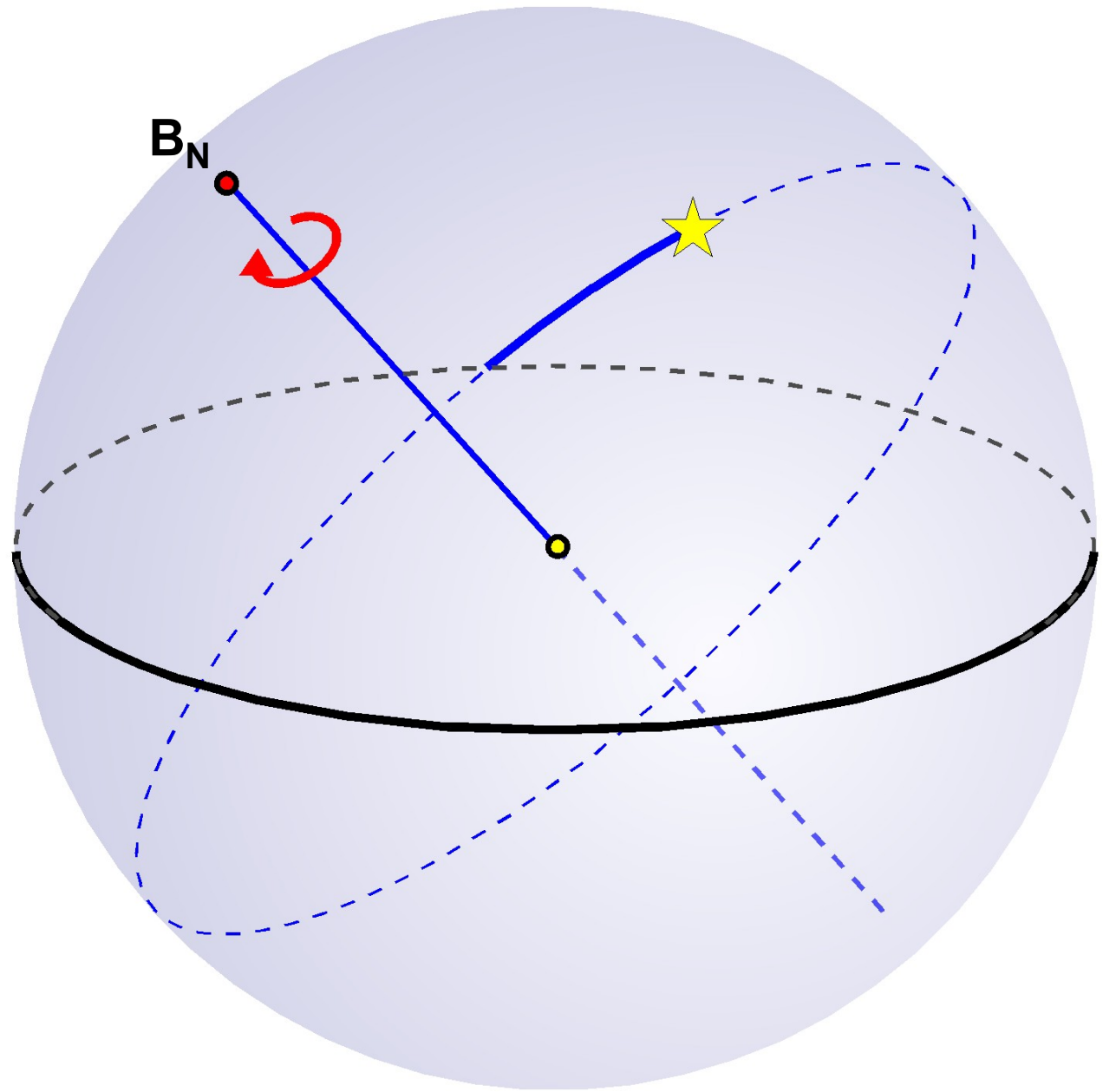
Mt Hamilton, Lick Observatory, by Ikluft

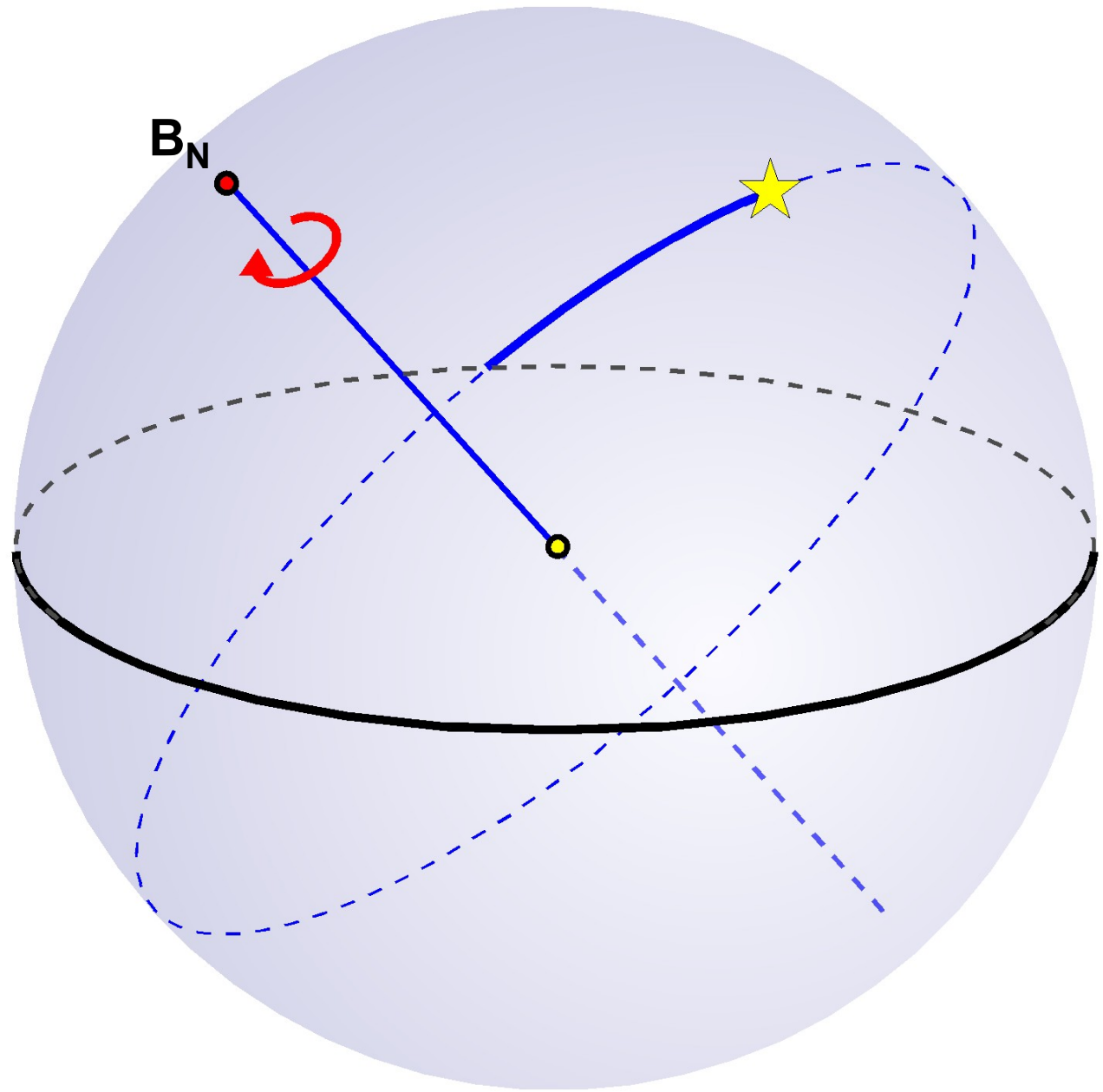

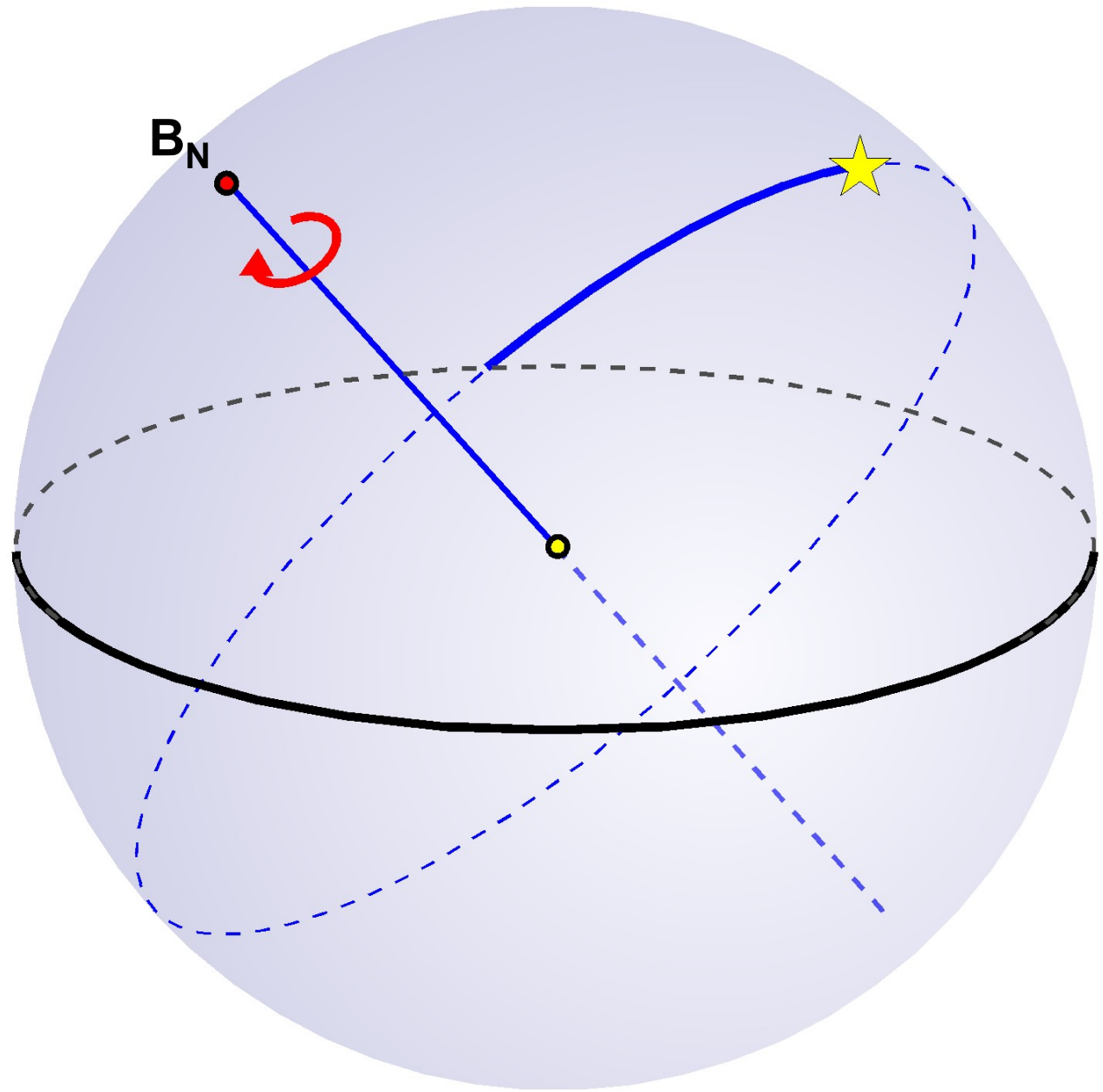

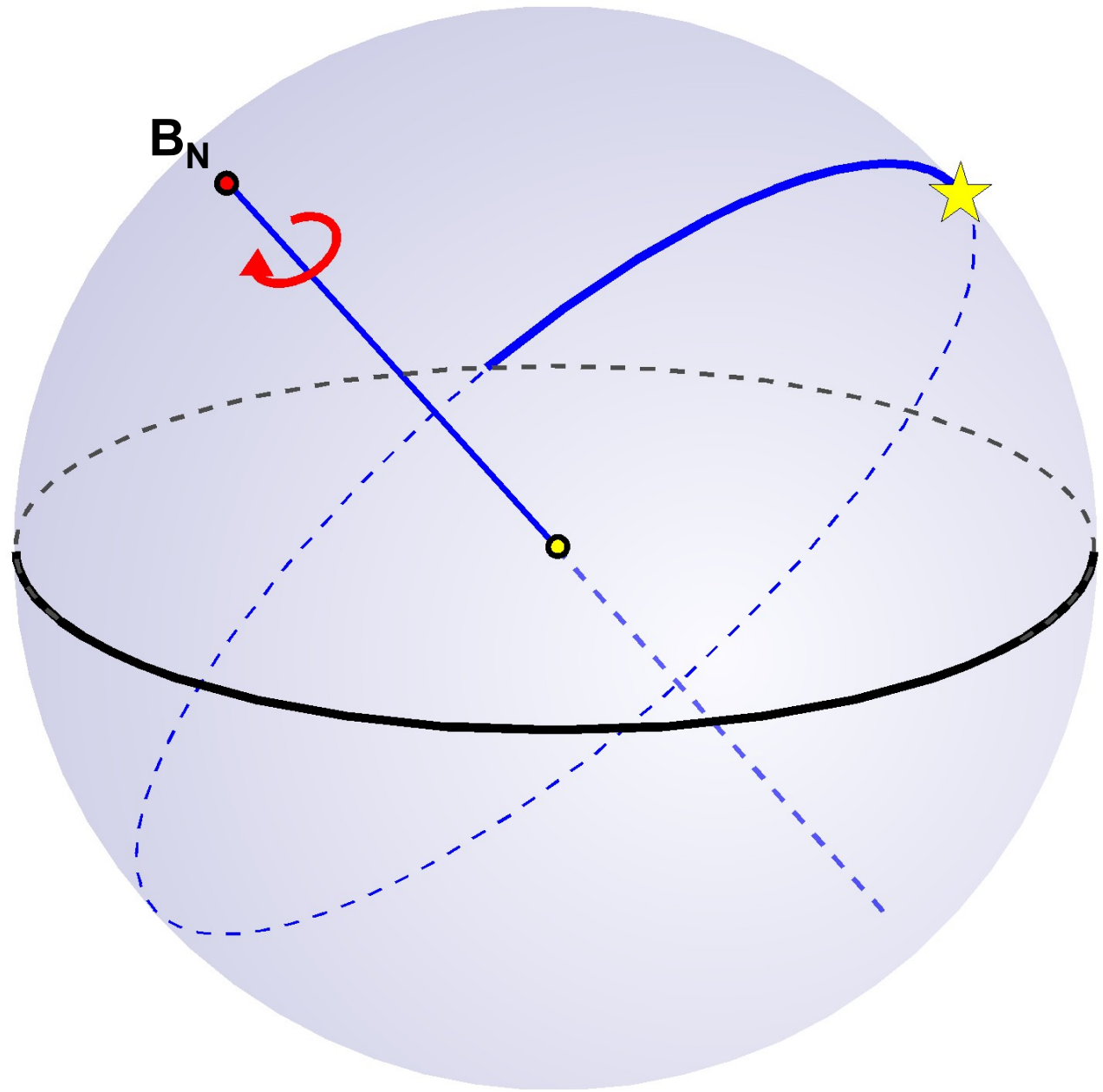

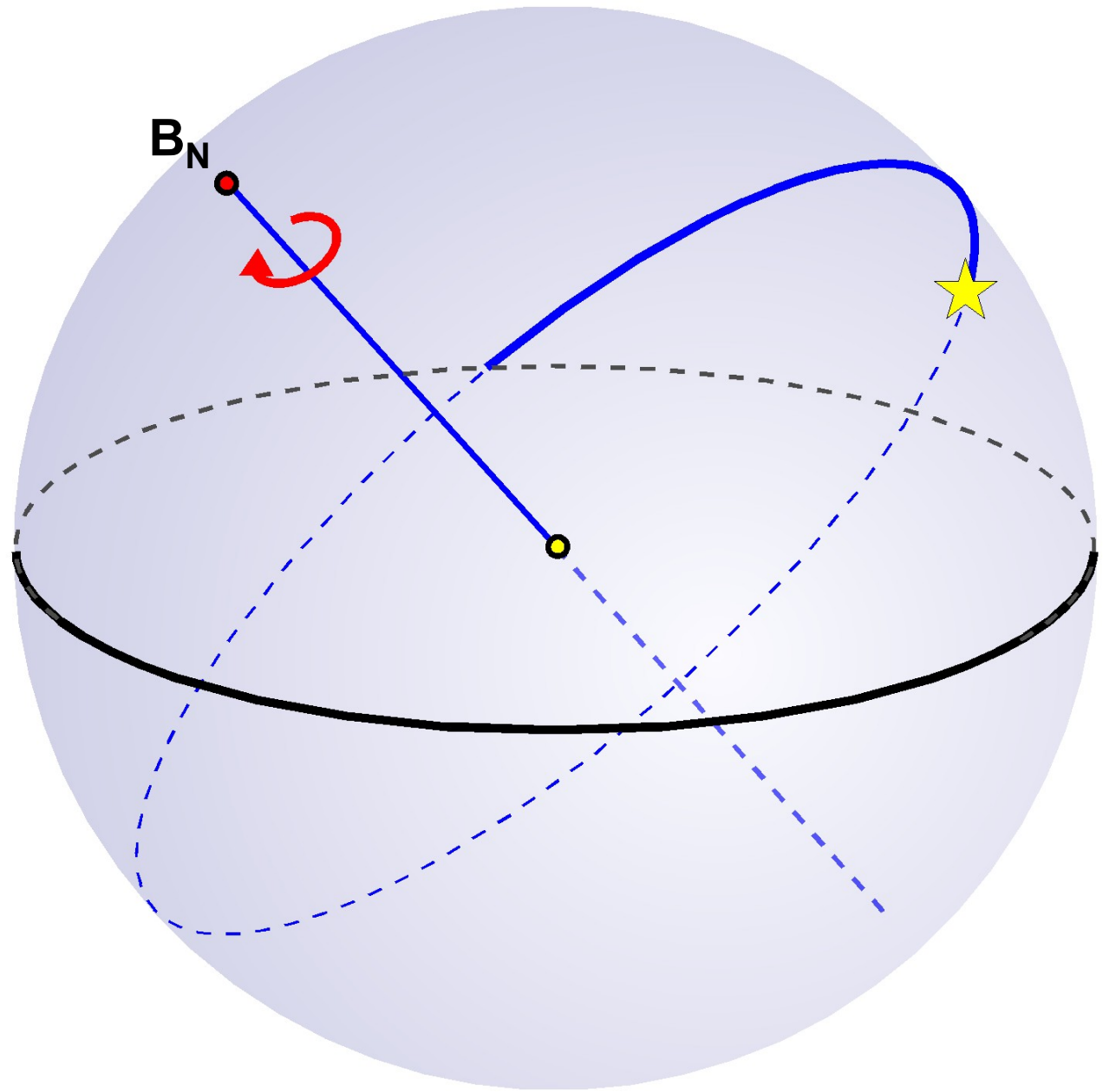

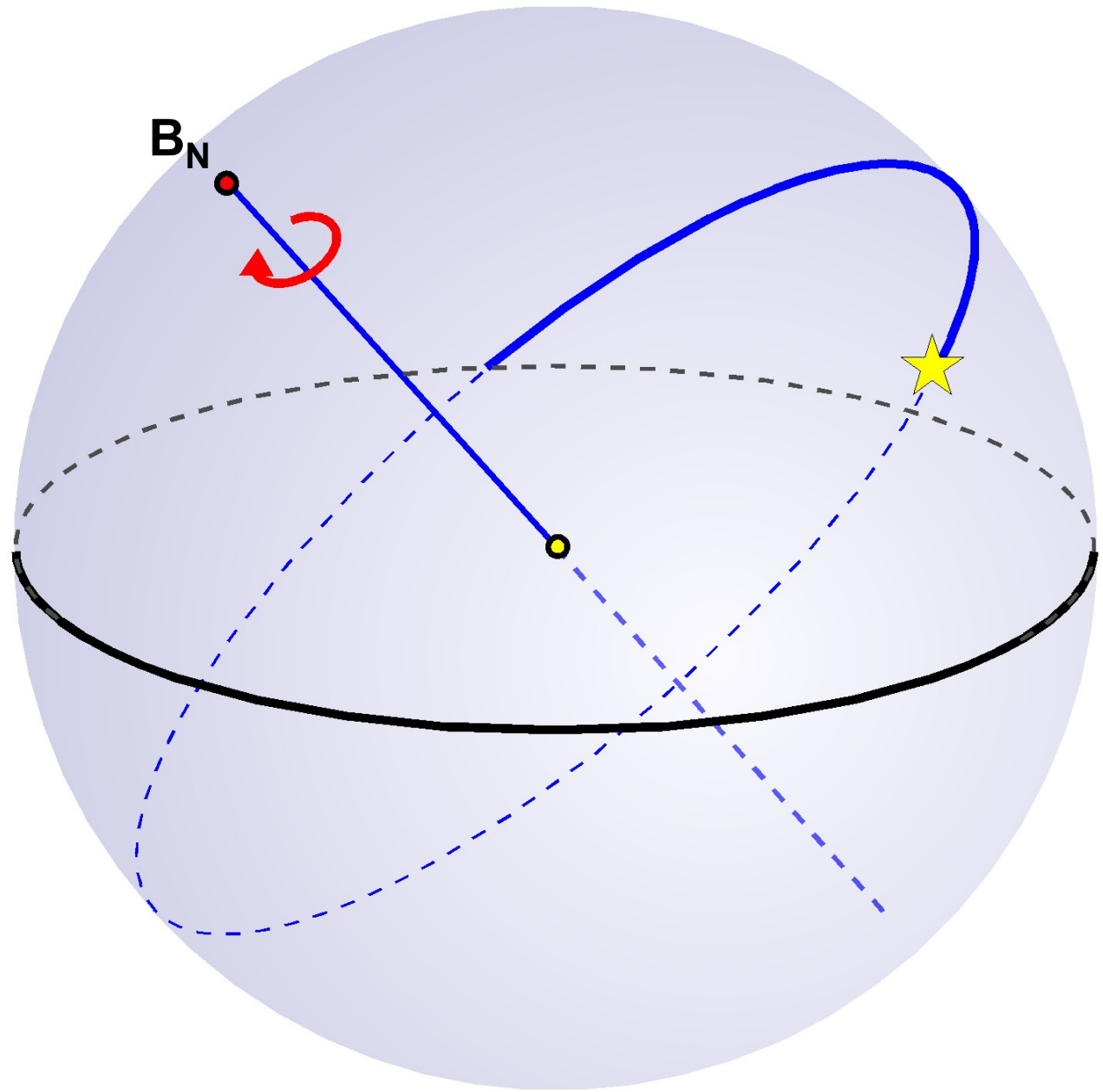

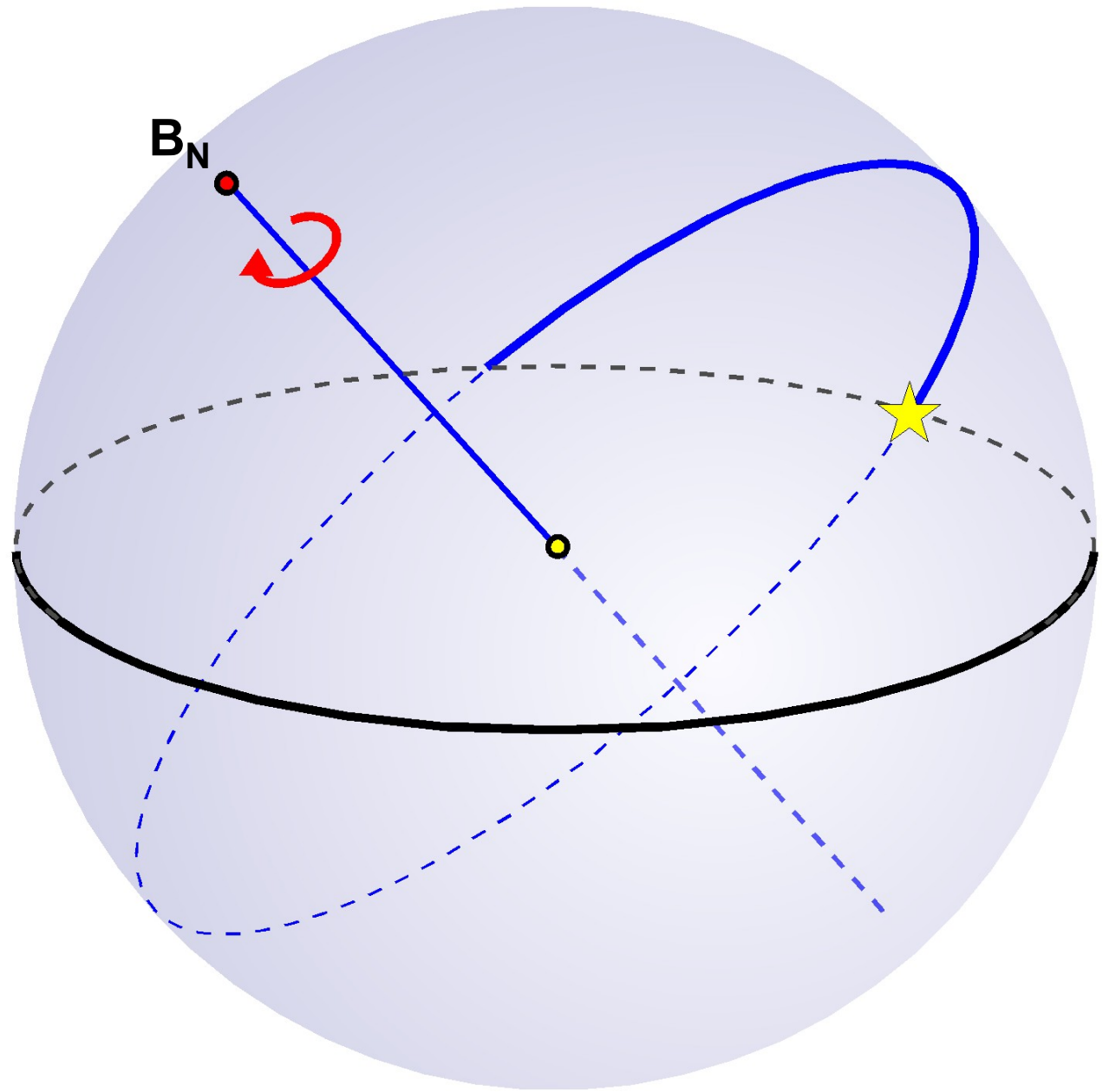

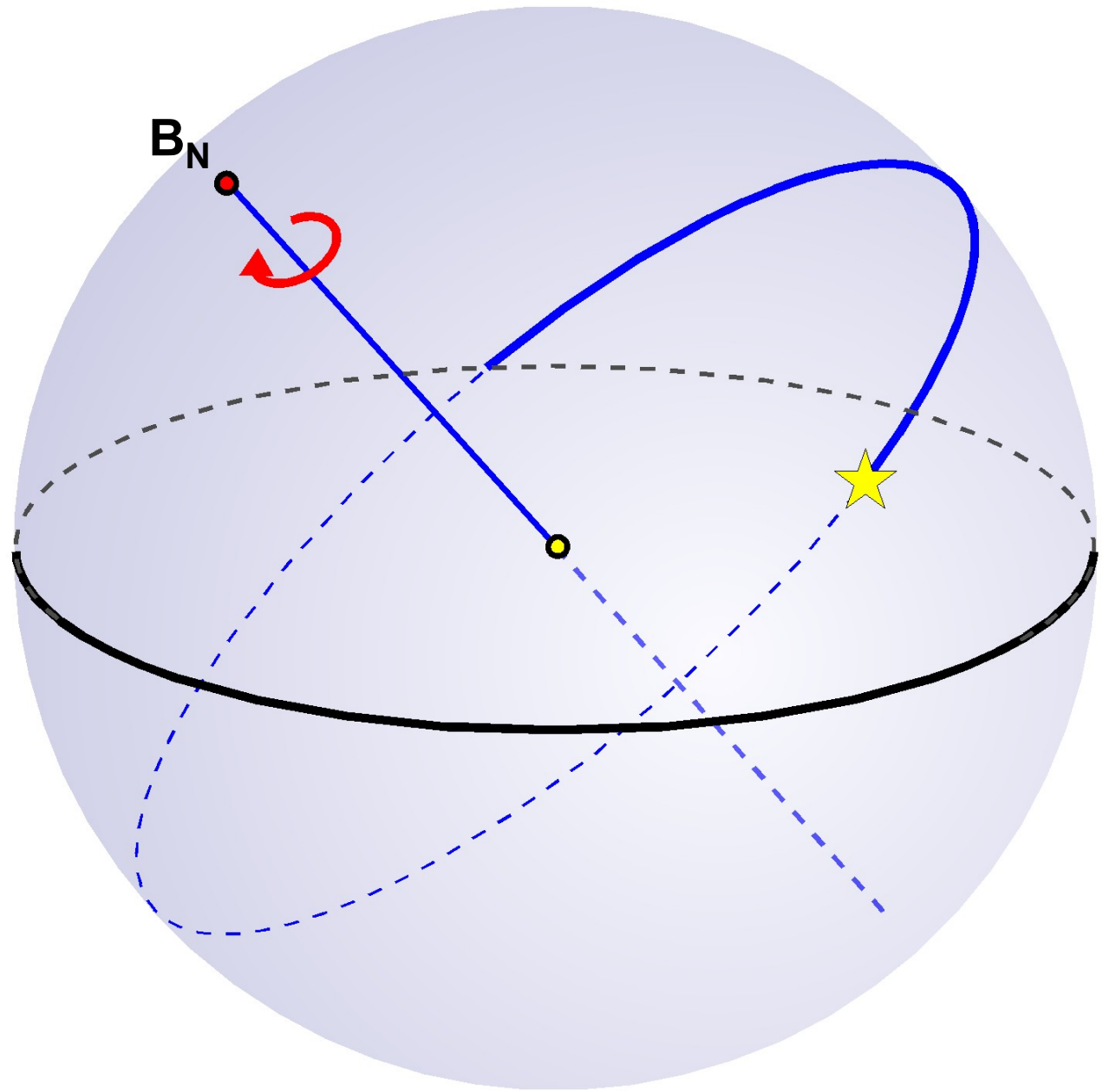

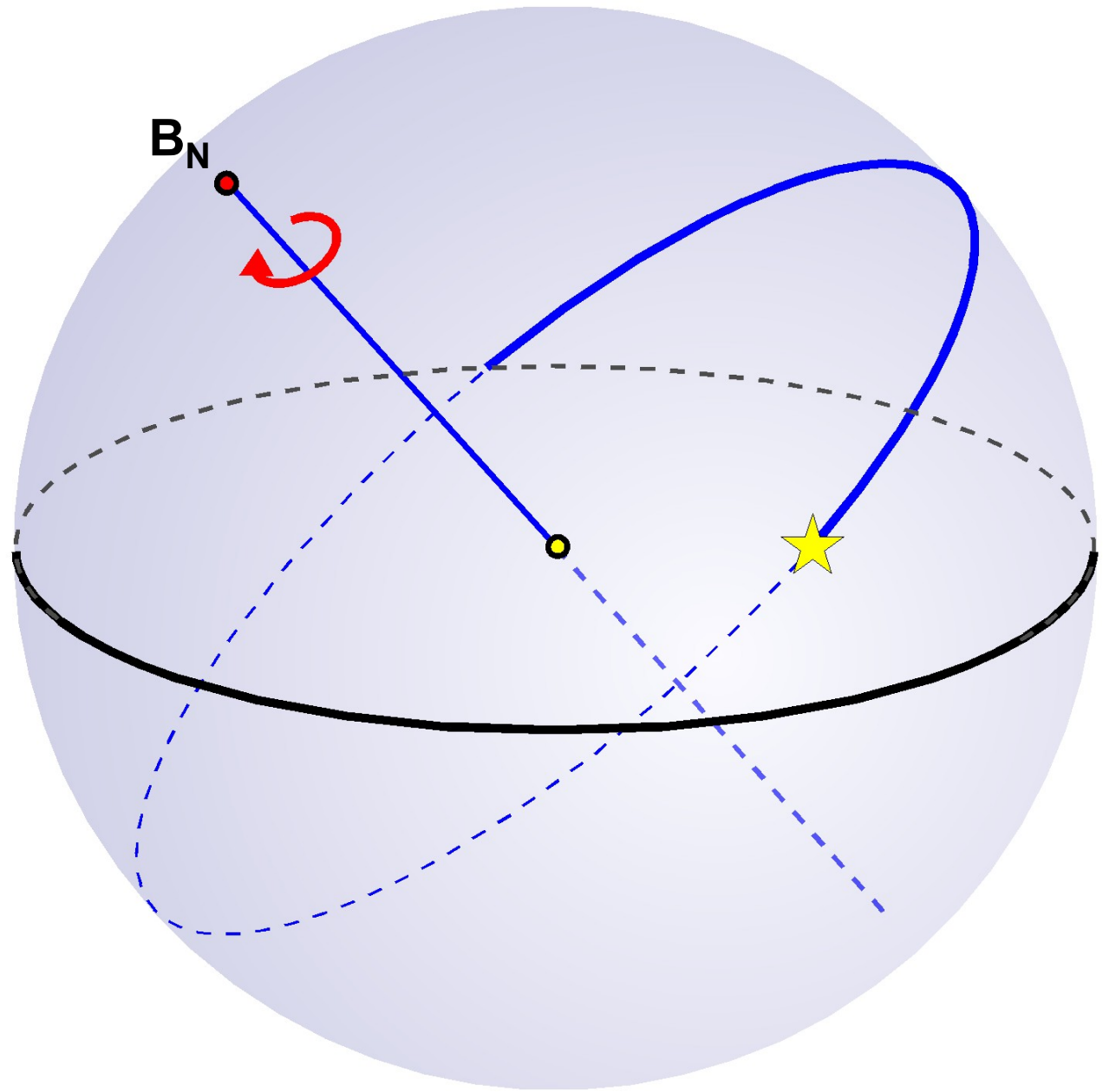

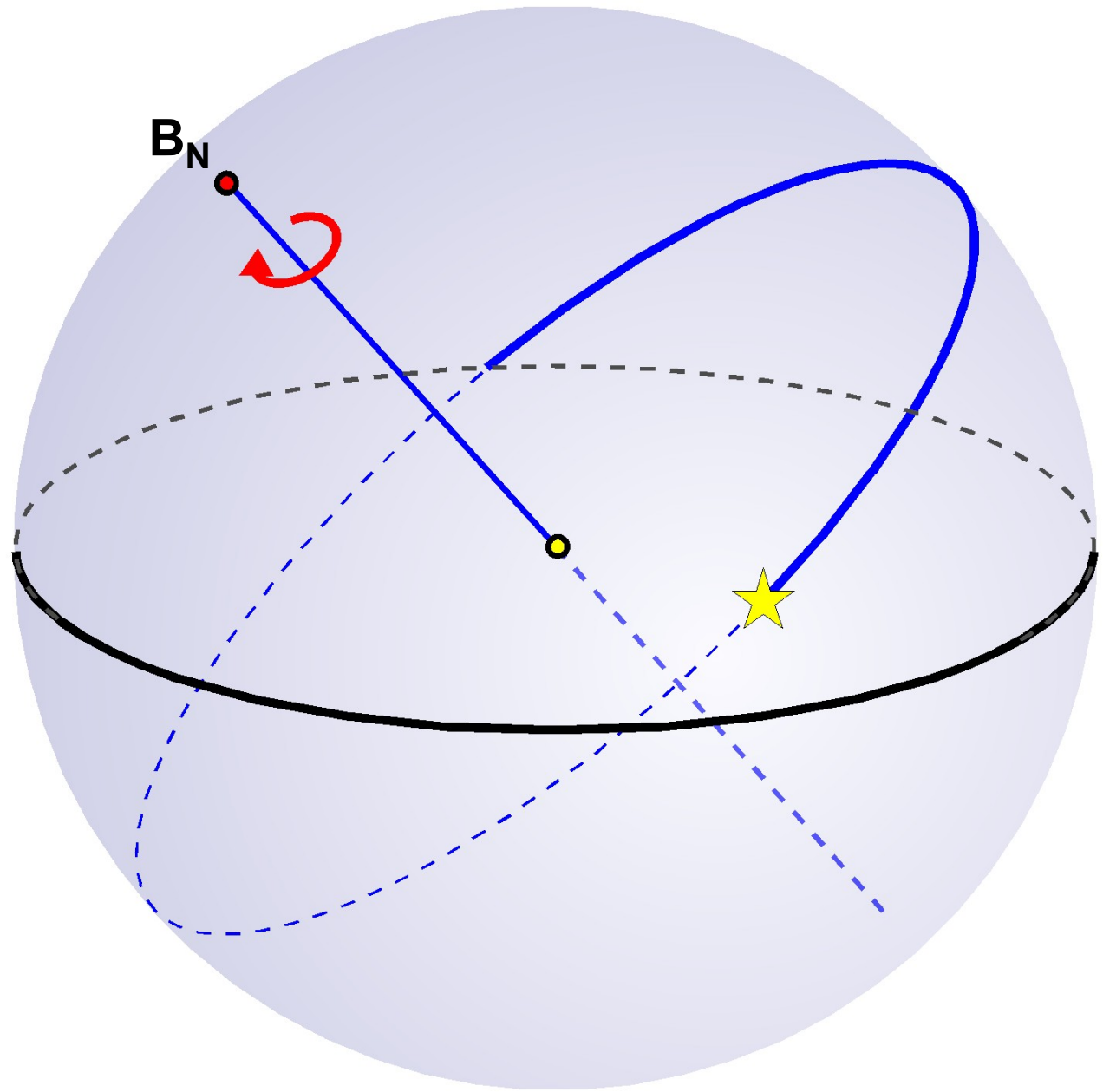

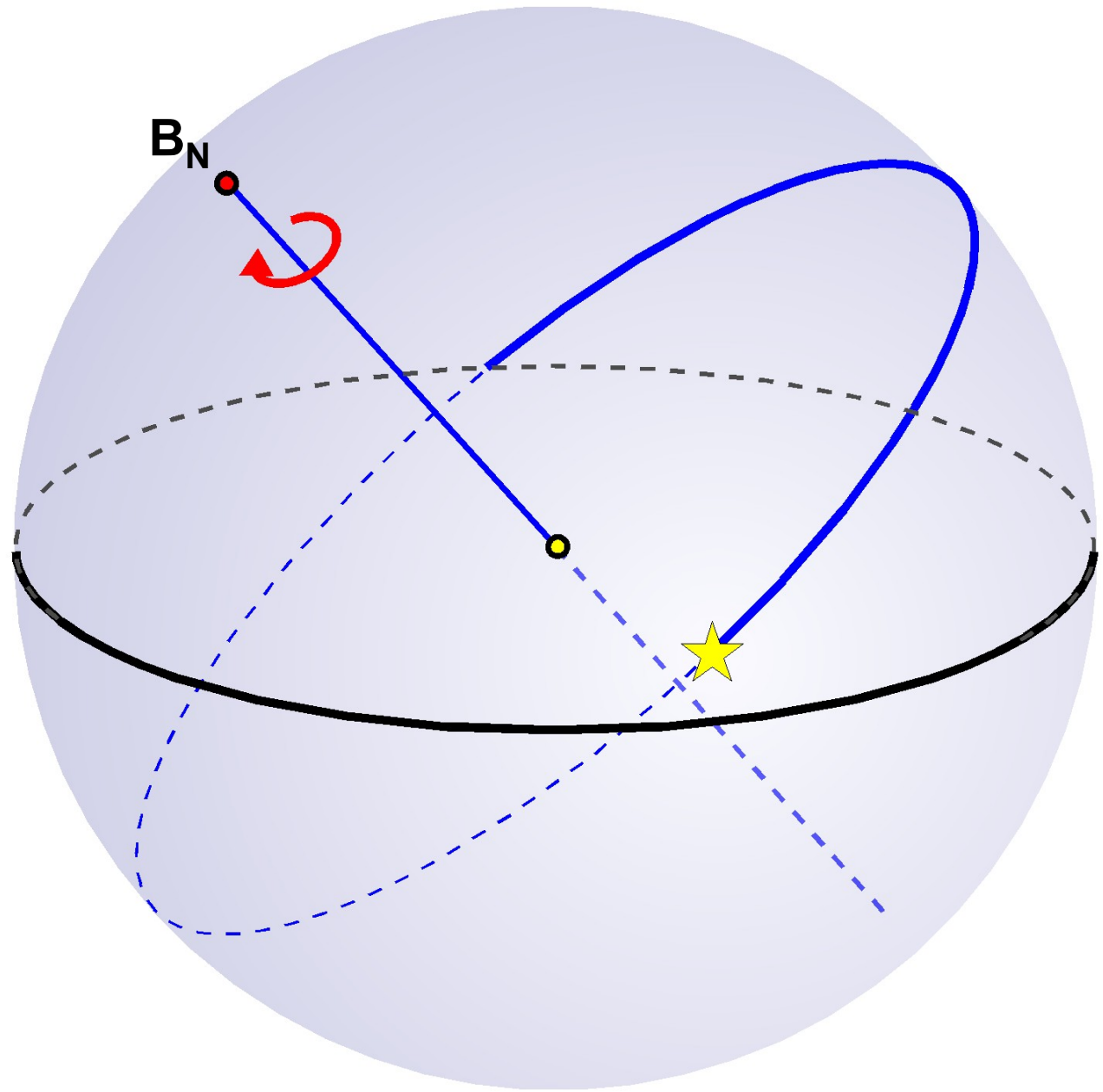

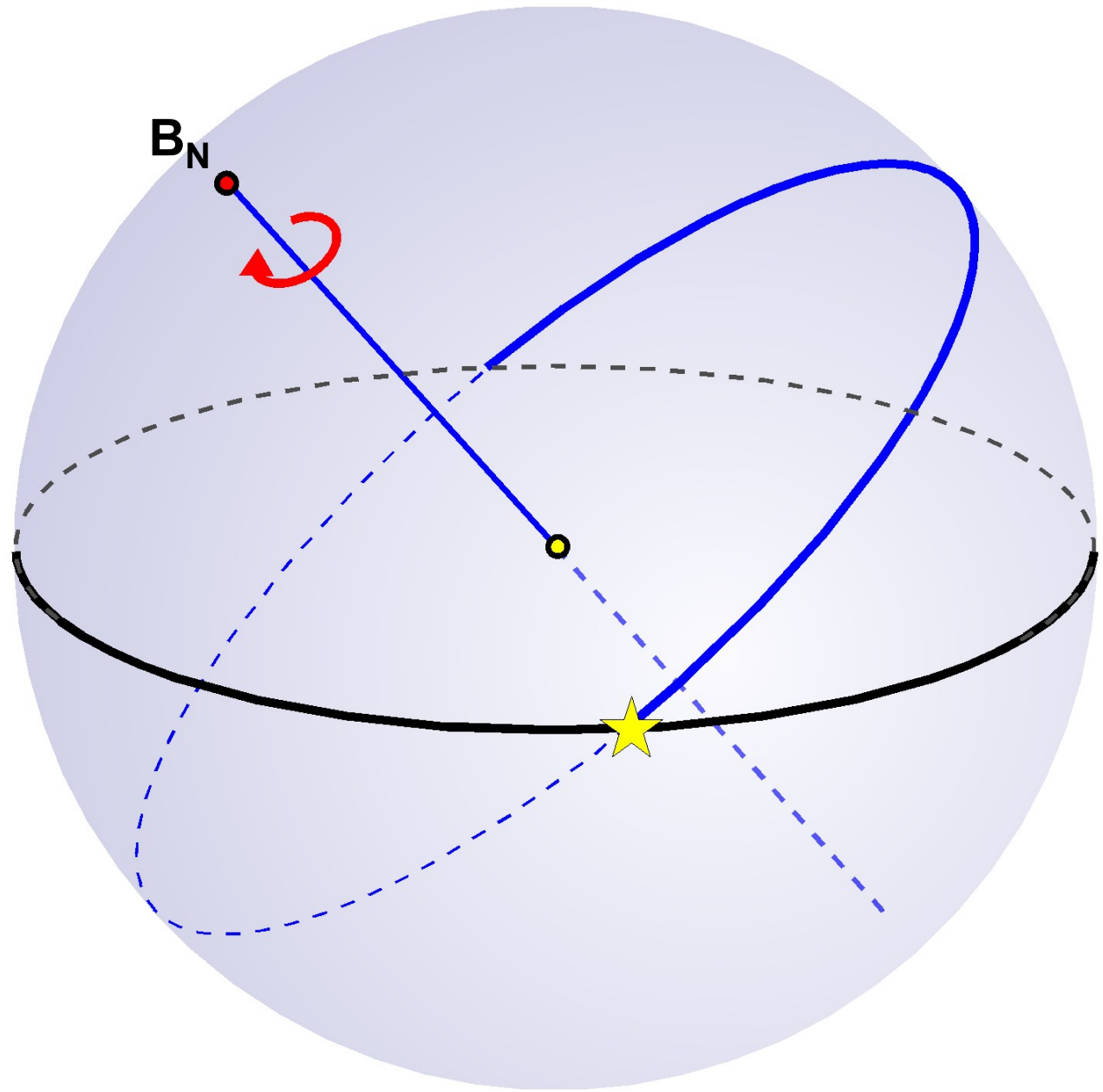

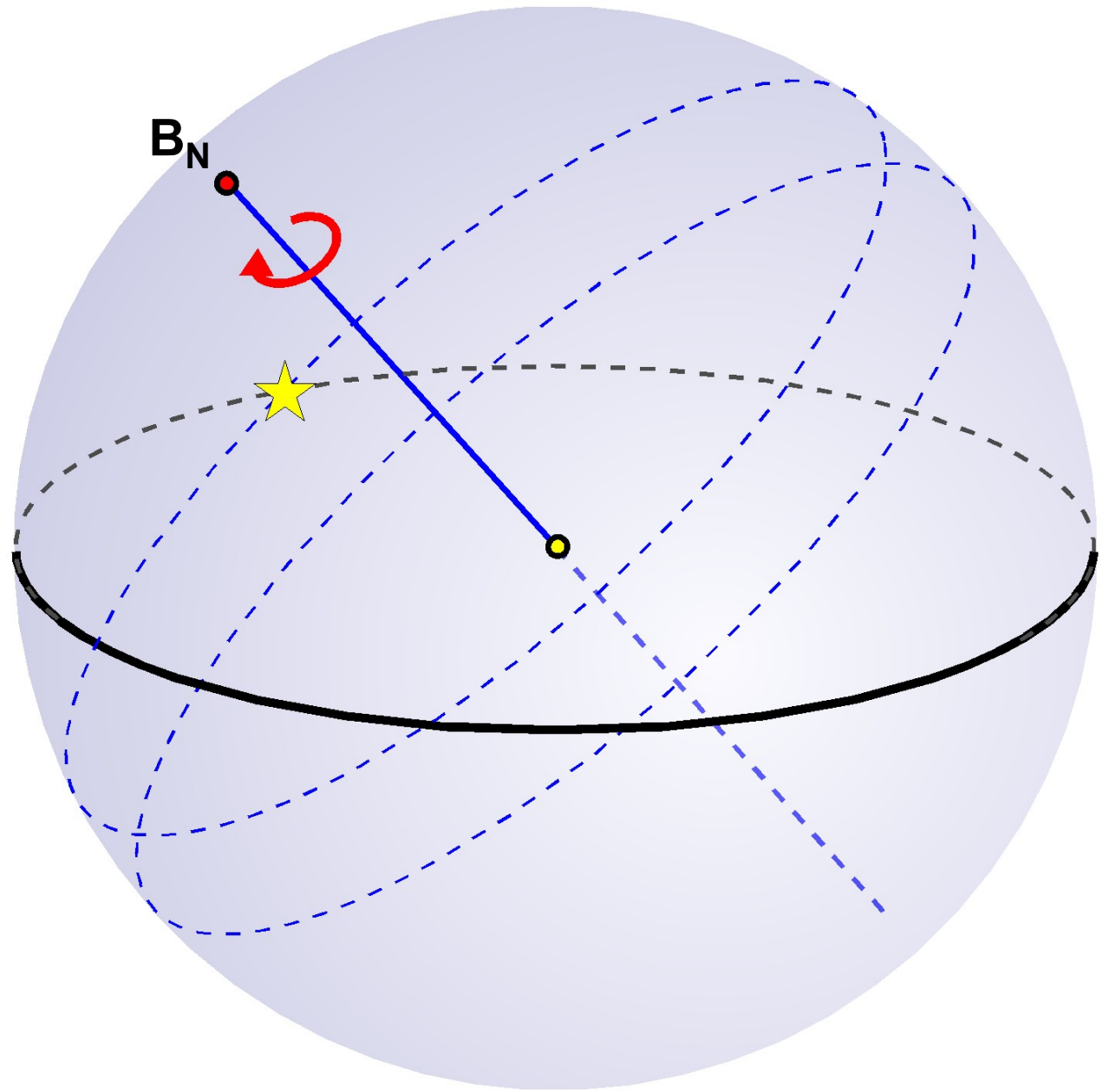

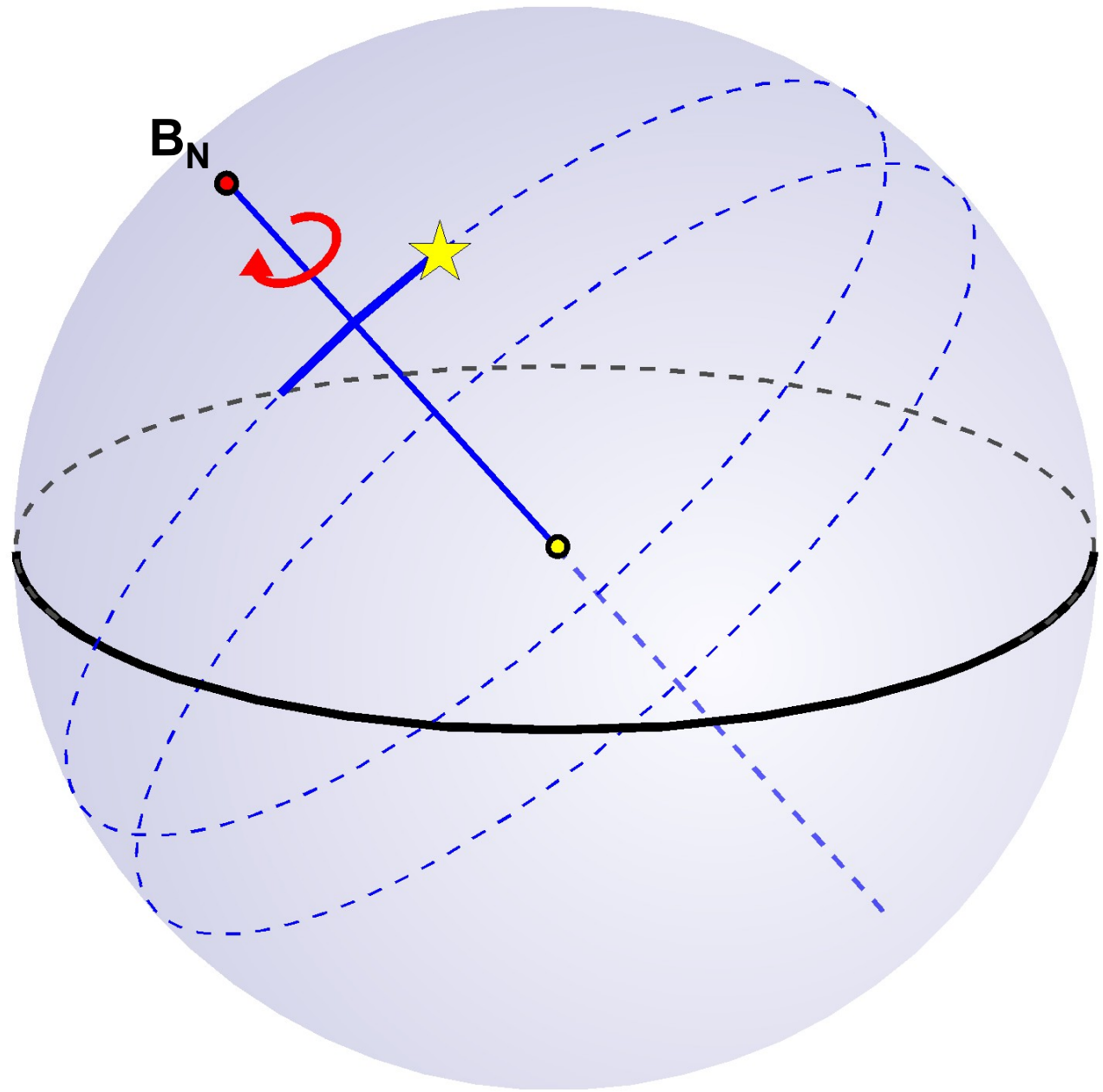

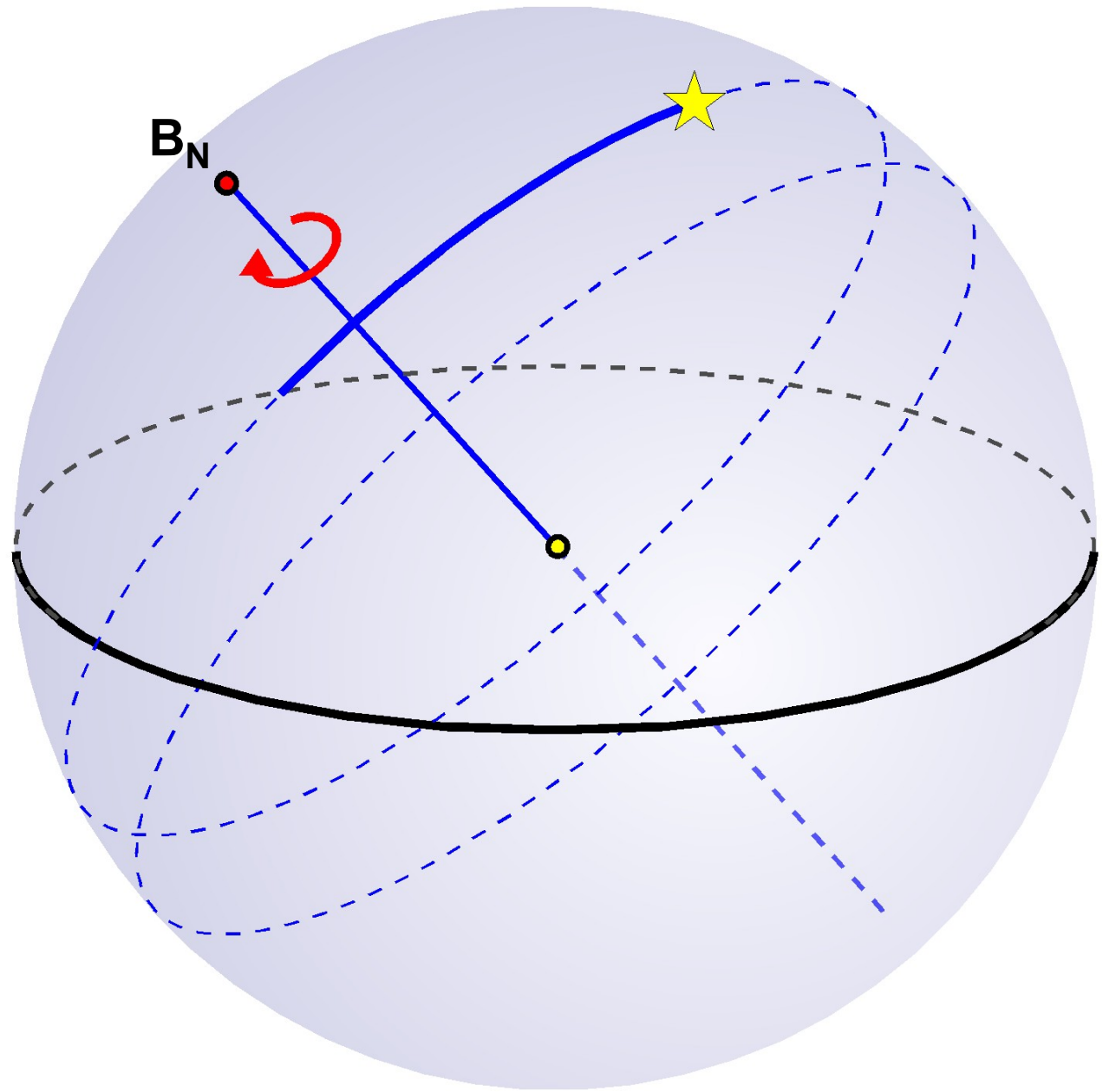

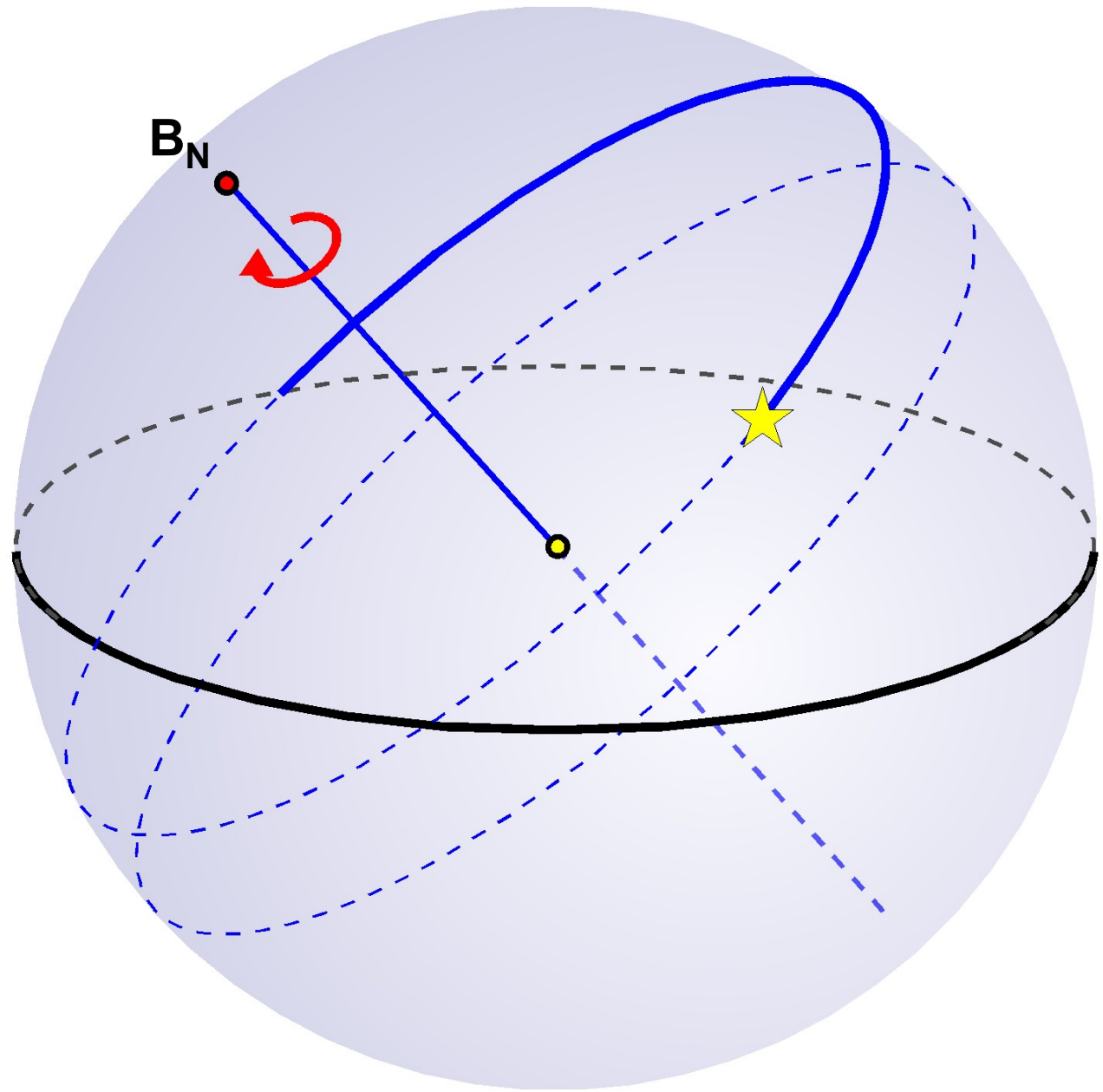

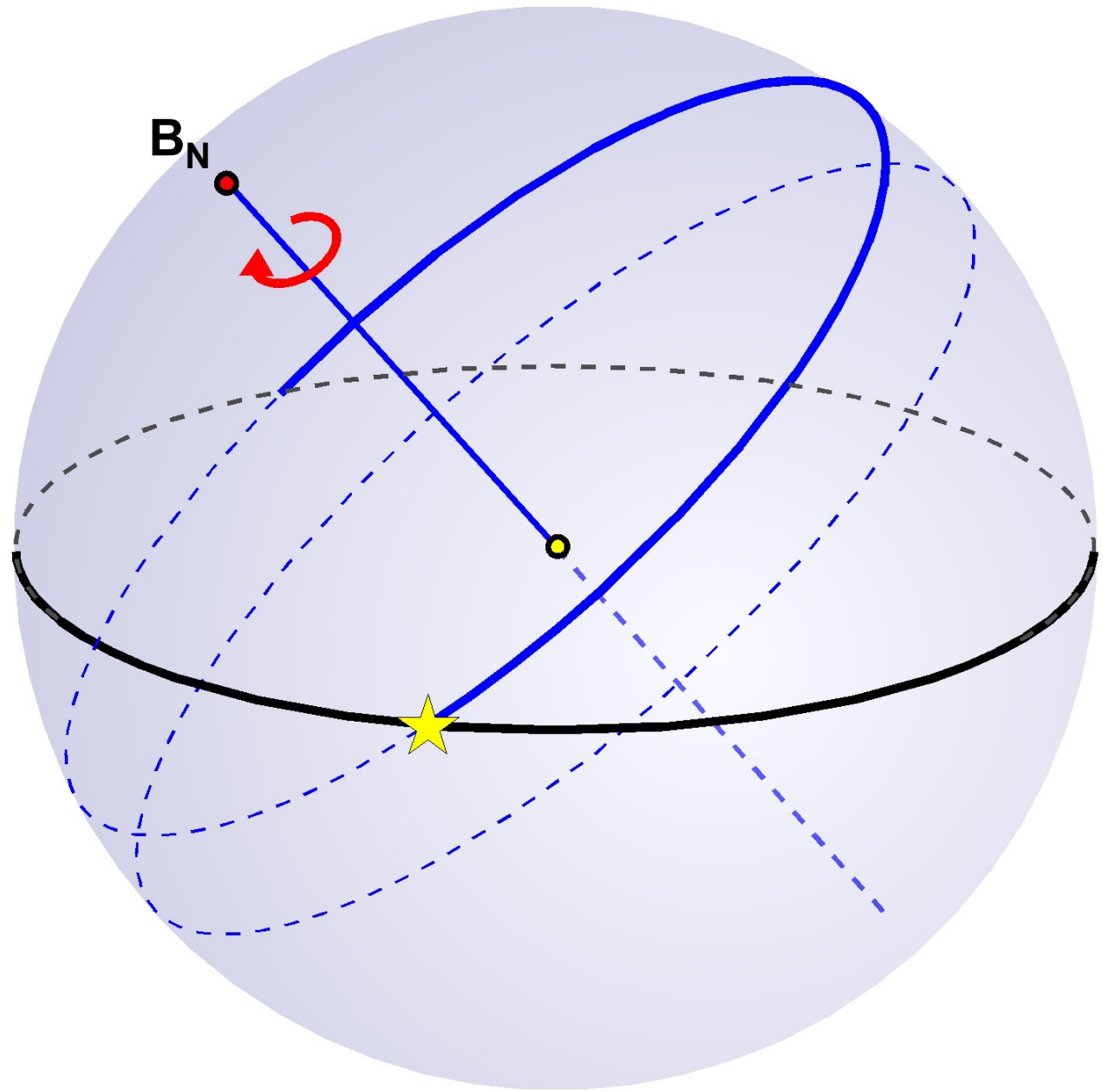

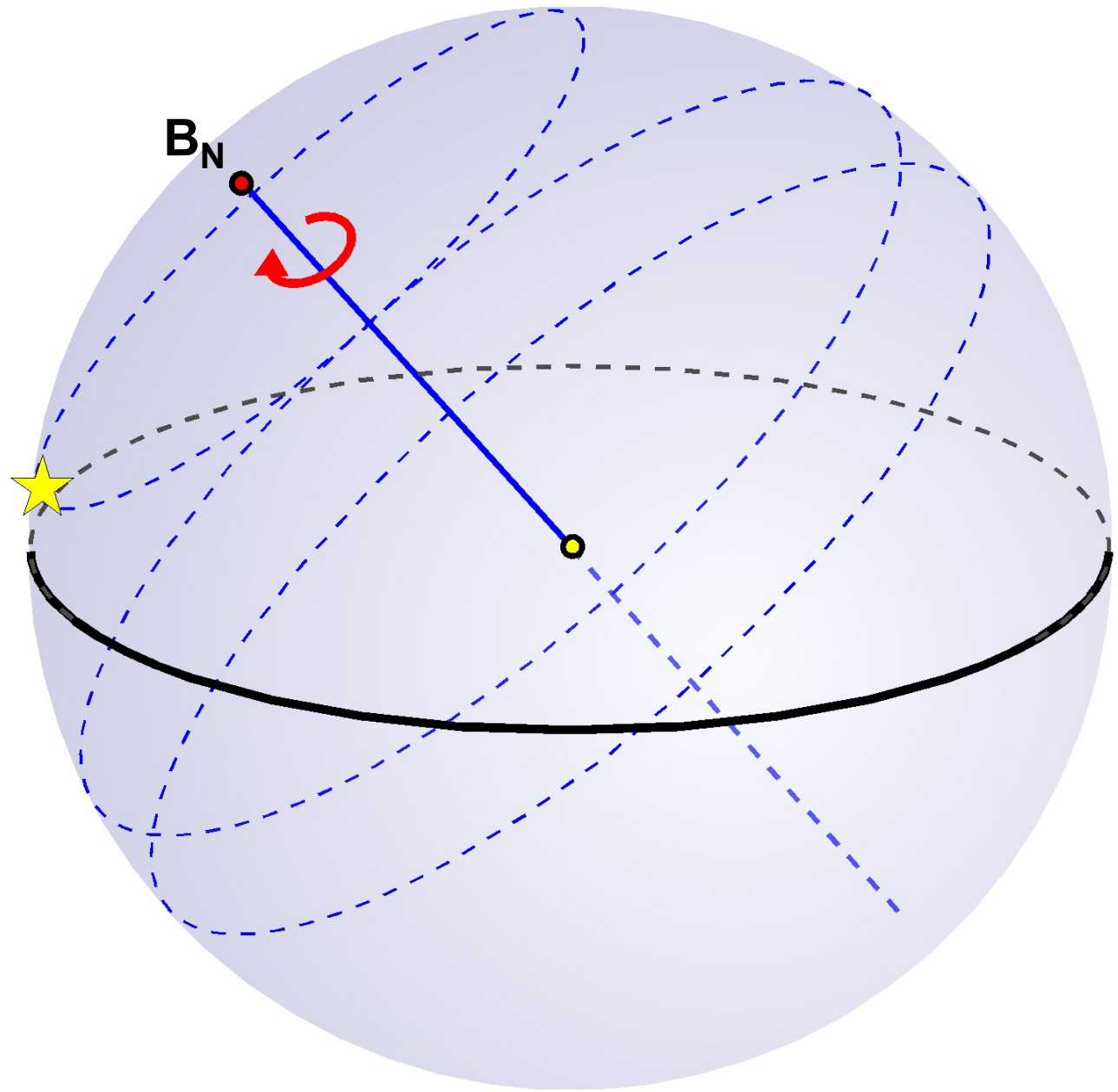

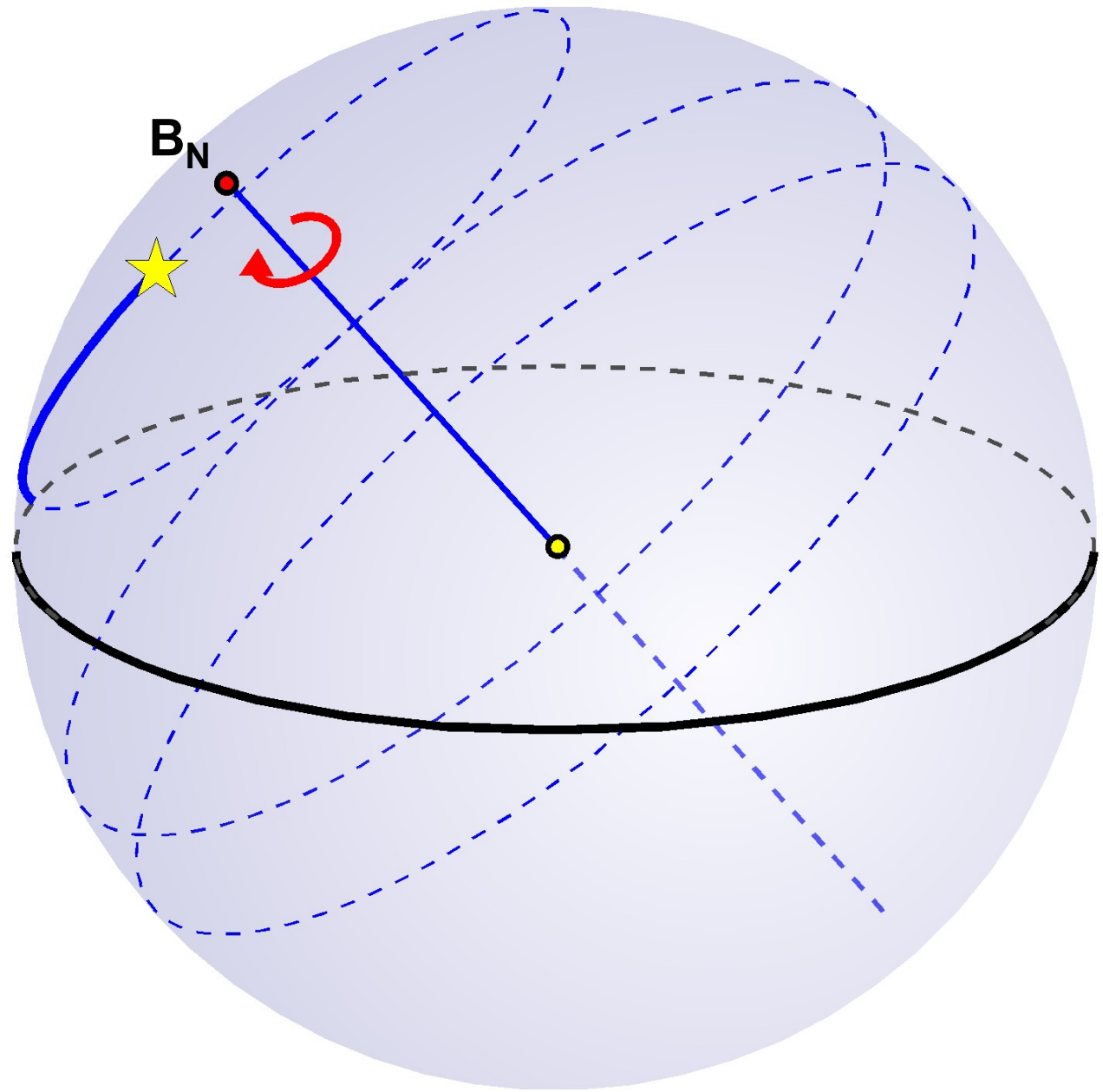

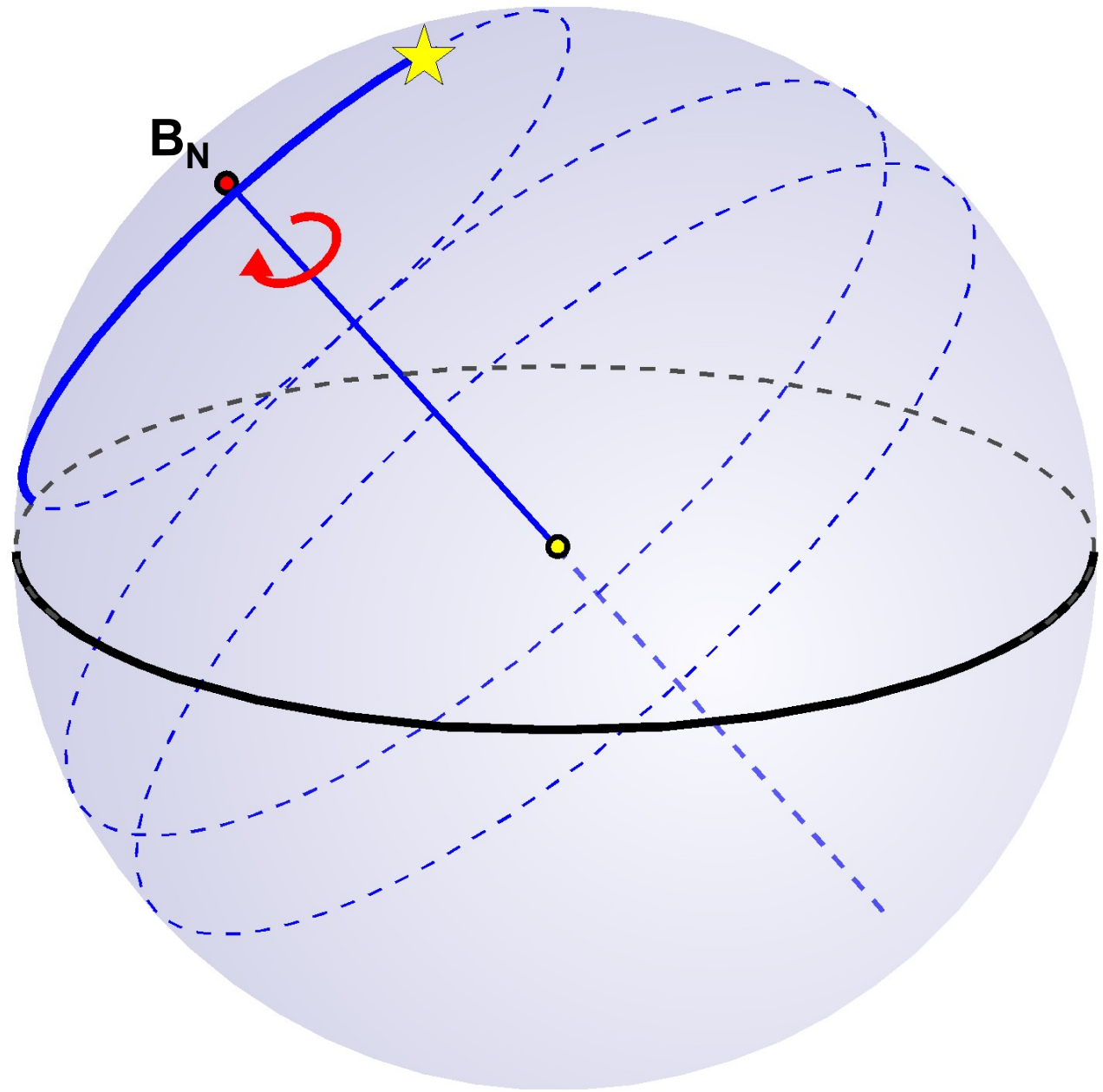

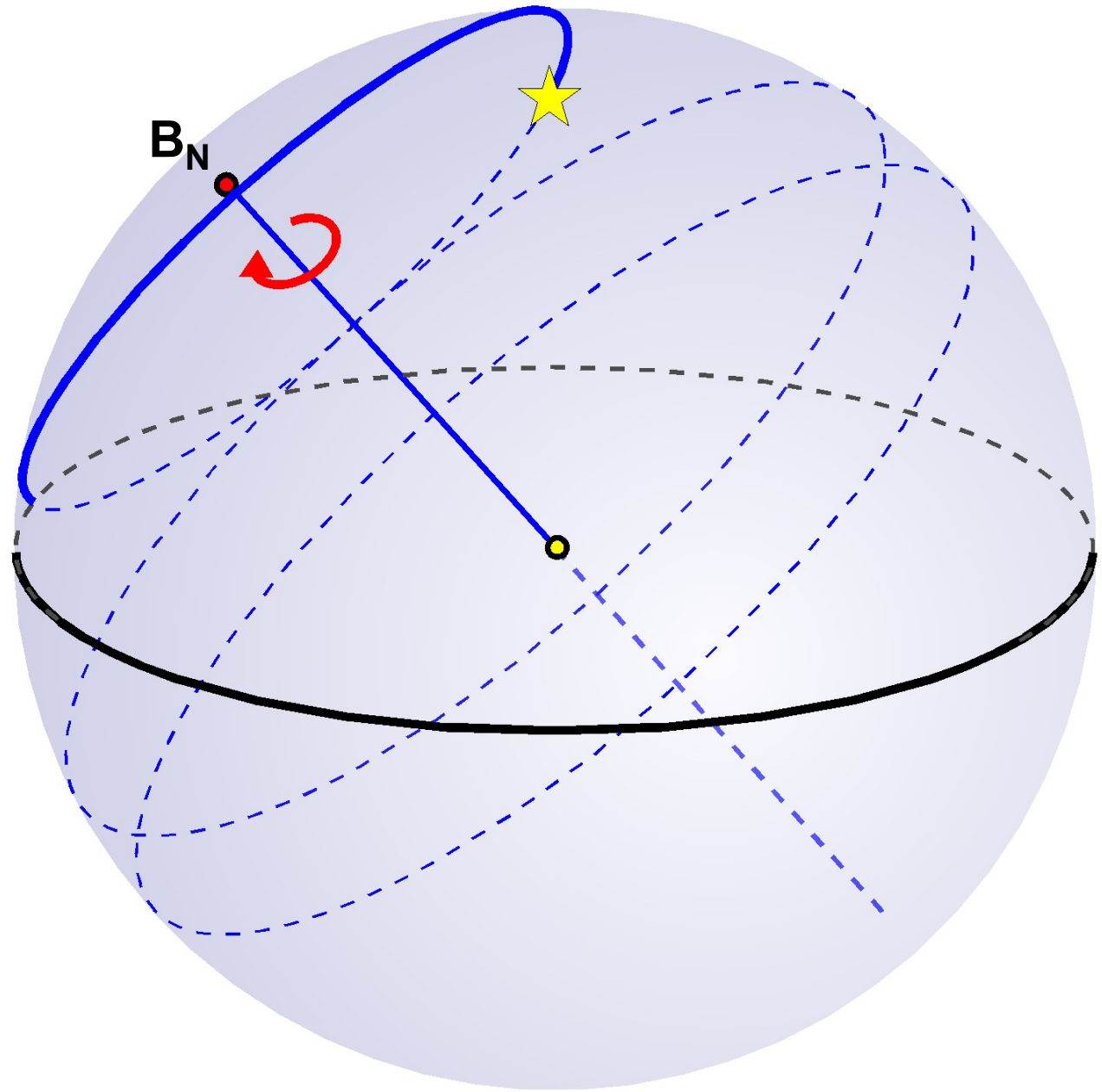

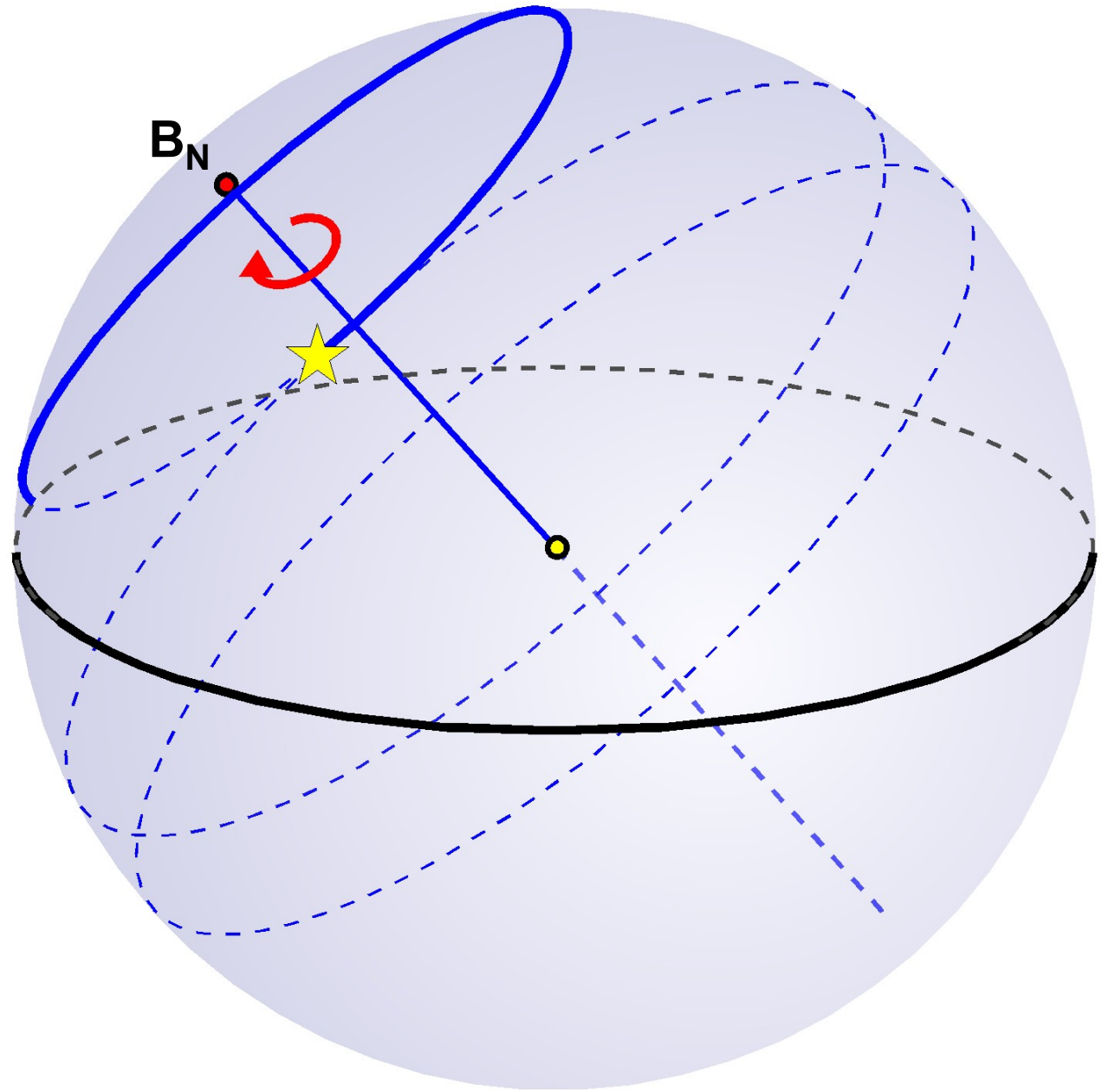

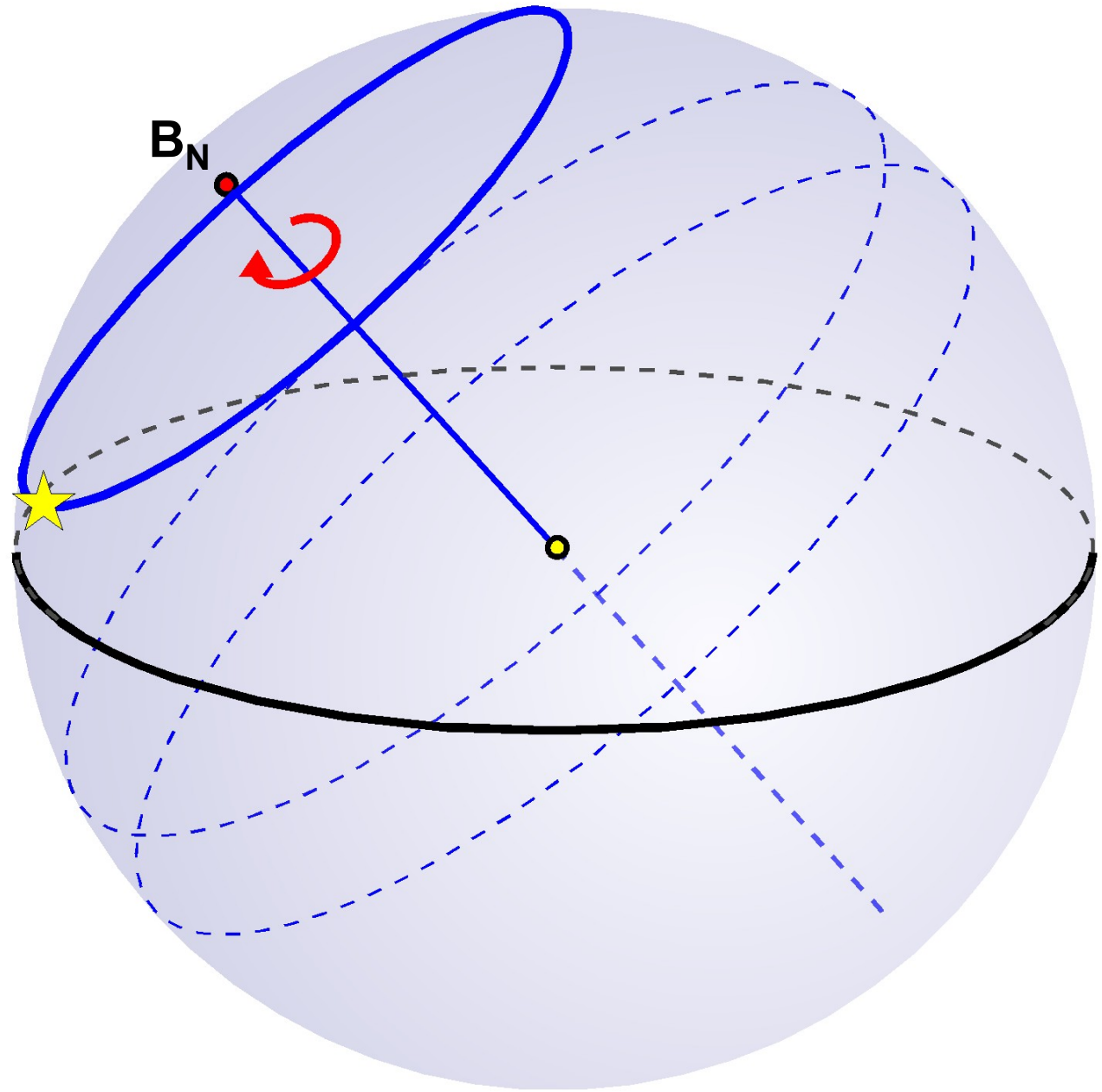

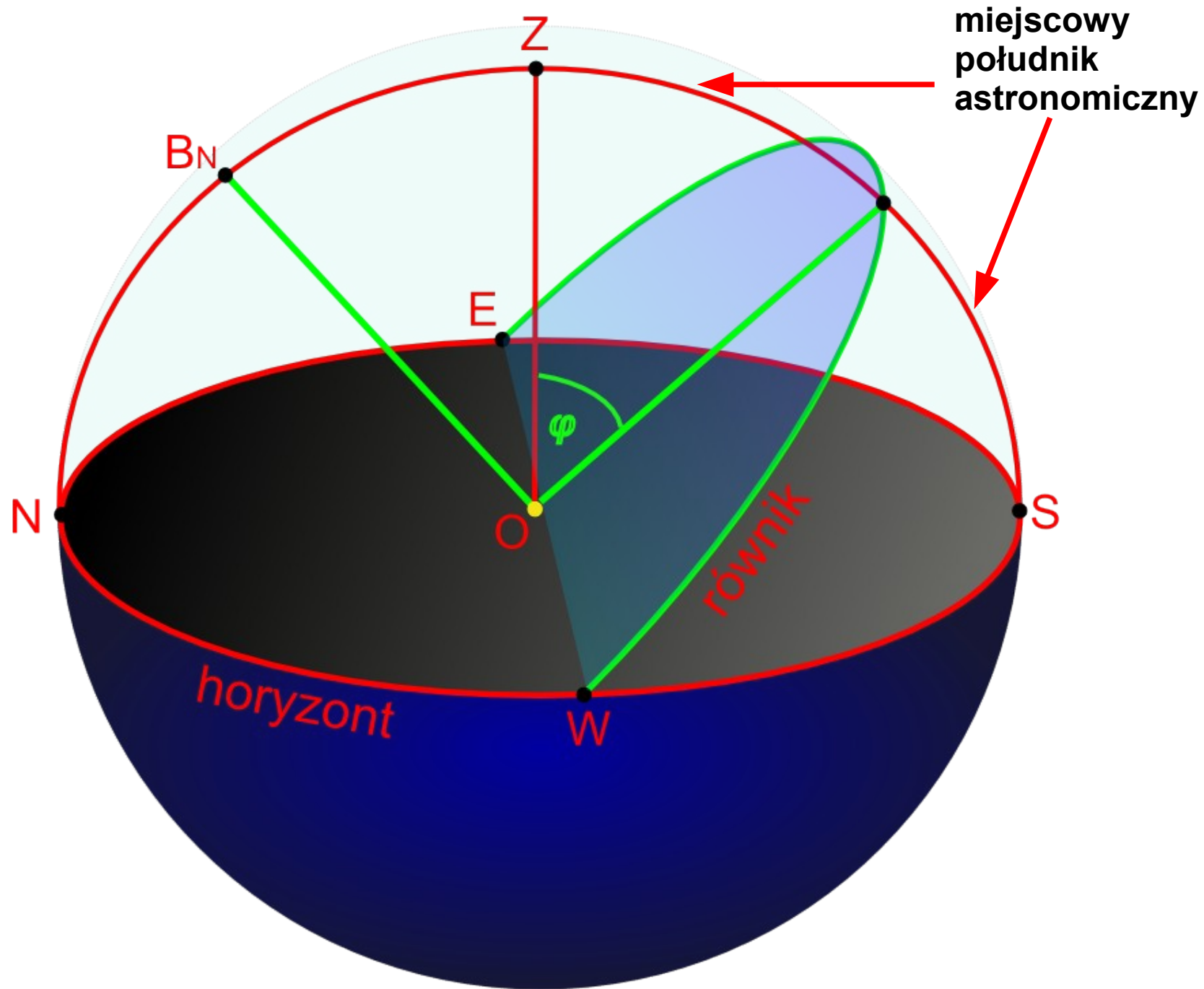

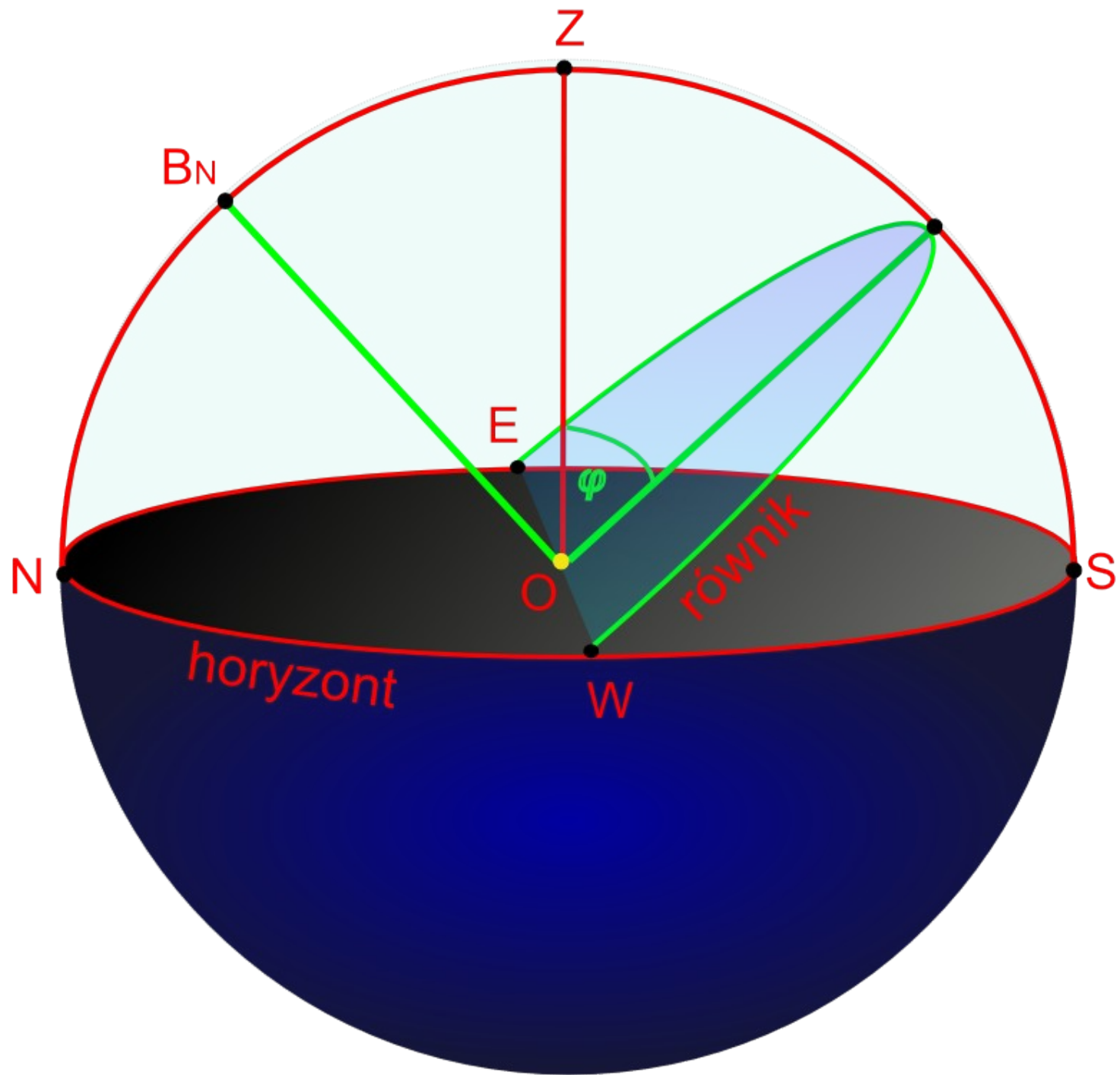

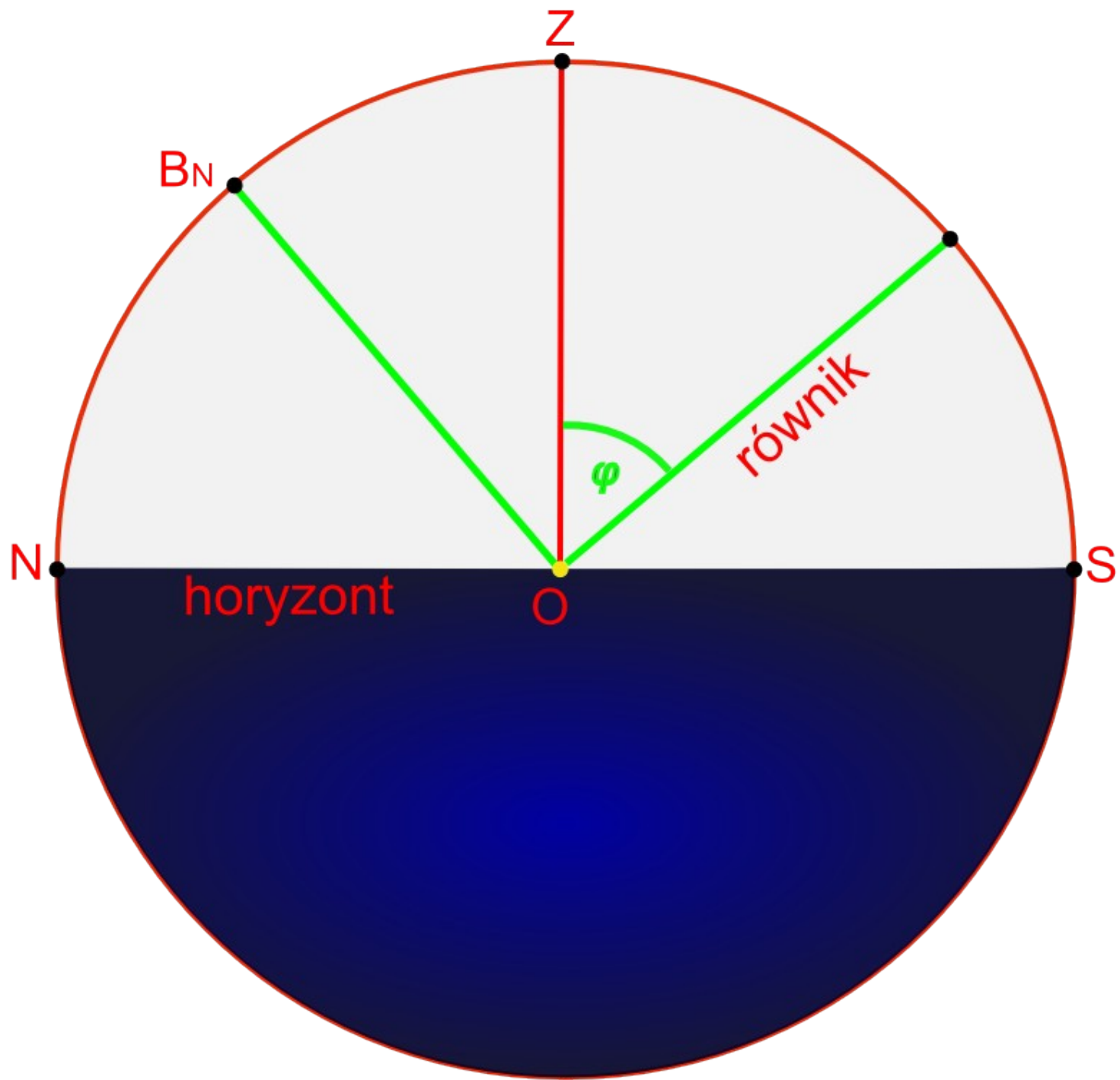

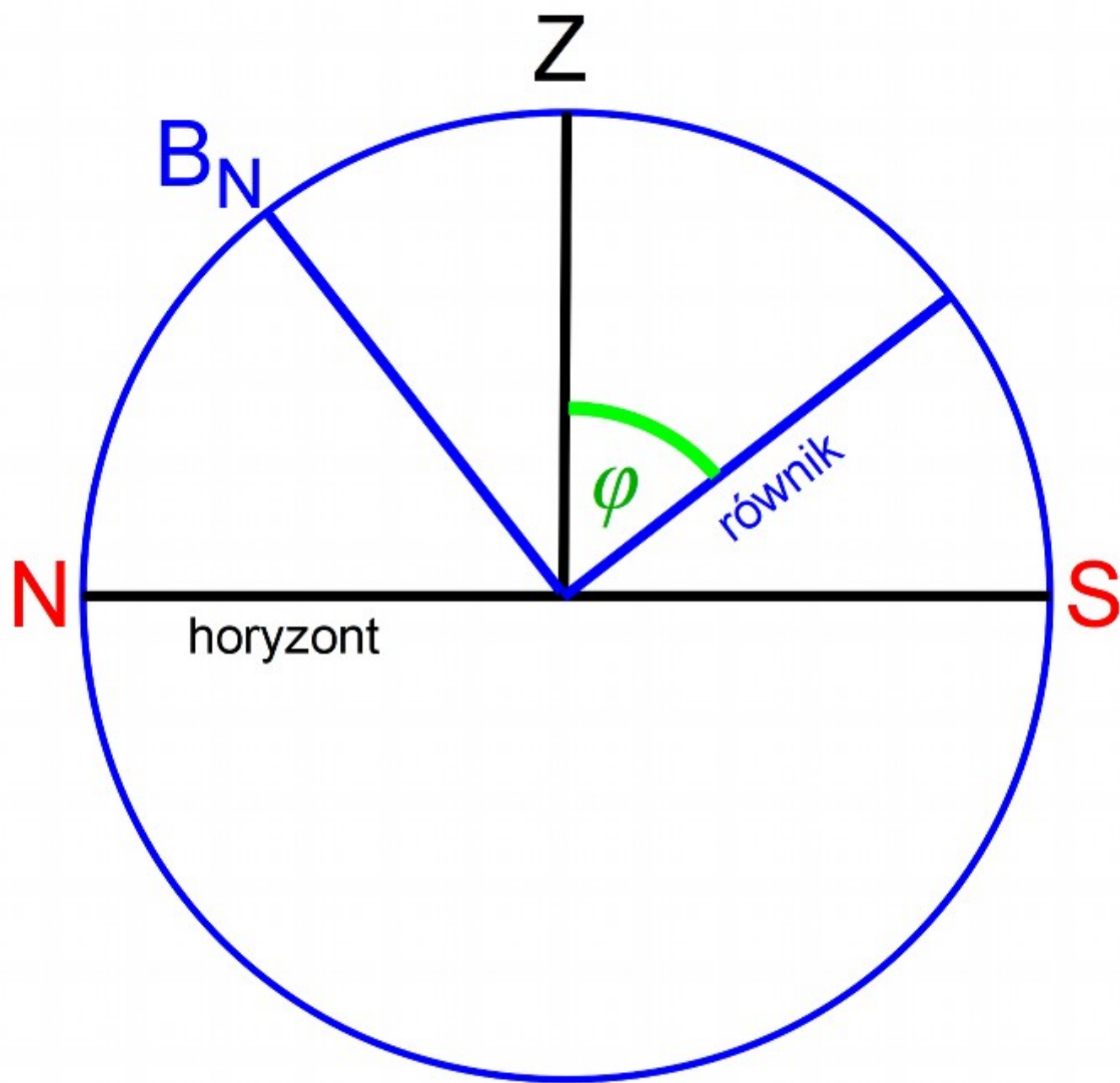

$$\varphi = 52^\circ$$

